

Årsredovisning 2012

Folksam ömsesidig sakförsäkring

Folksam

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
-------------------------------------	---

Koncernen

Resultaträkning för koncernen	15
Rapport över totalresultat för koncernen	15
Balansräkning för koncernen	16
Rapport över förändringar i eget kapital för koncernen	18
Kassaflödesanalys för koncernen	19

Moderföretaget

Resultaträkning för moderföretaget	20
Rapport över totalresultat för moderföretaget	21
Resultatanalys för moderföretaget	21
Balansräkning för moderföretaget	24
Rapport över förändringar i eget kapital för moderföretaget	25
Kassaflödesanalys för moderföretaget	26

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderföretaget	28
Not 2 Upplysningar om risker	39
Not 3 Förvärv och avyttring av rörelse	55
Not 4 Premieinkomst	56
Not 5 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	56
Not 6 Försäkringsersättningar	56
Not 7 Driftkostnader	57
Not 8 Kapitalavkastning, intäkter	58
Not 9 Orealiserade vinster på placeringstillgångar	58
Not 10 Kapitalavkastning, kostnader	58
Not 11 Orealiserade förluster på placeringstillgångar	58
Not 12 Nettovinst eller nettoförlust per kategori av finansiella instrument	59
Not 13 Bokslutsdispositioner	61
Not 14 Skatter	61
Not 15 Immateriella tillgångar	61
Not 16 Byggnader och mark	62
Not 17 Aktier och andelar i koncernföretag	63
Not 18 Aktier och andelar i intresseföretag	65

Not 19 Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	66
Not 20 Aktier och andra andelar	66
Not 21 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	66
Not 22 Övriga lån	66
Not 23 Derivat	67
Not 24 Övriga finansiella placeringstillgångar	67
Not 25 Fordringar avseende direkt försäkring	67
Not 26 Fordringar avseende återförsäkring	67
Not 27 Övriga fordringar	67
Not 28 Finansiella tillgångar och skulder	68
Not 29 Materiella tillgångar	74
Not 30 Förutbetalda anskaffningskostnader	76
Not 31 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	76
Not 32 Eget kapital	76
Not 33 Ej intjänade premier och kvardröjande risker	76
Not 34 Oreglerade skador	76
Not 35 Återbäring och rabatter	77

Not 36 Pensioner och liknande förpliktelser	77
Not 37 Uppskjuten skatteskuld	80
Not 38 Skulder avseende direkt försäkring	80
Not 39 Skulder avseende återförsäkring	80
Not 40 Skulder till kreditinstitut	80
Not 41 Derivat	80
Not 42 Övriga skulder	81
Not 43 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	81
Not 44 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder	81
Not 45 Resultat per försäkringsklass	83
Not 46 Ställda panter	84
Not 47 Eventualförpliktelser/ Ansvarförbindelser	84
Not 48 Åtagande	84
Not 49 Upplysningar om närstående	84
Not 50 Medeltal anställda samt löner och ersättningar	89
Not 51 Viktiga uppskattningar och bedömningar	92
Not 52 Avstämning av totalavkastningstabell	93
Not 53 Byte av redovisningsprincip	94

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Folksam ömsesidig sakförsäkring, organisationsnummer 502006-1619 (nedan Folksam Sak) avger härmed årsredovisning för 2012, företagets 105:e verksamhetsår.

Koncernstruktur

Folksam Sak är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget bland annat omfattar de helägda försäkringsföretagen Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ) och Tre Kronor Försäkring AB. Per den sista februari 2012 förvärvades även 51 procent av det finska försäkringsbolaget Folksam Skadeförsäkring Ab, tidigare Aktia Skadeförsäkring Ab. Per 31 december 2012 omfattas även Förenade Liv Grupp-försäkring AB (publ).

En redovisning av samtliga dotterföretag och intresseföretag lämnas i noterna 17–18.

Folksam

Folksam är kundernas företag som erbjuder försäkringar och pensionssparande som gillas av många. Visionen är att människor ska känna sig trygga i en hållbar värld. Folksam omfattar de två moderföretagen Folksam Liv och Folksam ömsesidig sakförsäkring (Folksam Sak) med dotterföretag. I not 49, ”Upplysningar om närstående”, redovisas företagen och dess relationer. Samverkan sker inom distribution, administration och kapitalförvaltning för att nå stordriftsfördelar till nytta för kunderna.

Varumärket Folksam har stärkts och kundundersökningar visar ett ökat gillande. Samtidigt har relationerna med våra samarbetspartner utvecklats. En framgångsrik kapitalförvaltning har bidragit till en god avkastning som stärkt den finansiella ställningen i Folksam Liv och Folksam Sak med dotterföretag. Kundägandet är i fokus och Folksam Sak beslutade under året att betala ut återbäring till kunderna.

Premievolymen inom traditionell försäkring har genom uthålligt starka nyckeltal och bred distribution vuxit kraftigt. KPA Pension och Folksam Liv hör till de ledande företagen inom branschen. Tillväxten inom fondförsäkring har fortsatt och erbjudandeutveckling av fondutbudet till kund är en viktig framgångsfaktor. Avtalspension för SAF-LO och KAP-KL svarar för en betydande del av premievolymen och inom varumärket Folksam sker en fortsatt utveckling av erbjudanden även för den individuella tjänstepensionsmarknaden.

Tillväxten inom skadeförsäkring fortsätter och genom förvärvet av Folksam Skadeförsäkring Ab i Finland börjar den nordiska plattformen etableras. Framförallt inom bilförsäkring men även inom andra områden har fortsatt fokus på helkunder och distribution genom bank-samarbete bidragit till ökande bestånd. Inom Folksam Sak sker en utveckling av erbjudanden till individkunder inom personriskförsäkring och den starka positionen inom grupp-försäkring är väl etablerad inom Förenade Liv, KPA Liv samt Folksam Liv.

FOLKSAM, Mkr	2012	2011	2010	2009	2008
Premier ¹⁾	35 226	33 263	30 496	29 356	27 158
Förvalt kapital ²⁾	280 973	252 653	235 070	215 005	173 190
varav svenska aktier	39 432	33 501	39 535	30 301	13 228
varav fastigheter	18 627	15 900	14 353	12 297	13 753
Fondförsäkringstillgångar ³⁾	62 224	48 416	49 593	38 158	24 600
Antal anställda ⁴⁾	3 147	2 841	2 818	2 916	2 934

- 1) Premier omfattar premieintäkt i sakförsäkring, premieinkomst i livförsäkring samt inbetalningar och avgiftsintäkter från sparare i fondförsäkring
- 2) Förvalt kapital motsvarar tillgångar enligt totalavkastningstabell med avdrag för bolags-strategiska innehav, vilket i huvudsak avser värdet av dotterbolag, samt med tillägg för förvalt kapital i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Per Q1 2012 har även tillgångar i Svenska Lärarfonder AB samt Folksam Skadeförsäkring Ab tillkommit. Under 2012 har överlåtelse av förvaltningsrätten av Folksam LO Fonder skett till Robur. Historiken är justerad för jämförbarhet.
- 3) Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär risken.
- 4) Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterade till en årsarbetstid, exklusive ombud.

Verksamhet Folksam Sak

Folksam Sak är ett kundägt företag där verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer, vilket innebär att överskott som uppstår i verksamheten går tillbaka till försäkringstagarna.

Folksam Sak bedriver skadeförsäkringsverksamhet med huvudsaklig inriktning på den svenska hushållsmarknaden. Företaget erbjuder ett fullsortiment av försäkringar till hushåll och privatpersoner med bil- och boendeförsäkringar som bas kompletterat med företagsförsäkringar inom utvalda områden.

Den operativa verksamheten bedrivs inom två affärssegment, Partner och Privat, vilka stöds av koncerngemensamma funktioner.

Koncernens verksamhet bedrivs på nordisk bas med inriktning på såväl privat- som partnermarknad under eget varumärke eller partnervarumärke.

Resultat och marknad

Premieintäkter och marknadsandelar

Premieintäkterna (efter avgiven återförsäkring) i koncernen ökade till 10 287 (9 362) miljoner kronor och i moderföretaget till 8 340 (8 068) miljoner kronor. I koncernen ingår Folksam Skadeförsäkring Ab (namnändring av Aktia Skadeförsäkring Ab) i Finland från och med 1 mars, 2012.

Privatmarknaden fortsätter sin tillväxt och antalet helkunder uppgår till ca 500 000. För att räknas som helkund krävs att man har både sin bil och sitt boende försäkrat i Folksam. För att möta kundernas krav på tydligare och enklare alternativ lanserades i början av året erbjudandet Bas, Mellan och Plus som olika typer av hem- och villaförsäkringar. Boendeförsäkringen är den strategiskt viktigaste produkten och utgör kärnan i hela försäkringserbjudandet.

Premieintäkterna ökade inom såväl hem- och villaförsäkring som motor med en positiv

försäljningsutveckling i slutet av året och sjunkande annullationsgrad.

Den positiva trenden inom motor och trafik fortsätter med en ökning av beståndet. Folksam Sakkoncernens marknadsandel (mätt i antalet försäkringar) på den privata personbilsmarknaden ökade med 0,1 procent till 21,6 procent. Folksam har också en fortsatt stark position inom märkesförsäkring och har samarbeten med Toyota, Lexus, Honda, Suzuki, Mitsubishi och Hyundai.

Inom sjuk- och olycksfall ökar bestånden med en relativt stabil premieintäkt. Under året lanserades en ny individuell olycksfallsförsäkring med tillägg för ekonomisk invaliditet och diagnosförsäkring. Folksam position inom kollektiv olycksfallsförsäkring stärktes främst inom Kommunolycksfall.

Företagsmarknaden fortsatte att utvecklas positivt under året med fokus på små företag, fastighet och motor. Folksam Sak har under året ingått avtal med HSB Försäkrings AB om att överta deras bestånd av fastighetsförsäkringar.

Marknadsandelen mätt i inbetalda premier för marknaden totalt enligt Svensk Försäkrings statistik är 15,4 (15,4) procent medan marknadsandelen inom hushållsmarknaden enligt Försäkringsförbundets statistik för Folksam Sakkoncernen uppgick till 19,9 (19,9) procent. Marknadsandelar mätt i antal försäkringar uppgick för separat hemförsäkring till 48,8 (48,3) procent, inom villahemförsäkring till 28,1 (28,1) procent och inom personbilsförsäkring till 21,6 (21,5) procent.

Resultat

Koncernens resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 2 014 (1 749) miljoner kronor och för moderföretaget till 1 856 (1 381) miljoner kronor. Försäkringsrörelsens resultat försämrades till följd av ökade skadekostnader samtidigt som kapitalavkastningen starkt bidrog till det positiva resultatet.

Försäkringsersättningarna (efter avgiven återförsäkring) ökade under 2012 och uppgick för koncernen till -8 506 (-7 983) miljoner kronor och för moderföretaget till -6 937 (-6 909) miljoner kronor. Total skadekostnadsprocent är lägre jämfört med föregående år. Rensat för rörelser i skadelivräntor samt skadeavveckling är skadekostnadsprocenten något sämre jämfört med föregående år. Vinterrelaterade skador är något lägre än föregående år och personsador i trafikförsäkringen fortsätter utvecklas bättre än förväntat. Detta motverkas tyvärr av högre skadekostnader för fastighetsförsäkringar samt fortsatt höga skadekostnader för villaförsäkringen. Hem- och villaförsäkringarna har under året haft ovanligt många totalbränder samt fortsatt högt antal vattenskador.

Skadekostnaderna har ökat kraftigt de senaste åren, men under 2012 har skadekostnaderna som andel av premieintäkten stabiliserats, dock på en hög nivå. Antalet anmälda skador i koncernen under 2012 fortsatte att öka jämfört med tidigare år men i en lägre takt, 4 (8) procent för bilförsäkring och 7 (14) procent för hem-, villa- och fritidshusförsäkring. Exempelvis har läckageskador (det till beloppen största skademomentet i villahemförsäkringen) ökat kraftigt de senaste åren.

Totalkostnadsprocenten minskade i moderföretaget till 102 (104) procent. Driftkostnaderna ökade under året med 134 miljoner kronor. Kostnadsökningen beror på högre kostnader för skadereglering samt högre utvecklingskostnader, framförallt i Solvens 2 pro-

grammet. Driftkostnadsprocenten som andel av premierna ökade till 19 (18) procent. Driftkostnaderna påverkas samtidigt positivt av det fortsatta arbetet med att utveckla och effektivisera organisation och processer, se vidare under avsnitt Övriga verksamhetsfrågor.

Finansiell ställning

Konsolideringskapitalet i moderföretaget fortsatte att stärkas och uppgick till 11 942 (10 072) miljoner kronor. Konsolideringsgraden uppgick per årsskiftet 2012 till 143 (121) procent i moderföretaget och solvenskvoten uppgår till 7,7 (7,1).

I december 2012 beslutade styrelsen om riktlinjer för ett återbäringsprogram. För 2012 har 220 miljoner kronor reserverats. Utbetalning kommer att ske under 2013 och återbärningen omfattar totalt 1, 8 miljoner kunder.

Dotterföretag

Konsoliderade dotterföretag

Tre Kronor Försäkring AB fortsatte växa. Premieintäkt (efter avgiven återförsäkring) ökade med 22 procent och uppgick till 709 (581) miljoner kronor. Resultat före skatt uppgick till 32 (-1) miljoner kronor. Det goda resultatet förklaras till stor del av att skadeutvecklingen under vintermånaderna inte varit i paritet med tidigare år, vilket syntes tydligt inom fordonsförsäkring. Premieintäkterna fortsatte att öka tack vare en fortsatt god försäljning och en utökning av produktutbudet.

Svenska Konsumentförsäkringar ABs resultat uppgick till -15 (21) mkr till följd av en negativ skadeutveckling. Premieintäkterna ökade något under året.

Folksam Skadeförsäkring Ab (tidigare Aktia Skadeförsäkring Ab) resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 93 miljoner kronor. Kapitalavkastningen var god och uppgick till 9,5 procent (8,9 procent). Jämfört med tidigare år har bolaget haft en gynnsam utveckling med ökade premieintäkter ökade och även utbetalda ersättningar. Skadekvoten förbättrades också jämfört med tidigare år.

Ej konsoliderade bolag

Förening Liv Gruppörsäkring AB (publ) (nedan Förenade Liv) är ett livförsäkringsaktiebolag, som bedriver verksamhet anseende frivillig gruppliv-, gruppsjuk-, premiebefrielse-, gruppsjukvård-, gruppefterlevandeskydd-, diagnosförsäkring samt gruppolycksfallsförsäkring. Förenade Liv visade för år 2012 ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt om 297 (219) miljoner kronor. Premieinkomsten före återförsäkring ökade till 846 (8419) miljoner kronor.

Övriga verksamhetsfrågor

Folksam reklamfilm med katter som hoppar fallskärm blev en succé. Filmen har fått över en miljon visningar på Youtube och internationella medier som Daily Mirror och Time Magazine har rapporterat om den. CNN har också gjort ett tv-inslag

En ny sorts bilförsäkring kan stimulera bilförare till en säkrare körstil. Det visar resultatet av forskningsprojektet "Grönt ljus" som Folksam genomfört tillsammans med Trafikverket, Motorförarnas Helykterhetsförbund och SalusAnsvar. Cirka 250 privatbilister

har deltagit i forskningsprojektet ”Grönt ljus”. Syftet var att ta reda på om man genom en ny sorts bilförsäkring kan stimulera till en säkrare körstil med det långsiktiga målet att spara liv och olyckor i trafiken. Förutom ökad trafiksäkerhet gynnar hastighetssänkningen både miljön och försäkringskunden. Bilförarna i testgruppen har i genomsnitt sparat cirka 3 000 kronor per år genom lägre försäkringspremie och sänkt bränsleförbrukning. 90 procent av förarna fick sänkt premie tack vare sin körstil. I projektutvärderingen svarade 75 procent av testförarna att de skulle vilja ha en liknande försäkring i framtiden.

Folksam och GIH, Gymnastik- och idrottshögskolan, inleder ett forskningssamarbete med syfte att kartlägga idrottsskador och identifiera skadeförebyggande åtgärder. Samarbetet har gjort det möjligt för GIH att anställa en doktorand vars forskning ska inrikta sig på kartläggning av idrottsskador och förslag till hur dessa kan förebyggas. Folksam handlägger varje år cirka 20 000 skador som uppstår under organiserad idrottsutövning.

Ett omfattande projekt, Framtidens kontor, har etablerats för att modernisera kontoret vid Skanstull och skapa arbetsplatser som speglar varumärket. Fokus ligger på ett flexibelt arbetsätt och bra tekniklösningar och går i linje med att skapa en mer lärande organisation. En pilot med aktivitetsbaserat arbetssätt har genomförts under 2012. Ombyggnadsprojektet beräknas pågå till och med 2015 då verksamhetens lokalkostnader minskar betydligt och större ytor frigörs för extern uthyrning.

Enligt dom i Förvaltningsrätten i Stockholm den 17 februari 2012, har upphandling av tjänster från SOS International A/S av svenskt försäkringsbolag ansetts vara momspliktiga och omsatta i Sverige. Enligt domen ska moms redovisas i Sverige av förvärvaren genom omvänd beskattning. Förvaltningsrättens dom är överklagad till Kammarrätten i Stockholm. Folksam ömsesidig sakförsäkring med dotterbolag har inte förvärvsbeskattat sig för samtliga sådana tjänster som avses i Förvaltningsrättens dom och inväntar avgörandet innan några eventuella rättelser vidtas samt ändrad hantering under 2013.

Ett antal aktiviteter har initierats för att utveckla och effektivisera organisation och processer för att uppnå affärs- och kostnadssynergier. Under 2012 fortsatte samordningen i gemensamma funktioner för fortsatt effektiv resursanvändning. Arbetet med den omfattande förändring av försäljnings- och skadeenheter kundorganisationer som genomfördes 2011 har fortsatt under året för att skapa en kanalstyrd organisation utifrån kundernas behov med högre effektivitet och kortare beslutsvägar. Antalet kontor med kundbesök har minskat och skaderegleringen har koncentrerats till färre orter.

I december blev ett avtal klart med Tieto om övertagande av applikations- och serverdrift. Förändringsarbetet, inklusive förarbete och beslut, har pågått i nästan två år. Planeringsarbetet har nu startat och överföring av IT-driften till Tieto sker i slutet av 2013. En sammanslagning av affärsstöd och IT Applikation har också skett under året i syfte att öka leveransförmågan och samla kompetensen kring utveckling.

Kapitalförvaltning Marknadsutveckling

Börsåret 2012 inleddes starkt med en uppgång till och med mitten av mars på ca 15 procent för svenska aktier och ca 10 procent för världsindex. Marknaden stöddes av förväntningar om att bl.a. ECB:s resoluta åtgärder i slutet av 2011 skulle få positiva effekter och av att det kom positi-

va konjunktursignaler från USA. Svensk ekonomi fortsatte också att utvecklas relativt stabilt. Således inleddes året även med stigande svenska räntor. I mars inleddes en period av dystrare utsikter. En ökad oro för eurokrisen tillsammans med svagare konjunkturstatistik från såväl Europa och USA som Kina och Japan resulterade i att både svenska och internationella börser fram till början av juni föll tillbaka till de nivåer som rådde vid årets ingång. Politisk och ekonomisk osäkerhet i flera länder i framför allt södra Europa ledde till högre obligationsräntor i Grekland Italien och Spanien. I Spanien spädades oron på av en banksektor i svår kris. Detta, tillsammans med en relativt stabil utveckling i bl.a. Tyskland och Sverige ledde till ett ökat intresse för tyska och svenska statsobligationer vilket fick långa svenska obligationsräntor att falla med ca 1 procentenhet under perioden mars t.o.m. juni. Samtidigt förstärktes den svenska kronan. Svenska räntor var därmed nere på historiskt låga nivåer och den 10-åriga statsobligationsräntan bottnade på strax över 1,1 procent.

I juni hölls val i Grekland som så småningom ledde till att en regering kunde bildas. Euroländernas toppmöte enades om att låta den europeiska räddningsfonden få möjlighet att köpa statsobligationer samt att kunna ge direkt stöd till enskilda banker. Ett välkommet besked för bland annat Spanien. Senare under sommaren slöts en preliminär politisk överenskommelse om att ge nödlån till Spanska banker och ECB-chefen Mario Draghi uttalade ECB:s kraftfulla stöd för Euron. Detta ledde till en viss stabilisering av läget och blev bland annat också en signal som fick de svenska bostadsobligationsräntorna att under hösten fram till årets slut sjunka med nästan 1 procentenhet jämfört mot statobligationsräntor.

Under sommaren och hösten stabiliserades också världens börser stödda av EU-ledarnas räddningsåtgärder, allt lägre styrräntor och att stimulansåtgärder ställdes i utsikt både i Kina och Japan liksom fortsatta stimulansåtgärder i Europa och USA.

Under hösten kom ytterligare några klarlägganden om hur ECB:s stödfonder kommer att arbeta och ECB uttalade att man avser att fullfölja sin inslagna lågräntepolitik till 2015. Den tyska författningsdomstolen slog i september fast sitt godkännande av ECB:s stödfond. Successivt skapades ett allt större förtroende för att den inslagna vägen kan leda till en stabilisering av Europas sargade ekonomier. För de krisande länderna i framför allt södra Europa innebar detta lägre statsräntor och för Sverige innebar det successivt högre räntor och året avslutades med, i jämförelse med årets början, något högre räntor för löptider över 10 år och något lägre räntor för löptider under 10 år. Den 10-åriga svenska statsobligationsräntan stängde vid årets slut på 1,5 procent vilket var ca 0,1 procent lägre än vid årets ingång.

Efter en börsrekyll i oktober kunde inte ens mindre positiva konjunktursignaler från Sverige eller budgetproblem i USA hindra en stark avslutning på börsåret och svenska och utländska aktier fick totalt en uppgång på ca 16 procent för helåret 2012. Räknat i svenska kronor blev uppgången för utländska aktier ca 10 procent på grund av en förstärkning av kronan på ca 5 procent.

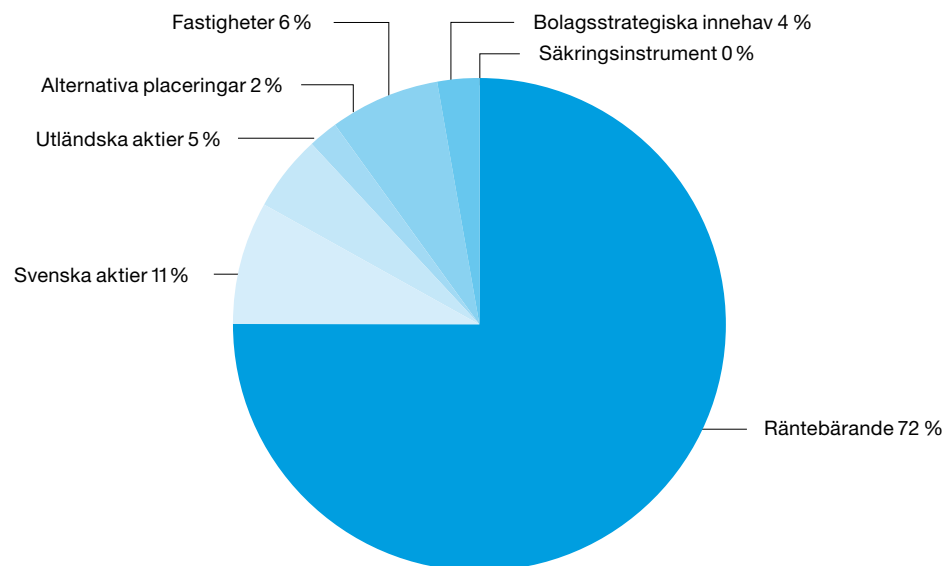
Värdeutvecklingen på fastighetsmarknaden i Sverige var under 2012 relativt god, speciellt för välbelägna fastigheter. För centralt belägna kommersiella fastigheter var lokalefterfrågan fortsatt god och bidrog till en likaledes god värdeutveckling. Efterfrågan på bostäder i Stockholm är fortfarande hög och bidrar också till en stabil positiv värdeutveckling. I Malmö har bostadsvärdena planat ut eftersom efterfrågan påverkats av lågkonjunkturen i Köpenhamn. Det finns ett ökande intresse i marknaden för fastigheter med inriktning på äldre- och vårdboende.

Totalavkastningstabell, moderföretaget

Mkr	Ingående marknadsvärde 2012-01-01	Utgående marknadsvärde 2012-12-31	Totalavkastning 2012 Mkr	Totalavkastning 2012 %	Totalavkastning 2011 %	Totalavkastning 2010 %	Totalavkastning 2009 %	Totalavkastning 2008 %
Räntebärande	21 480	22 285	785	3,6	7,6	2,2	4,1	6,7
Aktier	3 786	4 941	1 255	33,5	-1,0	33,0	55,2	-49,9
Alternativa placeringar	576	709	48	7,5	2,4	-6,7	-13,3	-12,2
Fastigheter	2 117	1 971	100	5,1	10,6	1,7	-4,1	6,3
Bolagsstrategiska innehav	791	1 159	43	4,2	3,7	4,6	-2,9	12,2
Säkringsinstrument	42	-13	137	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Summa	28 792	31 052	2 368	8,2	6,9	6,7	8,1	2,5

Totalavkastningstabellen är uppställd enligt rekommendation från Svensk Försäkring och företagets riktlinjer för mätning och rapportering av totalavkastning. I not 52 redovisas hur totalavkastningstabellen är kopplad till resultat- och balansräkningen.

Placeringstillgångarnas fördelning, Marknadsvärde

Avkastning

Totalavkastningen 2012 på bolagets tillgångar blev 8,2 (6,9) procent, motsvarande 2 368 (1 825) miljoner kronor. Det som i huvudsak förklarar totalavkastningen är bolagets strategiska tillgångsfördelning, vilken bland annat styrs av försäkringsåtagandenas art och bolagets risktolerans. Årets goda avkastning förklaras främst av en god aktieutveckling vilket givit en aktieavkastning på ca 33 procent. Till betydande del härrör denna från en mycket god avkastning på bolagets aktier i Swedbank, vilka stigit i värde med ca 40 procent. Räntebärande placeringar har sammantaget givit en avkastning på knappt 4 procent, till stor del påverkat positivt av sjunkande räntor på bostadsobligationer. Aktieexponeringen har ökat något i jämförelse med föregående år och var vid utgången av året ca 16 procent. Durationen i den räntebärande portföljen är i stort sett oförändrad i jämförelse med föregående år, ca 3 år. Valutaexponering har under året ökat något och var vid utgången av året ca 10 procent.

Varumärket

Folksam är det gemensamma varumärket för Folksam Sak och Folksam Liv. 2010 beslutades om en ny varumärkesstrategi med avsikten att förflytta synen på Folksam. Förflyttningen ska göras genom att uppfylla löftet i varumärket ”Engagerade för dig” samt genom agerande utifrån Folksams kärnvärden: personliga, engagerade och ansvarstagande.

Folksams nya grafiska profil lanserades 2010 och var avstampet i varumärkesförflyttningen. 2011 har varumärkesarbetet inriktats på att få kraft i själva ompositioneringen. Under året har fokus varit på att förstärka agerandet kring de nya kärnvärdena.

Leva varumärket – initiativ 2011

- Uppdaterad kommunikationsstrategi med tydligare budskap
- Vidareutbildning av säljpersonal
- Sociala medier

Varumärkets betydelse ökar i takt med att en allt större andel av försäljningen sker via internet, vilket motsvaras av en minskning av andelen försäljning med personlig kontakt. Folksams framgång är beroende av att kunderna, både befintliga och potentiella, känner förtroende och trygghet. Det förtroende som kan skapas och förstärkas vid en personlig kontakt behöver i ökad utsträckning skapas genom varumärket. Varumärkesarbetet är därför av stor vikt för att nå Folksams affärsmål.

En ytterligare fördel med ett starkt varumärke är att det underlättar rekrytering av nya medarbetare.

Folksam är det bredaste varumärket och den starkaste tillgången i varumärkesportföljen. Förenade Liv är ett helägt dotterbolag och varumärket är därmed helägt. Det helägda varumärket KP migrerades under 2011 in under Folksam.

Folksam har också samägda varumärken; KPA Pension och Pensionsvalet (Sveriges Kommuner och Landsting SKL) samt Folksam-LO Pension (LO). Exempel på varumärkes-samarbeten, co-branding, är IF Metall, Toyota och OK Q8. Dessutom arbetar två av Folk-

sams företag i partnerskap med försäkringsproduktion som marknadsförs under andra varumärken; Svenska Konsumentförsäkringar (Salus Ansvar) och Tre Kronor (Swedbank och fristående sparbanker).

Kundnöjdhet

Folksam mäter kontinuerligt kundnöjdheten. Mätningar visar att de kunder som varit i kontakt med Folksam är mer nöjda än de som inte varit det. Kundnöjdheten ökade ytterligare under året.

Samtidigt som konkurrensen om kunderna hårdnar, minskar också skillnaden mellan aktörerna. Hur företagen hanterar kontakten med kunderna får därför stor betydelse för kundnöjdheten. Av de kunder som har varit i kontakt med Folksam, antingen genom kundservice eller i ett skadeärende är 90 procent nöjda.

Svenskt Kvalitetsindex, SKI, mäter årligen kundnöjdheten inom flera offentliga och privata sektorer. SKI visar att Folksam under 2012 ökade det redan positiva försprånget till branschens genomsnittliga nöjdhet för privata bil- och livförsäkringar, men även för sakförsäkringar till företag. Området sakförsäkringar till privatpersoner ökade mer för Folksam än för branschen i snitt.

Folksams mervärden

Vision som förpliktigar

Allt arbete som sker i Folksam ska vara målstyrt och styra mot visionen att ”människor ska känna sig trygga i en hållbar värld”. Vår vision syftar på att vi måste vara rädda om naturen och samhället samt att hållbar utveckling är en av det mest angelägna frågorna att beakta. Hållbarhetsfrågor genomsyrar hela vår verksamhet, bland annat var vi det första företaget i Sverige som helt klimatkompenserade för våra CO₂e utsläpp redan 2006.

Folksams storlek gör att vi har möjlighet att påverka. De krav vi ställer på våra leverantörer, exempelvis när det gäller reparationer på de hus och bilar som våra kunder har försäkrat hos oss, kan därför göra stor skillnad. Folksams höga miljökrav har bidragit till en högre miljöstandard hos flera stora underleverantörer. De delar av Folksam som har störst möjlighet att göra skillnad har miljöcertifierats enligt ISO 14001, den vedertagna internationella standarden inom miljöledningssystem.

Den som har kunskap och möjlighet att påverka samhällsutvecklingen till det bättre är skyldig att göra detta. Det har Folksam gjort sedan företaget grundades för över hundra år sedan. ”Ansvarsfull påverkan” är ett av styrelsernas fem strategiska fokusområden och omfattar Folksams förebyggande arbete inom trafiksäkerhetsforskning, miljö- och hållbarhetsfrågor samt ägarstyrning. Folksam har ambitionen att vara en spjutspets inom samtliga.

Folksam klimatkompenserar för hela sitt fotavtryck

Folksams klimatfotavtryck växer. Det totala klimatfotavtrycket för 2012 uppmäts till 4 613 ton CO₂e. I jämförelse med tidigare år är det en ökning med 638 ton. Ökningen beror främst på att Folksams har ökat sitt fastighetsbestånd, att 2012 var ett kallt år, att resor med flyg

och bil har ökat och att klimatpåverkan för vatten är inkluderat från och med i år. Folksam strävar efter att varje år utöka antalet poster för sin klimatkompensering. Från 2011 ingår mätning av samtliga koldioxidkvivalenter, alltså inte enbart koldioxid, utan samtliga sex växthusgaser.

Miljöcertifierade leverantörer

Folksam är en stor inköpare inom både drift och skadeverksamhet. Vårt sätt att arbeta med inköpsfrågor påverkar därför i högsta grad de leverantörer som vi väljer att arbeta med. Folksam lägger stor vikt vid miljöprestanda och goda arbetsvillkor i produktionen av de produkter och tjänster som vi köper in. Vårt huvudsakliga syfte är att prioritera leverantörer och produkter som är miljöcertifierade.

Trafiksäkerhetsarbetet

Trafikskador innebär stora förluster för folkhälsan och samhällsekonomin, men framför allt för individen. Folksam har drygt 30 års erfarenhet av forskning inom trafiksäkerhetsområdet, med tonvikt på studier av verkligt inträffade trafikolyckor. Den kunskap Folksams trafikforskning ger används för att rädda liv i trafiken. Färre trafikskador innebär även lägre kostnader för skador och därmed lägre trafikförsäkringspremier, vilket kommer Folksams kunder till godo. Folksams trafikforskningsarbete kostar cirka 7-8 kronor per bilförsäkring och år.

Ansvarsfullt ägande

Våra kunder bryr sig om hur börsbolagen hanterar hållbarhetsfrågorna. På Folksam är vi övertygade om att företag som tar ansvar för miljö och mänskliga rättigheter är mer lönsamma på sikt. Genom våra kriterier – miljö, mänskliga rättigheter och anti-korruption – påverkar Folksam därför de företag vi investerar i.

Vissa företag har vi dock aktivt valt att inte placera i oavsett hur liten deras miljöpåverkan är eller hur bra arbetsmiljö de har. De uteslutande kriterierna är tobak och illegala vapen såsom exempelvis klustervapen, antipersonella minor och kärnvapen. För Folksam Sak och KPA Pension gäller ännu striktare uteslutningskriterier.

En händelse som uppmärksammades under 2012 var när Folksam sålde hela sitt aktieinnehav i Lundin Petroleum. Lundin Petroleum anklagas för att genom sin verksamhet ha medverkat till brott mot de mänskliga rättigheterna i Sudan och Etiopien mellan åren 1997 och 2003. Lundin Petroleums attityd och styrelsens vägran att utreda de anklagelser som riktats mot bolaget var skälet till Folksams beslut.

Personalinformation Anställnings- och arbetsvillkor

Folksam är genom medlemskapet i Arbetsgivarförbundet KFO bundet av kollektivavtal om löner och allmänna anställningsvillkor. Folksams kollektivavtal gäller för moderföretagen Folksam Liv och Folksam Sak med konsoliderade dotterföretag i Sverige samt de ej konsoliderade dotterföretagen KPA Livförsäkring, KPA Pensionsförsäkring och Förenade Liv.

För tjänstemän gäller tre avtal som träffats med FTF, Handelsanställdas förbund samt ett avtal med Jusek, Civilekonomernas Riksförbund och Sveriges Ingenjörer. Det sistnämnda avtalet omfattar samtliga anställda som är medlemmar i ett fackförbund som i sin tur är medlem i SACO. Veckoarbetstiden är 38,75 timmar för tjänstemännen. För Folksams tjänstemän gäller kollektivavtal om tjänstepensioner, KTP-planen.

Löner och allmänna anställningsvillkor för Folksam, och TM-ombud är kollektivavtalsreglerade med Handelsanställdas förbund. Veckoarbetstiden för arbetare är 40 timmar. Tjänstepensionen för ombuden (KAP) är kollektivavtalsreglerad mellan KFO och LO. För tjänstemän med säljande befattningar gäller ett särskilt löneavtal som träffats med de tre tjänstemannaorganisationerna.

Medelantal anställda samt löner och ersättningar, med särskild specifikation på ersättningar till ledande befattningshavare, redovisas under not 50.

Medarbetarundersökning visar på engagerade medarbetare

För att stödja utvecklingen av verksamheten, kompetensen, ledarskapet och arbetsmiljön görs varje år en medarbetarundersökning. I årets mätning var totalindexet 72 procent och svarsfrekvensen 93 procent.

Resultaten från undersökningen visar att engagemanget och trivseln med arbetsuppgifterna har ökat. Ledarskapet ligger kvar på bra nivåer. Andelen medarbetare som har individuella mål för sina prestationer har ökat från 91 till 93 procent. I arbetsgrupperna har flera områden förbättrats – bland annat samarbetet och upplevelsen av att mål, planer och beslut är tydliga och att mål och aktiviteter följs upp på ett bra sätt. Fler än tidigare upplever att det är lätt att genomföra nödvändiga förändringar i verksamheten.

Det totala resultatet av medarbetarundersökningen tas tillvara i dialog, handlingsplaner och utvecklingsaktiviteter på alla nivåer i företaget. Folksam har väl inarbetade rutiner för efterarbetet, till exempel individuell coaching för cheferna, workshoppar och stöd i grupp-utveckling

Sjuktal

Folksam ska ha en arbetsmiljö som främjar god hälsa, motivation och produktivitet - därför drivs sedan många år ett arbete för att minska sjukfrånvaron. Under 2012 infördes bland annat en telefontjänst som erbjuder sjukvårdsrådgivning i samband med sjukanmälan. Med detta vill Folksam ge medarbetarna stöd i att behålla en god hälsa, snabbare fånga upp signaler på ohälsa och jobba mer förebyggande. Telefontjänsten ska integreras med det nya personal- och löneadministrativa systemet under 2013, vilket bland annat gör att medarbetarna slipper registrera sjukfrånvaron manuellt. Arbetet med riktade stödsatser för enskilda individer och grupper fortsätter under året.

Attraktiv arbetsgivare

Folksam ska vara en attraktiv arbetsplats med konkurrenskraftiga erbjudanden till nuvarande och framtida medarbetare. För att öka kännedomen om försäkringsbranschen och Folksam som arbetsgivare har Folksam deltagit med case i olika universitetsutbildningar

och med examensjobb och sommarjobb för studenter. Folksam har även samarbeten med de fyra försäkringsutbildningar som finns i Sverige, genom medverkan i ledningsgrupper och genom att erbjuda praktikplatser. Under en femårsperiod har cirka fyrtio personer anställts från dessa utbildningar. Folksam var under året dessutom med på femton arbetsmarknadsdagar för studenter och fyra arbetsmarknadsevent för yrkesverksamma. För att öka kännedomen om Folksams erbjudande internt och uppmuntra till aktiva karriärval, genomfördes under året en intern karriärdag. Där fick medarbetarna möjlighet att delta i aktiviteter och föreläsningar på temat karriär samt lära sig mer om verksamhetens olika yrkesområden. Här fanns också information om förmåner till medarbetarna och om stödet från HR och externa partners i karriär och utveckling.

Kompetensutveckling

Folksam ska ha en kompetens, organisation och förändringsförmåga som gör verksamheten vassare än konkurrenternas. Under året sätts Folksams nya PU-process (prestation och utveckling) som ska skapa förutsättningar för varje medarbetare att prestera och utvecklas på ett sätt som gör att Folksam når sina mål. Den nya processen är mer flexibel och anpassad efter verksamhetens behov än tidigare. Chefen och medarbetaren tar tillsammans fram en individuell målplan och en utvecklingsplan som de stämmer av löpande. Fokus ligger på ett coachande förhållningssätt, tydliga krav i rollen och på vika aktiviteter medarbetaren ska genomföra för att nå sina mål. Under 2012 startade också Folksams mellanchefsprogram, MCU. Syftet med utbildningsprogrammet är att utveckla ledarskapet hos chefer som leder chefer eller specialister. MCU kombinerar utveckling i programform med coaching i grupp.

Belöningsprogram

Folksam har ett belöningsprogram med syfte att synliggöra och skapa samverkan kring de affärsstrategiska målen. Programmet ska stärka medarbetarnas motivation i arbetet med att skapa kundnytta. Det viktigaste målet för belöningsprogrammet 2012 var effektiv användning av Folksams resurser. Det skulle uppnås genom sänkta driftskostnader, lägre totalkostnadsprocent och effektivare administration.

I bokslutet reserveras bedömt belopp och definitivt beslut kommer att fattas av styrelsen.

Bolagsstyrning

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att ett bolag sköts på ett för ägarna så effektivt sätt som möjligt. En övergripande målsättning med Folksams bolagsstyrning – förutom att den ska överensstämma med bolagets vision och etiska principer – är att säkerställa en bra avkastning för Folksams kunder.

Bolagsstyrningen i Folksam utgår från lagstiftning, främst försäkringsrörelselagen, men också Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Folksam tillämpar också Svensk kod för bolagsstyrning. Utöver de externa styrande regelverken finns cirka 80 interna regelverk som klassificeras som övergripande.

Eftersom Folksam är kundägt finns det inte några aktieägare. På stämmorna företräds kunderna istället av fullmäktigeledamöter. På stämman 2011 beslutades om tillsättande av en parlamentarisk utredning med uppdrag att bland annat lämna förslag på en reviderad parlamentarisk organisation för Folksam. Förslaget presenterades för stämman 2012 var efter stamman beslutade att, i enlighet med förslaget, dels utvidga antalet fullmäktigeledamöter, dels bredda med fler organisationer som företräder försäkringstagarna på stämmorna, kompletterat med ett direktval.

En separat bolagsstyrningsrapport inklusive styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen upprättas och finns presenterad på folksam.se.

Styrelsens arbete

Under året hölls åtta styrelsemöten. Ledamöterna hade därutöver kontakter via e-post samt telefon. Styrelsens utskott, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet, hade sex respektive fyra sammanträden under året. Utskottsledamöterna hade därutöver kontakter via e-post och telefon.

Av Folksams styrande regelverk är ett 30-tal fastställda av styrelsen. Under året har styrelsen gått igenom dessa och vid behov reviderat respektive regelverk. Vissa av regelverken fastställs årligen, oavsett om de förändras eller inte.

Inför varje sammanträde har styrelsen fått en skriftlig rapport av verkställande direktören, vilken behandlat viktiga händelser i Folksam, men också i branschen i övrigt. I enlighet med en strategisk dagordning har styrelsen under året också behandlat bland annat följande: Kontinuerligt följt upp förverkligandet av ett antal strategiska mål, compliancerapporter, riskrapporter, genomgång av dotterbolagens verksamheter, finansiell ställning, kvartalsrapporter, verksamhetsplan, budget och prognosrapporter, och ekonomier, omvärlds- och konkurrentanalyser, intressekonflikter, internrevisionsrapporter, fastställt ett återförsäkringsprogram, fastställt ett belöningsprogram, följt upp kapitalförvaltningens verksamhet och resultat samt sammanträffat med den externa revisorn.

I syfte att få tillfälle att diskutera strategiska och framåtblickande frågor mer ingående genomförde styrelsen under året ett tvådagarsseminarium.

Teman som behandlades på seminariet var omvärldsanalys, prissättning, kompetensförsörjning, utmaningar och kritiska aktiviteter, översyn finansiella mål samt genomgång av Medium Term Plan och förberedelser för Solvens 2.

Styrelsen genomförde, i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning, under året en styrelseutvärdering.

Bengt Olsson och Leif Nordmark avgick som styrelseledamöter och vid bolagsstämman nyvaldes Martin Linder som ledamot och Birgit Förell som suppleant.

Strategiskt innehav i Swedbank

Folksam äger drygt nio procent av aktierna i Swedbank.

Folksam ägande i Swedbank per 31 december 2012

Bolag	Antal	Andel av röster och kapital i Swedbank
Folksam Sak	26 543 173	2,4%
Folksam Liv	63 433 290	5,6%
	89 976 463	8,0%
KPA Pensionsförsäkring	12 757 145	1,1%
KPA Livförsäkring	171 646	0,0%
Konsumtkooperationens pensionsstiftelse	1 245 012	0,1%
Läraryfonder	934 027	0,1%
Förenade Liv	108 054	0,0%
Folksam totalt	105 192 347	9,3%

Tvister

Inom ramen för den normala affärsverksamheten har Folksam Sak ett antal tvister. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

Riskhantering

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Förmågan att identifiera, förebygga och hantera risker blir allt viktigare. De risker som hanteras på rätt sätt kan leda till nya möjligheter och värdeskapande, medan risker som inte behandlas rätt kan leda till stora skador och kostnader. Folksam risker hanteras på ett enhetligt sätt och utgår ifrån en helhetssyn på risksituationen i både nutid och framtid. Se vidare i not 2 för en mer detaljerad redogörelse av riskhanteringen i företaget.

Riskhanteringsprocessen

Riskhanteringsprocessen omfattar att identifiera, värdera, hantera, övervaka och rapportera alla väsentliga risker.

Identifiera

På ett enhetligt och systematiskt sätt identifieras och kartläggs risker i enlighet med företagets riskkategorisering. Identifierade risker beskrivs, registreras och kategoriseras. Till samtliga risker kopplas också uppgifter om vilka enheter och vilka bolag som berörs. Alla identifierade risker tilldelas en riskägare och åtgärder tas fram för att hantera och förebygga riskerna.

Värdera

Risker värderas på ett enhetligt sätt och kvantifieras, där så är möjligt, med vedertagna mätmetoder. Risker kan värderas mer eller mindre precist, och beroende på risktyp är värderingen kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Trafikljuset, som är Finansinspektionens verktyg för mätning av risker i försäkringsbolag används som metod för att värdera försäkrings-, finansiella risker (marknadsrisker och kreditrisker).

För att beräkna hur mycket kapital företaget behöver enligt Trafikljuset för att täcka sina risker utförs ett antal fördefinierade stressscenarier. De olika scenarierna ger upphov till det totala kapitalkravet (enligt Trafikljuset) på företaget och sätts i relation till företagets tillgängliga kapital.

Hantera

Hanteringen av risker sker med hjälp av regelverk, processer och kontrollaktiviteter. Det är verksamhetens och företagsledningens ansvar att prioritera de åtgärder som planeras.

Övervaka

Övervakning innefattar den dagliga/löpande bevakningen av risker och åtgärder, samt att riskerna ligger inom fastställda limiter. Nödvändiga processer och rutiner skapas för att följa upp riskarbetet. Det är den operativa verksamheten som ansvarar för att åtgärder och risker kontinuerligt övervakas.

Rapportera

Samtliga väsentliga risker rapporteras till styrelse och vd för att ge en allsidig och saklig bild över den totala risksituationen. Rapportering av den aggregerade risksituationen sker genom skriftliga riskrapporter.

Organisation och ansvarsfördelning

För att tydliggöra styrning och ansvar för riskhantering och riskkontroll görs en uppdelning av verksamheten uppdelad i tre ansvarslinjer.

Den första ansvarslinjen utgörs av enheter i moder- och dotterbolag samt utlagd verksamhet. Dessa ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls. De äger och hanterar risker, d.v.s. ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, uppföljningar samt regelefterlevnad.

Den andra ansvarslinjen utgörs av styrnings- och kontrollfunktioner som ska säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering. Styrnings- och kontrollfunktionerna stödjer och följer upp den första ansvarslinjen utifrån ramverk för intern styrning och kontroll, ansvarar för att ha en övergripande bild av risksituationen i företaget och rapporterar denna till styrelse och vd.

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Solvens 2

Redan 2009 påbörjades anpassningen till det nya regelverket genom att Folksam Sak och Livs styrelser beslutade om ramar och principer för genomförandet. De konstaterade att de formella kraven kommer öka men att genom god styrning, riskhantering och regelefterlevnad kommer Folksam kunna leva upp till såväl interna och externa krav inom det nya regelverket.

Syftet med Folksam Solvens 2-program är att säkerställa att verksamheten uppfyller de regulatoriska kraven. Stora delar av både den operativa och legala organisationen kommer påverkas genom att nya krav på styrning, riskhantering, intern kontroll och dokumentation av exempelvis ansvar och rutiner. För att detta ska löpa smidigt pågår ett arbete inom programmet för att förbereda organisationen genom att föra upp solvensfrågor till beslut i linje och program samt genom att tillsammans med linjeorganisationen och i uppdrag och projekt implementera besluten. Så mycket som möjligt av implementeringsarbetet ska utföras i den del av organisationen, där respektive ansvar ska ligga även efter programtidens slut. Ambitionen är att alla krav enligt Solvens 2-direktivet ska fördelas på befintlig organisation i så stor utsträckning som är rimligt.

Under 2012 har uppdragen bland annat fokuserat på riskhantering, intern kontroll, outsourcing och den egna risk- och solvenskapitalprocessen.

Under 2012 har ett omfattande Rapporteringsprojekt bedrivits med fokus på insamling, beräkning och lagring av data samt rapportering. Projektet har två delar; implementera databaser/filer som ger tillgång till nödvändig spårbar, korrekt och lättillgänglig information från försäkrings-, ekonomi- och finanssystem samt skapa effektiva rapporteringsprocesser inklusive beräkningar från grunddata i de nämnda filerna fram till färdiga rapporter. Inom rapporteringsprojektets ram har under 2012 en ny huvudbok satts i produktion.

I slutet av 2012 stod det klart att den aviserade tidplanen för införande av Solvens 2 skjuts upp. Folksam arbetar utifrån hypotesen att införandet sker i januari 2016. Det innebär att Rapporteringsprojektet inte kommer att bedrivas i lika stor omfattning under 2013 utan avvaktar de slutliga detaljerade kraven.

Solvens 2 är en modernisering av hela branschen, som är bra för Folksam och våra kunder. Framgångsrika företag är de som bäst hanterar förändringar i omvärlden till sin fördel. Solvens 2 är en sådan förändring.

Femårsöversikt och nyckeltal, Mkr

KONCERNEN	2012	2011	2010 ⁽¹⁾	2009	2008 ⁽²⁾
RESULTAT					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	10 223	9 697	9 125	8 552	8 040
Premieintäkt (efter avgiven återförsäkring)	10 287	9 362	8 822	8 579	8 133
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	524	641	643	626	705
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	30	26	30	107	78
Försäkringersättning, netto	-8 506	-7 983	-7 265	-6 747	-5 416
Driftskostnader i försäkringsrörelsen	-1 912	-1 734	-1 575	-1 608	-1 824
Återbäring och rabatter, netto	-232	-9	-1	6	-24
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)	-	-	-38	-1	-1
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	191	303	616	962	1 651
Återstående kapitalavkastning	1 825	1 457	1 074	1 279	-144
Övrigt	-2	-11	23	13	-4
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	2 014	1 749	1 713	2 254	1 503
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar till verkligt värde	32 593	29 225	25 664	24 804	24 885
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	25 223	23 456	21 874	20 769	20 152
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	9 217	7 717	6 866	5 446	5 989
Efterställda skulder	-	-	-	1 475	975
Uppskjuten skatteskuld	2 485	2 462	2 255	1 745	1 172
Övervärden i placeringstillgångar					
Placeringar i koncernföretag	204	179	146	216	357
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-
Totala övervärden	204	179	146	216	357
Totalt konsolideringskapital	11 906	10 358	9 267	8 882	8 493

Femårsöversikt och nyckeltal, Mkr

(forts.)	2012	2011	2010 ⁽¹⁾	2009	2008 ⁽²⁾
NYCKELTAL					
Resultat av skadeförsäkrings- rörelsen					
Skadeprocent	83	85	82	79	67
Driftskostnadsprocent	19	19	18	19	22
Totalkostnadsprocent	102	104	100	97	89
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning, procent ³⁾	3,1	3,5	2,2	2,7	4,4
Totalavkastning, procent	8,2	6,9	6,8	8,2	2,2
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad, procent	116	107	102	104	106

- 1) Omräknat med anledning av övergång till full IFRS i koncernredovisningen samt för avsättning till pensioner och liknande förpliktelse. Tidigare år är inte omräknade avseende denna principförändring.
- 2) Omräknat med anledning av ändrad värderingsprincip för försäkringstekniska avsättningar som inte klassificerats som tjänstepensionsförsäkringar.
- 3) Direktavkastning har omräknats för år 2009 enligt ändringsföreskrift FFFS 2009:12. Redovisade nyckeltal avseende direktavkastning för åren 2007-2008 är beräknade enligt då gällande FFFS 2008:26.

Särskilda redogörelser för tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper lämnas i anslutning till årsredovisningens noter.

Femårsöversikt och nyckeltal, Mkr

MODERFÖRETAGET	2012	2011 ¹⁾	2010 ²⁾	2009	2008 ³⁾
RESULTAT					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	8 332	8 292	7 989	7 607	7 200
Premieintäkt (efter avgiven återförsäkring)	8 340	8 068	7 789	7 704	7 298
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	479	608	613	595	668
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	31	25	30	75	50
Försäkringsersättningar, netto	-6 937	-6 909	-6 354	-6 103	-4 817
Driftskostnader i försäkringsrörelsen	-1 606	-1 472	-1 322	-1 378	-1 594
Återbäring och rabatter, netto	-231	-9	-1	6	-24
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)	-	-	-	-1	-1
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	76	311	755	898	1 580
Återstående kapitalavkastning	1 781	1 079	999	1 301	-21
Övrigt	-1	-9	-3	-3	-3
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	1 856	1 381	1 751	2 196	1 556
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar till verkligt värde	31 075	28 164	25 032	24 058	23 665
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	22 310	21 719	20 302	19 422	18 897
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	3 351	2 189	2 131	1 920	3 032
Obeskattade reserver	7 623	7 142	5 998	5 189	3 707
Efterställda skulder	-	-	-	975	975
Uppskjutna skatteskuld	764	562	546	315	150
Övervärden i placeringstillgångar					
Placeringar i koncern- och intresseföretag	204	179	146	216	359
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-
Totala övervärden	204	179	146	216	359
Totalt konsolideringskapital	11 942	10 072	8 821	8 615	8 223

Femårsöversikt och nyckeltal, Mkr

(forts.)	2012	2011 ¹⁾	2010 ²⁾	2009	2008 ³⁾
Kapitalbas	11 889	10 033	8 548	7 838	7 346
Erforderlig solvensmarginal	1 550	1 404	1 296	1 263	1 322
Gruppbaserad kapitalbas	12 025	10 110	8 607	7 971	7 471
Gruppbaserad solvensmarginal	2 048	1 655	1 509	1 443	1 487
NYCKELTAL					
Resultat av skadeförsäkrings- rörelsen					
Skadeprocent	83	86	82	79	66
Driftskostnadsprocent	19	18	17	18	22
Totalkostnadsprocent	102	104	99	97	88
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning, procent ⁴⁾	2,7	3,2	2,3	3,0	4,9
Totalavkastning, procent	8,2	6,9	6,7	8,1	2,5
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad, procent	143	121	110	113	114

- 1) Omräknat med anledning av ändrad redovisningsprincip av utgifter för utveckling av internt genererade immateriella tillgångar i enlighet med RFR2. Tidigare år är inte omräknade avseende denna principförändring.
- 2) Omräknat med anledning av ändrad redovisningsprincip för avsättning till pensioner och liknande förpliktelser. Tidigare år är inte omräknade avseende denna principförändring.
- 3) Omräknat med anledning av ändrad värderingsprincip för försäkringstekniska avsättningar som inte klassificerats som tjänstepensionsförsäkringar.
- 4) Direktavkastning har omräknats för år 2009 enligt ändringsföreskrift FFFS 2009:12. Redovisade nyckeltal avseende direktavkastning för år 2008 är beräknade enligt då gällande FFFS 2008:26.

Särskilda redogörelser för tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper, för antal anställda och löner lämnas i anslutning till årsredovisningens noter.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Folksam Sak tillträdde aktierna i Indecap AB samt avytttrade aktierna i Folksam Spar AB enligt tidigare överenskommelse per den 1 februari 2012.

Per den sista februari 2012 tillträdde Folksam Sak 51 procent av aktierna i Folksam Skadeförsäkring Ab (tidigare Aktia Skadeförsäkring Ab) i Finland efter en överenskommelse med Aktia ABP i Finland. Investeringen i Folksam Skadeförsäkring, som är verksam i kustområdet i Finland, är ett första expansivt steg och ett viktigt led i Folksams strategi för den nordiska försäkringsmarknaden. Köpeskillingen uppgick till 24 miljoner euro.

Som ett led i Folksams strategi att stärka ägarpositioneringen kring Skanstull förvärvas den prisbelönta fastigheten Katsan 1 av Länsförsäkringar Liv. Byggnaden är en del av det expansiva Skanstullsområdet och har en tydlig miljöprofil. Investeringen görs av Folksam Sak. Katsan 1 färdigställdes 2003 och är en modern och flexibel kontorsbyggnad som möter de absolut högsta kraven gällande energianvändande. Dess låga energiförbrukning medger betyget Guld enligt klassningen miljöbyggnad. 2003 tilldelades White Arkitekter Kasper Sahlin-priset för Katsan 1.

Folksam Sak, Folksam Liv och Peab förvärvade KF Fastigheters andel i Kvarnholmen Utvecklings AB den 28 december, 2012. Efter förvärvet ägs Kvarnholmen i till lika delar av JM och ett av Folksam och Peab gemensamt ägt bolag. Folksam Sak och Folksam Liv deltar i investeringen i huvudsak genom lånefinansiering. Kvarnholmen Utvecklings AB har till uppgift att utveckla byggrätter för produktion av cirka 1 500 nya lägenheter.

Tidigare bolagsstruktur i Holland, Folksam Property Holding, delägt av Folksam Liv Fastighets AB och Folksam Sak Fastighets AB är likviderat. De andelar i fastighetsfonder som funnits i strukturen ägs nu direkt av respektive bolag.

Folksam Sak stärker sin marknadsposition inom riskförsäkring i syfte att tillhandahålla samlade erbjudanden med personriskförsäkring och sakförsäkring till företag, organisationer och deras medlemmar. Per den 31 december förvärvade Folksam Sak dotterföretaget Förenade Liv Grupp-försäkring AB från Folksam Liv.

Folksam Sak avtalade om att förvärva SalusAnsvar AB med dotterbolag från DnB Bank ASA. I förvärvet ingår även SalusAnsvar Personförsäkringar AB, 49 procent ägarandel av Saco SalusAnsvar AB, samt det vilande bolaget SalusAnsvar Holding AB. SalusAnsvar AB distribuerar Folksams dotterbolags, Svenska Konsumentförsäkringar ABs, hem- och bilförsäkringar. Med förvärvet kommer ett utökat samarbete med tjänstemän och akademiker. Folksam avser att integrera Salus Ansvars verksamhet i Folksams organisation.

Händelser efter balansdagen

Per den 31 januari tillträdde Folksam Sak aktierna i Salus Ansvar AB.

Datainspektionen (DI) inleder ett tillsynsärende mot Folksam Sak. Orsaken är Aftonbladets artikel om att Folksam har ett register med personliga uppgifter över kunder som misstänks för försäkringsbedrägeri. Huvudregeln är att det är inte tillåtet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelse. Det finns dock ett undantag som ger försäkringsbolag ett visst utrymme att hantera den typen av uppgifter, men det är inte helt tydligt var gränsen för vad ett bolag får dokumentera och hur länge informatio-

nen får sparas. Folksam välkomnar granskningen.

Rekryteringen av ny vd och koncernchef för Folksam Liv och Folksam Sak har påbörjats. Rekryteringen genomförs av en grupp bestående av respektive ordförande för Folksam Liv och Folksam Sak samt vice ordförande i Folksam Liv. Bakgrunden är att nuvarande vd Anders Sundström aviserat att han nu kommer att ägna sig på heltid åt styrelsearbete, bland annat i Swedbank.

Framtida utveckling

Folksam Sakkoncernen har den svenska marknaden som bas och genom förvärvet av Folksam Skadeförsäkring Ab i Finland med verksamhet inom hushålls- och företagsmarknad samt med distribution genom bankassurans börjar den nordiska plattformen etableras. Kundernas behov av försäkringsskydd för olika situationer i livet ökar och Folksam Sak stärker genom förvärvet av Förenade Liv Grupp-försäkring och SalusAnsvar Personriskförsäkring sin marknadsposition i syfte att tillhandahålla samlade erbjudanden med personriskförsäkring.

Styrelsen har lagt fast en strategi för att öka marknadsandelen inom sakförsäkring genom fortsatt fokus på helkundserbjudanden med bil- och boendeförsäkring som bas. Folksam har en god utveckling på hushållsmarknaden och ser goda förutsättningar att fortsätta stärka sin ställning genom såväl den egna distributionen som genom samarbeten och partnerskap. Företagsaffären är under fortsatt utveckling.

Det fokus Folksam Sak under året ägnat skadekostnadsutveckling och erbjudandeutveckling förväntas fortsätta de kommande åren.

Folksam har en god finansiell ställning och från och med 2013 lämnar Folksam Sak med kundägandet i fokus återbäring till kunderna.

Förändringstakten i omvärlden, framförallt inom regelområdet har ökat. Folksam står liksom branschen i övrigt inför anpassning till de stora regelförändringar som pågår, exempelvis Solvens II. Det är viktigt att förbereda och genomföra de anpassningar som krävs utan att tappa ett tydligt kundfokus. Folksam är kundernas företag med starka relationer till våra kunder och förmåga att skapa en stabil kundbas.

Förslag till vinstdisposition

Till stämmans förfogande står:

Balanserad vinst	2 188 937 867,09
Årets vinst	1 161 630 063,82
	<hr/>
	3 350 567 930,91

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen 3 350 567 930,91 kronor balanseras i ny räkning.

Beträffande bolagets verksamhet i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar för koncernen och moderföretaget jämte därtill hörande noter.

Resultaträkning

Koncernen, Mkr		2012	2011
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	Not 4	10 308	9 743
Premier för avgiven återförsäkring	Not 4	-85	-46
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		63	-335
Återförsäkrarens andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		1	-
		10 287	9 362
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	Not 5	524	641
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)		30	26
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Not 6			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring		-8 061	-7 562
Återförsäkrarens andel		56	818
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-488	-417
Återförsäkrarens andel		-13	-822
		-8 506	-7 983
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)		-232	-9
Driftskostnader	Not 7	-1 912	-1 734
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		191	303

Koncernen, Mkr (forts.)		2012	2011
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		191	303
Kapitalavkastning, intäkter	Not 8, 12	1 437	1 851
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 9, 12	1 366	908
Kapitalavkastning, kostnader	Not 10, 12	-323	-247
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 11, 12	-28	-705
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-524	-641
Övriga intäkter		3	-
Övriga kostnader		-5	-10
Rörelseresultat i andra företag än försäkringsbolag		-	-1
Andel i intresseföretags resultat		-103	291
Resultat före skatt		2 014	1 749
Skatt på årets resultat	Not 14	-59	-393
ÅRETS RESULTAT FRÅN KVARVARANDE VERKSAMHETER		1 955	1 356
Hänförligt till:			
Försäkringstagarna		1 921	1 356
Innehav utan bestämmande inflytande		34	-
Rapport över totalresultat			
Koncernen, Mkr			
ÅRETS RESULTAT			
		1 955	1 356
Övrigt totalresultat			
Aktuariella vinster och förluster inkl löneskatt		-537	-676
Andel av intresseföretags övrigt totalresultat		-	-
Omräkningsdifferens på utländsk verksamhet		-7	-6
Inkomstskatt på poster redovisade som övrigt totalresultat	Not 14	118	178
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		-426	-504
ÅRETS TOTALRESULTAT		1 529	852
Hänförligt till:			
Försäkringstagarna		1 495	852
Innehav utan bestämmande inflytande		34	-

Balansräkning

TILLGÅNGAR

Koncernen, Mkr		2012-12-31	2011-12-31
Immateriella tillgångar	Not 15		
Goodwill		36	30
Andra immateriella tillgångar		262	170
		298	200
Placeringstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	Not 16	1 059	715
Aktier och andelar i koncernföretag	Not 17	115	-
Aktier och andelar i intresseföretag	Not 18	339	1 133
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	Not 19	232	151
		1 745	1 999
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	Not 20, 28	5 514	4 169
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 21, 28	24 552	22 440
Lån med säkerhet i fast egendom		10	-
Övriga lån	Not 22, 28	292	168
Derivat	Not 23, 28	30	53
Övriga finansiella placeringstillgångar	Not 24, 28	241	218
		30 639	27 048
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		5	-
Summa placeringstillgångar		32 389	29 047

TILLGÅNGAR

Koncernen, Mkr (forts.)		2012-12-31	2011-12-31
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	Not 33	3	-
Oreglerade skador	Not 34	114	69
		117	69
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	Not 25	3 069	2 754
Fordringar avseende återförsäkring	Not 26	40	40
Aktuell skattefordran		88	84
Övriga fordringar	Not 27	899	630
		4 096	3 508
Andra tillgångar			
Likvida medel		1 382	1 272
Materiella anläggningstillgångar	Not 29	472	470
		1 854	1 742
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	Not 28	348	392
Förutbetalda anskaffningskostnader	Not 30	341	331
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 31	169	134
		858	857
SUMMA TILLGÅNGAR		39 612	35 423

Balansräkning (forts.)

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Koncernen, Mkr		2012-12-31	2011-12-31
Eget kapital som kan hänföras till försäkringstagarna			
	Not 32		
Omräkningsreserv		-19	-12
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat		9 236	7 729
		9 217	7 717
Innehav utan bestämmande inflytande			
		252	-
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	Not 33	5 399	5 136
Oreglerade skador	Not 34	19 697	18 379
Återbäring och rabatter	Not 35	241	10
		25 337	23 525
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	Not 36	658	335
Uppskjuten skatteskuld	Not 37	2 485	2 462
		3 143	2 797

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Koncernen, Mkr (forts.)		2012-12-31	2011-12-31
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	Not 38	86	159
Skulder avseende återförsäkring	Not 39	2	1
Skulder till kreditinstitut	Not 40, 28	-	4
Derivat	Not 41, 28	47	24
Övriga skulder	Not 42, 28	803	594
		938	782
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 43, 28	725	602
		725	602
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		39 612	35 423

Uppllysning om koncernens ställda säkerheter, eventalförpliktelser och åtaganden, se Not 46, Not 47 och Not 48.

Rapport över förändringar i eget kapital

Koncernen, Mkr	EGET KAPITAL HÄNFÖRLIGT TILL FÖRSÄKRINGSTAGARNA ¹⁾			TOTALT	
	Omräknings- reserv ²⁾	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat ³⁾	Eget kapital hänförlig till försäkringstagarna	Innehav utan bestäm- mande inflytande	Totalt eget kapital
Ingående balans 2011 -01-01 enligt fastäld balansräkning	-6	6 867	6 861	-	6 861
Justerad ingående balans 2011-01-01	-6	6 867	6 861	-	6 861
Förändring i intresseföretags eget kapital	-	4	4	-	4
Årets resultat		1 356	1 356	-	1 356
Årets övrigt totalresultat	-6	-498	-504	-	-504
Årets totalresultat	-6	858	852	-	852
Utgående balans 2011-12-31	-12	7 729	7 717	-	7 717
Förändring i intresseföretags eget kapital	-	5	5	-	5
Förvärv av delägda dotterföretag, ej bestämmande inflytande sedan tidigare				218	218
Årets resultat	-	1 921	1 921	34	1 955
Årets övrigt totalresultat	-7	-419	-426	-	-426
Årets totalresultat	-7	1 502	1 495	252	1 529
Utgående balans 2012-12-31	-19	9 236	9 217	252	9 469

1) Bundet eget kapital uppgår till 6 178 mkr och fritt eget kapital till 3 039 mkr.

2) Omräkningsreserver avser omräkning av utländska verksamheter.

3) Balanserade vinstmedel inkluderar Reservfond, Kapitalandelsfond, Obeskattade reserver, Aktuariella vinster och förluster inkl löneskatt, skatt hänförlig till komponenter avseende övrigt totalresultat och årets resultat.

I Not 1 Redovisningsprinciper beskrivs karaktär och syfte med reservposter under eget kapital

Kassaflödesanalys

Koncernen, Mkr	2012	2011
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före skatt ¹⁾	2 014	1 749
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ²⁾	-783	1 158
Betald skatt	-19	-7
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	1 212	2 900
Förändring av övriga rörelsefordringar	-355	-1 012
Förändring av övriga rörelseskulder	1 022	172
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	1 879	2 060
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förändring av placeringstillgångar ³⁾	-1 420	-2 196
Förändring av placeringstillgångar som inte används direkt i rörelsen		
Nettoinvestering i koncernföretag, likvidpåverkan ⁴⁾	-481	-
Nettoinvestering i intresseföretag, likvidpåverkan ⁵⁾	-178	-165
Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar ⁶⁾	-	-1
Förändring av materiella och immateriella tillgångar ⁷⁾	-77	-77
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-2 156	-2 439
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-	-
ÅRETS KASSAFLÖDE	-277	-379
Likvida medel vid årets början⁸⁾	1 666	1 655
Kursdifferens i likvida medel	15	-18
Likvida medel vid årets slut⁸⁾	1 404	1 258
Årets kassaflöde	-277	-379
¹⁾Betalda och erhållna räntor och utdelningar	2012	2011
Under perioden betald ränta	-55	-62
Under perioden erhållen ränta	895	726
Under perioden erhållen utdelning	189	152
Summa betalda och erhållna räntor och utdelningar	1 029	816

Koncernen, Mkr (forts.)

²⁾ Poster som inte ingår i kassaflödet	2012	2011
Nedskrivningar	-15	-36
Avskrivningar	23	105
Icke utdelad resultatandel i intressebolag	103	-291
Realiserad vinst (-)/förlust (+)	-383	-630
Orealiserad vinst (-)/förlust (+)	-1 338	-221
Valutakursvinst (-)/förlust (+)	83	-119
Förändring av upplupet anskaffningsvärde räntebärande värdepapper	230	139
Förändring av avsättningar avseende försäkringsavtal	669	1 582
Transaktionskostnader vid förvärv	14	-
Förändring avsättning pensioner och liknande förpliktelser	-132	-42
Förändring av premiefordran	-37	671
Summa poster som inte ingår i kassaflödet	-783	1 158
³⁾Förändring av placeringstillgångar	2012	2011
Investering i placeringstillgångar	-15 989	-14 115
Försäljning av placeringstillgångar	14 569	11 919
Summa förändring av placeringstillgångar	-1 420	-2 196
⁴⁾Nettoinvestering i koncernföretag, likvidpåverkan	2012	2011
Investering i koncernföretag	-481	-
Försäljning av koncernföretag	-	-
Summa nettoinvestering i koncernföretag, likvidpåverkan	-481	-
⁵⁾Nettoinvestering i intresseföretag, likvidpåverkan	2012	2011
Investering i intresseföretag	-178	-165
Försäljning av intresseföretag	-	-
Summa nettoinvestering i intresseföretag, likvidpåverkan	-178	-165

Kassaflödesanalys (forts.)

⁶⁾ Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar, likvidpåverkan	2012	2011
Investering i övriga placeringstillgångar	-	-1
Försäljning av övriga placeringstillgångar	-	-
Summa nettoinvestering i övriga placeringstillgångar	-	-1
⁷⁾ Nettoinvestering i materiella och immateriella tillgångar	2012	2011
Investering i materiella och immateriella tillgångar	-204	-94
Försäljning av materiella och immateriella tillgångar	127	17
Summa nettoinvestering i materiella och immateriella tillgångar	-77	-77
⁸⁾ Delkomponenter som ingår i likvida medel	2012	2011
Kassa och banktillgodohavanden	1 382	1 272
Kortfristiga placeringar jämställda med likvida medel	22	-14
Summa delkomponenter som ingår i likvida medel	1 404	1 258
Som kortfristiga placeringar har klassificerats ej likviderade affärer avseende aktier och obligationer vilka likvidregleras i nära anslutning till affärsdagen.		
Ej tillgängliga likvida medel	2012	2011
Valutarestriktioner	-	-
Andra legala restriktioner	120	55
Summa ej tillgängliga likvida medel	120	55

Resultaträkning

Moderföretaget, Mkr		2012	2011
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	Not 4	8 384	8 330
Premier för avgiven återförsäkring	Not 4	-52	-38
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		8	-224
		8 340	8 068
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	Not 5	479	608
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)		31	25
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar	Not 6		
Före avgiven återförsäkring		-6 599	-6 527
Återförsäkrarens andel		31	801
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-372	-376
Återförsäkrarens andel		3	-807
		-6 937	-6 909
Moderföretaget, Mkr (forts.)			
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)		2012	2011
		-231	-9
Driftskostnader	Not 7	-1 606	-1 472
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		76	311

Moderföretaget, Mkr (forts.)		2012	2011
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		76	311
Kapitalavkastning, intäkter	Not 8, 12	1 209	1 622
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 9, 12	1 291	877
Kapitalavkastning, kostnader	Not 10, 12	-226	-129
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 11, 12	-14	-683
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-479	-608
Övriga intäkter		-	1
Övriga kostnader		-1	-10
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		1 856	1 381
Bokslutsdispositioner	Not 13	-481	-1 144
Resultat före skatt		1 375	237
Skatt på årets resultat	Not 14	-213	-59
ÅRETS RESULTAT		1 162	178

Rapport över totalresultat

Moderföretaget, Mkr		2012	2011
Årets resultat		1 162	178
Årets övrigt totalresultat		-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT		1 162	178

Resultatanalys

Moderföretaget, Mkr	Sjuk- & olycksfalls- försäkring	Hem och villa	Företag och Fastighet	Motorfordon	Trafik	Sjöfart, luftfart och transport
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)						
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	1 418	2 764	284	2 329	924	2
Premier för avgiven återförsäkring	-3	-20	-21	-3	-3	-
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	42	-11	-10	-44	12	-
Återförsäkrarens andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-	-	-	-	-
	1 457	2 733	253	2 282	933	2
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	172	40	4	8	249	-
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	2	7	1	7	13	-
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)						
Utbetalda försäkringsersättningar						
Före avgiven återförsäkring	-1 292	-2 229	-201	-1 492	-883	-1
Återförsäkrarens andel	-	5	13	-	13	-
Förändring i Avsättning för oreglerade skador						
Före avgiven återförsäkring	1	-16	-91	4	-223	1
Återförsäkrarens andel	-	-4	-1	-	8	-
	-1 291	-2 244	-280	-1 488	-1 085	-
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)	-43	-81	-	-74	-33	-
Driftskostnader	-230	-522	-66	-390	-286	-1
Övriga tekniska kostnader (efter avgiven återförsäkring)	-	-	-	-	-	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	67	-67	-88	345	-209	1
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring	11	-20	-14	37	26	1
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-353	-1 910	-88	-1 364	-456	-1
Oreglerade skador	-6 290	-1 431	-311	-261	-9 179	-1
Återbäring och rabatter	-53	-80	-	-74	-34	-
	-6 696	-3 421	-399	-1 699	-9 669	-2
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-	-	-	-	-
Oreglerade skador	-	4	9	-	54	-
	-	4	9	-	54	-

Resultatanalys (forts.)

Moderföretaget, Mkr	Kredit och borgen	Husdjur	Övriga grenar	Total försäkring av svenska risker	Mottagen återförsäkring	Totalt
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)						
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	-	475	155	8 351	33	8 384
Premier för avgiven återförsäkring	-	-2	-	-52	-	-52
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-13	32	8	-	8
Återförsäkrares andel av förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-	-	-	-	-
	-	460	187	8 307	33	8 340
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	-	3	3	479	-	479
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	-	1	-	31	-	31
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)						
Utbetalda försäkringsersättningar						
Före avgiven återförsäkring	5	-365	-126	-6 584	-15	-6 599
Återförsäkrares andel	-	-	-	31	-	31
Förändring i Avsättning för oreglerade skador						
Före avgiven återförsäkring	-	-4	-23	-351	-21	-372
Återförsäkrares andel	-	-	-	3	-	3
	5	-369	-149	-6 901	-36	-6 937
Återbäring och rabatter (efter avgiven återförsäkring)	-	-	-	-231	-	-231
Driftkostnader	-1	-101	-9	-1 606	-	-1 606
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	4	-6	32	79	-3	76
Avvecklingsresultat före avgiven återförsäkring	-	2	7	50	-9	41
Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-228	-29	-4 429	-	-4 429
Oreglerade skador	-	-84	-129	-17 686	-21	-17 707
Återbäring och rabatter	-	-	-	-241	-	-241
	-	-312	-158	-22 356	-21	-22 377
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	-	-	-	-	-
Oreglerade skador	-	-	-	67	-	67
	-	-	-	67	-	67

Balansräkning

TILLGÅNGAR

Moderföretaget, Mkr		2012-12-31	2011-12-31	2011-01-01
Immateriella tillgångar	Not 15			
Andra immateriella tillgångar		-	-	163
		-	-	163
Placeringstillgångar				
Byggnader och mark	Not 16	1 194	1 133	999
Placeringar i koncern- och intresseföretag				
Aktier och andelar i koncernföretag	Not 17	1 808	1 405	1 403
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag		175	-	-
Aktier och andelar i intresseföretag	Not 18	143	47	33
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	Not 19	232	151	-
		2 358	1 603	1 436
Andra finansiella placeringstillgångar				
Aktier och andelar	Not 20, 28	5 304	4 003	4 769
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 21, 28	21 439	20 807	17 288
Lån med säkerhet i fast egendom		10	-	-
Övriga lån	Not 22, 28	292	168	168
Derivat	Not 23, 28	30	52	19
Övriga finansiella placeringstillgångar	Not 24, 28	241	218	206
		27 316	25 248	22 450
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		3	-	1
Summa placeringstillgångar		30 871	27 984	24 886
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar				
Oreglerade skador	Not 34	67	63	870
		67	63	870

Moderföretaget, Mkr (forts.)		2012-12-31	2011-12-31	2011-01-01
Fordringar				
Fordringar avseende direkt försäkring	Not 25	2 374	2 197	2 130
Fordringar avseende återförsäkring	Not 26	30	35	184
Aktuell skattefordran		84	84	84
Övriga fordringar	Not 27	872	633	415
		3 360	2 949	2 813
Andra tillgångar				
Materiella tillgångar	Not 29	40	51	92
Kassa och bank		1 105	1 067	1 496
		1 145	1 118	1 588
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
Upplupna ränte- och hyresintäkter	Not 28	300	366	270
Förutbetalda anskaffningskostnader	Not 30	270	263	257
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 31	175	134	139
		745	763	666
SUMMA TILLGÅNGAR		36 188	32 877	30 986

Balansräkning forts

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Moderföretaget, Mkr		2012-12-31	2011-12-31	2011-01-01
Eget kapital	Not 32			
Andra fonder				
Reservfond		-	-	-
Balanserat resultat		2 189	2 011	1 420
Årets resultat		1 162	178	711
		3 351	2 189	2 131
Obeskattade reserver				
Säkerhetsreserv		7 623	7 142	5 998
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)				
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	Not 33	4 429	4 437	4 213
Oreglerade skador	Not 34	17 707	17 335	16 958
Återbäring och rabatter	Not 35	241	10	1
		22 377	21 782	21 172
Andra avsättningar				
Pensioner och liknande förpliktelser	Not 36	90	97	97
Uppskjutna skatteskuld	Not 37	764	562	546
		854	659	643
Skulder				
Skulder avseende direkt försäkring	Not 38	30	107	1
Skulder avseende återförsäkring	Not 39	1	1	1
Derivat	Not 41, 28	47	24	3
Övriga skulder	Not 42, 28	1 452	523	526
		1 530	655	531
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 43, 28	453	450	511
		453	450	511
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		36 188	32 877	30 986

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

Moderföretaget, Mkr (forts.)		2012-12-31	2011-12-31	2011-01-01
STÄLLDA PANTER	Not 46	30 329	28 405	25 200
ANSVARSFÖRBINDELSER	Not 47	214	3	3
ÅTAGANDEN	Not 48	252	76	448

Rapport över förändringar i eget kapital

Mkr	BUNDET EGET KAPITAL		FRITT EGET KAPITAL		Totalt eget kapital
	Garanti kapital	Reserv-fond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Moderföretaget					
Ingående balans 2011-01-01	-	-	1 420	711	2 131
Justering för ändrad redovisningsprincip			-120	-	-120
Vinstdisposition	-	-	711	-711	-
Årets resultat	-	-	-	178	178
Årets övrigt totalresultat	-	-	-	-	-
Årets totalresultat	-	-	-	178	178
Utgående balans 2011-12-31	-	-	2 011	178	2 189
Ingående balans 2012-01-01	-	-	2 011	178	2 189
Vinstdisposition	-	-	178	-178	-
Årets resultat	-	-	-	1 162	1 162
Årets övrigt totalresultat	-	-	-	-	-
Årets totalresultat	-	-	-	1 162	1 162
Utgående balans 2012-12-31	-	-	2 189	1 162	3 351

I Not 1 Redovisningsprinciper beskrivs karaktär och syfte med reservposter under eget kapital.

Kassaflödesanalys

Moderföretaget, Mkr	2012	2011
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före bokslutsdispositioner ¹⁾	1 856	1 381
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet ²⁾	-707	1 175
Betald skatt	-11	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	1 138	2 556
Förändring av övriga rörelsefordringar	-391	-779
Förändring av övriga rörelseskulder	877	139
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	1 624	1 916
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Förändring av placeringstillgångar ³⁾	-816	-2 070
Förändring av placeringstillgångar som inte används direkt i rörelsen		
Nettoinvestering i koncernföretag ⁴⁾	-556	-
Nettoinvestering i intresseföretag ⁵⁾	-182	-165
Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar ⁶⁾	-	-1
Förändring av materiella och immateriella tillgångar ⁷⁾	-9	4
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN	-1 563	-2 232
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Koncernbidrag, netto ⁸⁾	-13	-106
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN	-13	-106
ÅRETS KASSAFLÖDE	48	-422
Likvida medel vid årets början ⁹⁾	1 055	1 496
Kursdifferens i likvida medel	24	-19
Likvida medel vid årets slut ⁹⁾	1 127	1 055
Årets kassaflöde	48	-422

Moderföretaget, Mkr (forts.)	2012	2011
¹⁾Betalda och erhållna räntor och utdelningar	2012	2011
Under perioden betald ränta	-50	-61
Under perioden erhållen ränta	864	694
Under perioden erhållen utdelning	193	152
Summa betalda och erhållna räntor och utdelningar	1 007	785
²⁾Poster som inte ingår i kassaflödet	2012	2011
Nedskrivningar	3	10
Avskrivningar	13	22
Realiserad vinst (-)/förlust (+)	-350	-610
Orealiserad vinst (-)/förlust (+)	-1 277	-212
Valutakursvinst (-)/förlust (+)	82	-119
Förändring av upplupet anskaffningsvärde räntebärande värdepapper	213	130
Förändring av avsättningar avseende försäkringsavtal	591	1 417
Förändring avsättning pensioner och liknande förpliktelser	-8	-
Förändring av premiefordran	26	537
Summa poster som inte ingår i kassaflödet	-707	1 175
³⁾Förändring av placeringstillgångar	2012	2011
Investering i placeringstillgångar	-14 631	-12 610
Försäljning av placeringstillgångar	13 815	10 540
Summa förändring av placeringstillgångar	-816	-2 070
⁴⁾Nettoinvestering i koncernföretag	2012	2011
Investering i koncernföretag	-556	-
Summa nettoinvestering i koncernföretag	-556	-
⁵⁾Nettoinvestering i intresseföretag	2012	2011
Investering i intresseföretag	-182	-165
Försäljning av intresseföretag	-	-
Summa nettoinvestering i intresseföretag	-182	-165

Kassaflödesanalys forts.

Moderföretaget, Mkr (forts.)

⁶⁾ Nettoinvestering i övriga placeringstillgångar	2012	2011
Investering i övriga placeringstillgångar	-	-1
Försäljning av övriga placeringstillgångar	-	-
Summa nettoinvestering i övriga placeringstillgångar	-	-1
⁷⁾ Nettoinvestering i materiella och immateriella tillgångar	2012	2011
Investering i materiella och immateriella tillgångar	-9	-13
Försäljning av materiella och immateriella tillgångar	-	17
Summa nettoinvestering i materiella och immateriella tillgångar	-9	4
⁸⁾ Koncernbidrag, netto	2012	2011
Erhållna koncernbidrag	-	8
Lämnade koncernbidrag	-13	-114
Summa koncernbidrag, netto	-13	-106
⁹⁾ Delkomponenter som ingår i likvida medel	2012	2011
Kassa och banktillgodohavanden	1 105	1 067
Kortfristiga placeringar jämställda med likvida medel	22	-12
Summa delkomponenter som ingår i likvida medel	1 127	1 055

Som kortfristiga placeringar har klassificerats ej likviderade affärer avseende aktier och obligationer vilka likvidregleras i nära anslutning till affärsdagen.

Ej tillgängliga likvida medel	2012	2011
Valutarestriktioner	-	-
Andra legala restriktioner	120	55
Summa ej tillgängliga likvida medel	120	55

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2012 och avser räkenskapsåret 2012 för Folksam ömsesidig sakförsäkring som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm och organisationsnumret är 502006-1619. Folksam Sak bedriver skadeförsäkringsverksamhet.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS), utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) och antagna av EU. Tillämpning sker även av Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1, Kompletterande redovisningsregler för koncerner. Även tillämpliga delar i FFFS 2008:26 och dess ändringsföreskrifter samt årsredovisningslagen för försäkringsföretag tillämpas i koncernredovisningen.

Moderföretaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen med de undantag som beskrivs i avsnittet om Moderföretagets redovisningsprinciper.

Förutsättningar vid upprättande av Folksam Saks finansiella rapporter

Folksam Saks funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste miljontal. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Även fastigheter värderas till verkligt värde.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Vid upprättande av de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS görs bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. I not 51 beskrivs bedömningar och uppskattningar som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna.

De viktigaste antagandena som påverkar redovisade belopp för tillgångar och skulder är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet. Eventuellt överskott eller

underskott i avsättningen för oregrerade skador, exklusive innevarande skadeår, redovisas i sin helhet i resultaträkningen som ett avvecklingsresultat.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har, med undantag för åren 2008–2010 i femårsöversikten, tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat framgår nedan.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 21 mars 2013. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på stämman den 17 april 2013

Frivilligt byte av redovisningsprincip

I enlighet med RFR2 kostnadsförs i moderföretaget from 2012 sådana utgifter för utveckling av internt genererade immateriella tillgångar som enligt IAS 38 p.57 ska tas upp som tillgång i balansräkningen. Folksam Sak redovisar detta som byte av redovisningsprincip och de redovisningsmässiga effekterna beskrivs i not 53 Byte av redovisningsprincip.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. räkenskapsår 2013 och framåt planeras inte att förtidstillämpas

Nedan beskrivs förväntade effekter på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS förväntas få på de finansiella rapporterna. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka Folksam Saks finansiella rapporter.

Ändrad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter (Presentation av övrigt totalresultat): Ändringen avser hur poster inom övrigt totalresultat ska presenteras. Posterna ska delas upp i två kategorier; dels poster som kommer att omklassificeras till årets resultat dels poster, som inte kommer att omklassificeras. Poster som kommer att omklassificeras är omräkningsdifferenser. Poster som inte omklassificeras är aktuariella vinster och förluster. Ändringen ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas fr o m 1 juli 2012 med retroaktiv verkan.

Ändrad IAS 19 Ersättningar till anställda, Ändringen innebär för Folksam Sak att avkastning som beräknas på förvaltningstillgångar ska basera sig på diskonteringsräntan som används vid beräkning av pensionsförpliktelsen. Skillnad mellan verklig och beräknad avkastning avseende förvaltningstillgångar ska redovisas i övrigt totalresultat. Ändringarna ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare med retroaktiv tillämpning.

Ändringar i IFRS 7 Finansiella instrument: Upplýsingar. Ändringen avser nya upplýsingaskrav för kvittning av finansiella tillgångar och skulder. Ändringen ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare och i delårsperioder i det räkenskapsåret med retroaktiv tillämpning.

IFRS 13 Fair Value Measurement: En ny enhetlig standard för mätning av verkligt värde samt förbättrade upplýsingaskrav. Standarden ska tillämpas framåt riktat på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2013 eller senare.

IFRS 10 Consolidated Financial Statements. Ny standard för koncernredovisning som ersätter IAS 27 och SIC 12. Standarden innehåller inga ändringar jämfört med nu gällande

IAS 27 vad gäller regler för konsolidering vid förvärv och avyttring. IFRS 10 innehåller en modell som ska användas vid bedömning av om bestämmande inflytande föreligger eller inte för samtliga investeringar som ett företag har inkl det som idag kallas SPE:n och regleras i SIC 12. Standarden ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2014 eller senare med retroaktiv tillämpning. Särskilda övergångsregler finns.

IFRS 11 Joint Arrangements. Ny standard för redovisning av joint ventures och joint operations. Den nya standarden kommer i huvudsak att medföra två ändringar jämfört med IAS 31 Andelar i joint ventures. Den ena förändringen är om en investering bedöms vara en joint operation eller ett joint venture. Beroende på vilken typ av investering som föreligger finns det olika redovisningsregler. Den andra förändringen är att joint venture ska redovisas enligt kapitalandelsmetoden och klyvningsmetoden kommer inte att vara tillåten. Standarden ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2014 eller senare. Standarden ska tillämpas retroaktivt med särskilda övergångsregler.

IFRS 12 Disclosure of Interests in Other Entities. Ny standard för upplysningar för investeringar i dotterföretag, joint arrangements, intresseföretag och ej konsoliderade "structured entities". Standarden ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2014 eller senare med retroaktiv tillämpning.

Ändrad IAS 27 Separata finansiella rapporter. Den ändrade standarden inkluderar endast regler för juridiska enheter. I huvudsak är det inga förändringar avseende redovisning och upplysningar för separata finansiella rapporter. Redovisning och upplysning av intresseföretag och joint venture har inkluderats i IAS 27. Ändringarna ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2014 eller senare med retroaktiv tillämpning.

Ändrad IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint venture. Den ändrade standarden överensstämmer i huvudsak med tidigare IAS 28. Ändringarna avser hur redovisning ska göras när förändringar i innehav ändras och betydande eller gemensamt bestämmande inflytande upphör eller inte. Ändringen ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2014 eller senare med retroaktiv tillämpning.

Ändrad IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering. Ändringen avser förtydliganden avseende reglerna för när kvittning av finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen är tillåten. Ändringen ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2014 eller senare med retroaktiv tillämpning.

IFRS 9 Financial Instruments avses ersätta IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering senast från och med 2015. IASB har publicerat den första av tre delar som kommer att utgöra den slutliga IFRS 9. Denna första del behandlar klassificering och värdering av finansiella tillgångar och finansiella skulder. De kategorier för finansiella tillgångar som finns i IAS 39 ersätts av två kategorier, där värdering sker till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde används för instrument som innehas i en affärsmodell vars mål är att erhålla de kontraktuella kassaflödena; vilka ska utgöra betalningar av kapitalbelopp och ränta på kapitalbeloppet vid specificerade datum. Övriga finansiella tillgångar redovisas till verkligt värde och möjligheten att tillämpa 'fair value option' som i IAS 39 behålls. Förändringar i verkligt värde ska redovisas i resultatet,

med undantag för värdeförändringar på egetkapitalinstrument som inte innehas för handel och för vilka initialt val görs att redovisa värdeförändringar i övrigt totalresultat. Värdeförändringar på derivat i säkringsredovisning påverkas inte av denna del av IFRS 9, utan redovisas tillsvidare i enlighet med IAS 39.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Folksam Sak konsoliderar dotterföretag som står under bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Förvärvsmetoden innebär att ett förvärv av dotterföretag beaktas som en transaktion varigenom moderföretaget indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. I förvärvsanalysen fastställs det verkliga värdet på förvärvsdagen av förvärvade identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande. Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av egetkapitalinstrument eller skuldinstrument, som uppkommer redovisas direkt i årets resultat.

Vid rörelseförvärv där överförd ersättning överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder som redovisas separat, redovisas skillnaden som goodwill. När skillnaden är negativ, s.k. förvärv till lågt pris redovisas denna direkt i årets resultat.

Överförd ersättning i samband med förvärvet inkluderar inte betalningar som avser reglering av tidigare affärsförbindelser. Denna typ av regleringar redovisas i resultatet.

Villkorade köpeskillingar redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. I de fall den villkorade köpeskillingen är klassificerad som egetkapitalinstrument, görs ingen omvärdering och reglering görs inom eget kapital. För övriga villkorade köpeskillingar omvärderas dessa vid varje rapporttidpunkt och förändringen redovisas i årets resultat.

I de fall förvärvet inte avser 100 procent av dotterföretaget uppkommer innehav utan bestämmande inflytande. Det finns två alternativ att redovisa innehav utan bestämmande inflytande. Dessa två alternativ är att redovisa innehav utan bestämmande inflytandes andel av proportionella nettotillgångar alternativt att innehav utan bestämmande inflytande redovisas till verkligt värde, vilket innebär att innehav utan bestämmande inflytande har andel i goodwill. Valet mellan de olika alternativen att redovisa innehav utan bestämmande inflytande kan göras förvärv för förvärv. Förvärvet som gjordes den 29 februari 2012 av Aktia Skadeförsäkring Ab, där innehav utan bestämmande inflytande uppgår till 49 procent har redovisats till innehav utan bestämmande inflytandes proportionella andelar av nettotillgångarna.

Vid förvärv som sker i steg fastställs goodwillen den dag då bestämmande inflytande uppkommer. Tidigare innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas

i årets resultat. Kvarvarande innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i årets resultat när avyttringar leder till att bestämmande inflytande upphör.

Dotterföretags finansiella rapporter inkluderar i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

I de fall dotterbolagets redovisningsprinciper inte överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper har justeringar gjorts till koncernens redovisningsprinciper.

Förluster hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande fördelas även i de fall innehav utan bestämmande inflytande kommer att vara negativt.

Intresseföretag

Aktieinnehav i vilka Folksam har lägst 20 och högst 50 procent av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande över den driftsmässiga eller finansiella styrningen, redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. Det redovisade värdet av aktier i intresseföretag förändras med den årliga resultatandelen och motsvarande belopp redovisas i resultaträkningen under "Andel i intresseföretags resultat" i det icke-tekniska resultatet. Redovisade vinstandelar är ej att betrakta som disponibla för ägarkoncernen och därför sker en omföring till kapitalandelsfonden.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventualförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

Transaktionsutgifter, med undantag av transaktionsutgifter som är hänförliga till emission av eget kapitalinstrument eller skuldinstrument, som uppkommer inkluderar i anskaffningsvärdet. När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Folksam Saks funktionella valuta är svenska kronor och vid värdering av tillgångar och skulder i utländsk valuta används balansdagens stängningskurser. Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden "Kapitalavkastning, intäkter" respektive "Kapitalavkastning, kostnader".

Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas från utlandsverksamhetens funktionella valuta till koncernens rapporteringsvaluta, svenska kronor, till den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor till en genomsnittskurs som utgör en approximation av de valutakurser som förelegat vid respektive transaktionstidpunkt. Omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkning av utlandsverksamheter redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital i en omräkningsreserv.

Försäkringsavtal

Redovisning av verksamhet som redovisas som försäkringsverksamhet

Folksam Sak har klassificerat alla avtal utifrån den försäkringsrisk de innehåller och därmed den ekonomiska påverkan som en försäkringshändelse har för bolaget. För att räknas som ett försäkringsavtal ska den ekonomiska påverkan vara betydande. Bolaget har bedömt att den ekonomiska påverkan är betydande om försäkringsrisken är minst fem procent. Samtliga avtal har klassificerats som försäkringsavtal.

Verksamhet som redovisas som försäkringsverksamhet redovisas enligt IFRS 4.

Intäktsredovisning/Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som inbetalts eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång. Som premieinkomst redovisas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret.

Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden ef-

ter avdrag för sedvanliga kundrabatter.

Förnyelsepremier som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Annullationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Premieintäkten motsvarar den del av premieinkomsten som är intjänad. Ej intjänad premie avsätts till Avsättning för ej intjänade premier.

Utbetalda försäkringsersättningar

Som utbetalda försäkringsersättning redovisas utbetalningar till försäkringstagare under räkenskapsåret på grund av försäkringsavtal eller inträffade försäkringsskador, oberoende av när skadan inträffat.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av

- avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker
- avsättning för oreglerade skador, inklusive skaderegleringskostnader
- avsättning för ej förfallen återbäring

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättningen för ej intjänade premier utgör värdet av bolagets samlade ansvarighet för löpande försäkringar. Beräkningarna av avsättningarna har gjorts enligt vedertagen metodik innebärande att man beaktar hur stor del av premien för varje enskild försäkring som hänförs till tiden efter redovisningsperioden.

I grenar där premienivån har bedömts som otillräcklig ska den enligt ovan beräknade avsättningen för ej intjänade premier för vid redovisningsperiodens slut gällande försäkringar förstärkas med en avsättning för kvardröjande risker avseende perioden fram till nästa förfallodag. En sådan avsättning har gjorts inom grenarna Företag, Sjukförsäkring och Inkomstförsäkring.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för kända men oreglerade skador har gjorts till sitt kända belopp med tillägg för beräknade återstående utbetalningskostnader samt beräknade återstående skaderegleringskostnader.

Avsättning för okända skador avseende såväl utbetalningskostnader som skaderegleringskostnader har skett med hänsyn till erfarenhet av för varje tidpunkt inträffade men i efterhand rapporterade försäkringsfall.

De metoder som används för person- och egendomsförsäkring är chain-ladder och Bornhuetter-Ferguson. Bägge metoder är vedertagna aktuariella metoder som är väl kontrollerade och accepterade. Chain-ladder ger bäst resultat för försäkringsgrenar med ett stabilt utbetalningsflöde, det vill säga att de kommande årens utbetalningar antas ske i samma

takt som föregående års utbetalningar. För försäkringsgrenar där den historiska utvecklingen inte är tillräcklig eller instabil används Bornhuetter-Ferguson metoden. Den används en kombination av chain-ladder och en uppskattad total kostnad, till exempel baserad på marknadsdata eller riskpremieutveckling. Bornhuetter-Ferguson används framförallt för färskadeår och för försäkringsgrenar med betydande inslag av personskador. Oavsett metod finns dock ett naturligt inslag av osäkerhet beroende på ändrade förutsättningar inom och utom bolaget över tiden, samt rent slumpmässiga svängningar.

För försäkringsgrenar där skadorna tar lång tid att slutreglera görs explicita antaganden om den framtida inflationsnivån för den aktuella grenen. För skador kopplade till prisbasbeloppets utveckling antas en skadeinflation på 2 (2) procent och för skador kopplade till löneinflationen antas en skadeinflation på 3 (3) procent.

Utöver avsättningen för kommande skadeutbetalningar görs även avsättning för återstående skaderegleringskostnader. Denna avsättning baseras på erfarenheter från tidigare års skaderegleringskostnader och en uppskattning av den totalt utestående mängden skador som återstår att reglera.

För skadelivräntor och sjukräntor beräknas avsättningarna med livaktuariella metoder. Detta innebär att man för skadelivräntor gör antagande om

- förväntad dödlighet; branschgemensamma antagande om förväntad dödlighet uppdelat på kön och ålder.
- kommande värdesäkring; styrs av lagen av ändring i skadeståndslivräntor.
- diskonteringsränta. Räntesatsen väljs i enlighet med gällande FFFS 2011:22.
- driftkostnadsbelastning.

För sjukförsäkring baseras beräkningen på antagande om

- sannolikheten för insjuknande/tillfrisknande.
- diskonteringsränta. Räntesatsen väljs i enlighet med gällande FFFS 2011:22.
- driftkostnadsbelastning.

Med undantag för vissa typer av ersättningar inom sjuk- och olycksfallsförsäkring samt skadelivräntor diskonteras inte avsättningen för oreglerade skador. För skadelivräntor baseras diskonteringsränta på räntan för statsobligationer per balansdagen och sjuk- och olycksfallsförsäkringar tillämpas en nominell ränta om 3,0 (3,0) procent och skadeinflation om 2,0 (2,0) procent alternativt en realränta om 1,0 (1,0) procent. Avsättningen för de delar som diskonteras uppgår till 7 490 (7 135) miljoner kronor före diskontering. Motsvarande belopp efter diskontering är 5 738 (5 386) miljoner kronor.

Avsättning för ej förfallen återbäring

Avsättningen för ej förfallen återbäring utgörs av den återbäring som förväntas utbetalas till försäkringstagarna på avtal som löpt till och med räkenskapsåret.

Förlustprövning

Företagets tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper för försäkringstekniska avsättningar och förutbetalda anskaffningskostnader innebär automatiskt en prövning av att avsättningarna är tillräckliga med avseende på förväntade framtida kassaflöden.

Förutbetalda anskaffningskostnader för försäkringsavtal

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknade av försäkringsavtal tas upp som en tillgång, förutbetalda anskaffningskostnader. Med försäljningskostnader avses till exempel provisioner, kostnader för marknadsföring av försäkringsprodukter, löner och andra kostnader för säljare som varierar med och som direkt eller indirekt är relaterade till anskaffning eller förnyelse av försäkringsavtal. Anskaffningskostnaden aktiveras endast för homogena grupper av individuellt tecknade avtal som bedöms generera en vinstmarginal som minst täcker anskaffningskostnaderna. Förutbetalda anskaffningskostnader periodiseras på ett sätt som motsvarar periodisering av ej intjänade premier. Avskrivningstiden uppgår till tolv månader.

Driftskostnader

Samtliga driftskostnader fördelas i resultaträkningen efter funktionerna anskaffning, skadereglering, administration, provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring, kapitalavkastning kostnader samt i vissa fall övriga tekniska kostnader.

Avgiven återförsäkring

Som premie för avgiven återförsäkring redovisas belopp som betalats ut under räkenskapsåret eller belopp som tagits upp som en skuld till försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt ingångna återförsäkringsavtal, inklusive portföljpremier. Premierna periodiseras så att kostnaden fördelas till den period som försäkringsskyddet avser. Avdrag görs för belopp som gottskrivits på grund av portföljåterdragning eller en förändring av återförsäkrarens andel av proportionella återförsäkringsavtal.

Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar motsvarar återförsäkrarens ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna avtal. Bolaget bedömer nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal varje årsbokslut/kvartal. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde på tillgången så skrivs tillgången ned till återvinningsvärdet och nedskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.

Redovisning av kapitalavkastning

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen i skadeförsäkring

Från kapitalförvaltningens resultat förs kapitalavkastning över till försäkringsrörelsens resultat baserat på genomsnittliga försäkrings-tekniska avsättningar för egen räkning efter avdrag för nettofordringar i försäkringsrörelsen. Den överförda kapitalavkastningen beräknas utifrån en räntesats som motsvarar räntan på statsobligationer med en löptid som väsentligen överensstämmer med durationen för de försäkringstekniska avsättningarna.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar (inklusive utdelningar på aktier i koncern- och intresseföretag), ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar. Posten omfattar driftskostnader för byggnader och mark, kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto), av- och nedskrivningar samt realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet. Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar.

Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Temporära skillnader beaktas inte för skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill och inte heller vid första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv som vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat. Vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och under-

skottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som uppkommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärvet och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventalförpliktelser.

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar i koncernredovisningen. Goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod skrivs inte av. Dessa tillgångar testas istället för nedskrivningsbehov både årligen och när det finns en indikation. Testen av nedskrivningsbehovet görs enligt IAS 36 Nedskrivningar. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag.

Övriga immateriella tillgångar

Tillgångarna består av egenutvecklade och förvärvade programvaror som bedömts medföra framtida ekonomiska fördelar. Tillgångarna redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerad avskrivning (se nedan) och eventuella nedskrivningar.

De viktigaste kriterierna vid bedömning om en immateriell tillgång ska tas upp i balansräkningen är om det bedöms möjligt att färdigställa den immateriella tillgången så den kan användas och att det bedöms sannolikt att den kommer att generera ekonomiska fördelar.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Nyttjandeperioderna omprövas årligen. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Den beräknade nyttjandeperioden uppgår till 5 år.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att generera avkastning. Rörelsefastigheter är fastigheter som innehas i syfte att brukas i den egna verksamheten. Rörelsefastigheter redovisas i koncernredovisningen under materiella tillgångar.

Förvaltningsfastigheter redovisas till verkligt värde i balansräkningen med värdeförändringar över resultaträkningen. Det verkliga värdet baseras halvårsvis på värderingar utförda av oberoende värderingsmän. Vid kvartalsboks slutens första respektive tredje kvartal värderas fastigheterna internt. Det verkliga värdet fastställs genom en kombination av huvudsakligen en marknadsanpassad kassaflödeskalkyl samt avkastningsmetoden. Avkastningsmetoden är baserad på nuvärdet av beräknade framtida kassaflöden samt nuvärdet av ett beräknat restvärde för respektive fastighet.

Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Hy-

resintäkter redovisas under Kapitalförvaltning, intäkter och fastighetskostnaderna under Kapitalförvaltning, kostnader.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, lånefordringar och räntebärande värdepapper, övriga finansiella placeringstillgångar samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuldinstrument, låneskulder samt derivat. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då företaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. En finansiell tillgång tas bort från rapport över finansiell ställning när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i rapport över finansiell ställning endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde. Värdeökningar respektive värdeminskningar samt i förekommande fall betald och upplupen ränta på derivat redovisas som nettoresultat av finansiella transaktioner.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallade Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde. I undergruppen finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori ingår följande placeringstillgångar: aktier och andelar, obligationer och räntebärande värdepapper, samt vissa organisatoriska innehav som redovisas bland övriga finansiella placeringstillgångar.

Folksam Sak har som princip att hänföra samtliga dessa placeringstillgångar som är finansiella instrument och som inte är aktier i dotter- eller intresseföretag till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen därför att företaget löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden.

Beräkning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrumenten.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (till exempel courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad betalkurs. Sådana instrument återfinns på balansposterna aktier och andelar, obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument; derivat, vissa innehav i så kallade alternativa placeringar, samt onoterade innehav av aktier vilka redovisas i balansposten aktier och andelar, vissa organisatoriska innehav som redovisas bland övriga finansiella placeringstillgångar samt en placering i räntebärande värdepapper som redovisas i balansposten obligationer och räntebärande värdepapper.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. Aktier och andelar som är officiellt noterade värderas med hjälp av senaste officiella köpkurs, i lokal valuta.

Onoterade aktier och andelar utgörs främst av investeringsfonder. Verkligt värde för så kallade fond- i fond innehav tas fram genom att de underliggande tillgångarna i respektive fond marknadsvärderas och kurssätts. Dessa underliggande innehav är oftast noterade om det avser hedgefond i fonder och de underliggande tillgångarna värderas enligt principerna för noterade tillgångar (senaste officiella köpkurs). Värdering av fond- i fond sker av extern part utsedd av fond- i fondförvaltaren.

Värdering av innehav i Private Equity fonder sker av respektive förvaltare enligt IPEVCs (International Private Equity and Venture Capital association) regelverk. Enligt dessa principer sker värdering från anskaffningsvärde enbart om det är uppenbart att anskaffningsvärdet inte speglar det verkliga värdet.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde. Både svenska och utländska obligationer och andra räntebärande värdepapper med officiell handel marknadsvärderas dagligen med hjälp av senaste officiella köpkurs i lokal valuta.

För instrument utan officiell handel och där tillförlitliga marknadspriser inte finns att tillgå värderas instrumentet med hjälp av allmänt vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras till relevant värderingskurva. Obligationer och andra räntebärande värdepapper utan officiell handel marknadsvärderas med hjälp av en yieldkurva baserad på Stibor (för löptider upp till 9 månader) respektive swapräntor (för löptider över 1 år) samt en marknadsmässig justering med en för respektive värdepapper bedömd rimlig kreditspread.

Derivat

Derivat värderas till verkligt värde. Börshandlade ränte- och aktieterminer tas upp till det verkliga värdet utifrån senast officiella köp- eller säljkurs. Ränteswappar och swaptions värderas med hjälp av yieldkurvor baserade på köp- och säljkurs för interbankräntor, FRA-räntor och swapräntor. OTC-aktieindexoptioner marknadsvärderas med hjälp av Black & Scholes värderingsmodell, med marknadsdata som input. Valutaterminer värderas med hjälp av noterad köpkurs mot kronor för aktuell valuta vid värderingsdagens slut och yieldkurvor för de två valutorna för aktuell löptid. Transaktionskostnader för derivat kostnadsförs.

Övriga finansiella placeringstillgångar

För organisatoriska innehav bland övriga finansiella placeringstillgångar sker värdering antingen baserad på diskonterade framtida kassaflöden, substansvärde eller värdering utförd av extern part.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Till denna kategori hänförs lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån, övriga finansiella placeringstillgångar förutom de organisatoriska innehav som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, lån lämnade till koncern- och intresseföretag, övriga fordringar inklusive likvida medel samt upplupna ränteintäkter. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, finansiella skulder som innehas för handel och finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori. I den förstnämnda delkategorin ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Folksam Sak har inte hänfört några skulder till värderingskategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde över resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Upplåning samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Nedskrivningar av finansiella instrument

Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar i kategorin låne-/kundfordringar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar Folksam Sak om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisas för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen med tillgångar. Om det finns objektiva bevis som tyder på att ett nedskrivningsbehov kan finnas så betraktas dessa tillgångar som osäkra. Objektiva bevis utgörs av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet.

Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar tillhörande kategorin lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflödena diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

En finansiell tillgång har ett nedskrivningsbehov endast om objektiva belägg visar att en eller flera händelser inträffat som har en inverkan på de framtida kassaflödena för den finansiella tillgången om dessa kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt.

Objektiva belägg för att en eller flera händelser inträffat som påverkar de uppskattade framtida kassaflödena är exempelvis följande:

- betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller gäldenär,
- att långgivaren beviljat låntagaren en eftergift som en följd av dennes finansiella svårigheter och som annars inte hade övervägts,
- ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp,
- att det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller genomgå annan finansiell rekonstruktion och
- negativ värdeutveckling på pantsatta tillgångar

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet.

Nedskrivningar av tillgångar inom kategorin lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Leasade tillgångar

Samtliga leasingavtal har klassificerats som operationella och redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i årets resultat linjärt över leasingperioden.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. För rörelsefastigheter vilka redovisas som materiell anläggningstillgång utgörs anskaffningsvärdet av det redovisade värdet vid tidpunkten för bytet från att redovisa fastigheten som förvaltningsfastighet till att redovisa fastigheten som rörelsefastighet.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas i det tekniska resultatet.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod vilken uppgår till 5 år för samtliga redovisade maskiner och inventarier.

Rörelsefastigheter

Som rörelsefastigheter redovisas fastigheter som stadigvarande används i verksamheten. Rörelsefastigheter redovisas enligt anskaffningsmetoden i IAS 16 och avskrivningar görs enligt komponentmetoden. Tillkommande utgifter läggs till det redovisade värdet i det fall investeringen anses värderingshöjande. Utgifter avseende löpande underhåll och reparationer kostnadsförs i den period den uppkommer. Rörelsefastigheterna fördelas på komponenter och skrivs av enligt komponenternas nyttjandetid. Komponenten mark har bedömts ha obegränsad nyttjandetid varför avskrivning ej görs.

Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Nedskrivningsprövning för materiella och immateriella tillgångar samt andelar i dotterföretag och intresseföretag med mera

De redovisade värdena för tillgångarna prövas vid varje balansdag. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

En nedskrivning redovisas när en tillgång eller kassagenererande enhets (grupp av enheter) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet (grupp av enheter) fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten (gruppen av enheter).

Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

Nedskrivning av Goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Andra avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när Folksam Sak har en befintlig juridisk eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionsförpliktelserna i Folksam omfattar avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner reglerade genom kollektivavtal samt individuella pensionsutfästelser. De förmånsbestämda pensionsplanerna är tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens pensionsstiftelse eller genom försäkring.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där Folksam förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar till planen eller till ett försäkringsbolag och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuella risken (att ersättningen blir lägre än förväntat) och investeringsrisken (att de investerade tillgångarna kommer att vara otillräckliga för att ge de förväntade ersättningarna). Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i årets resultat i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder; denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en svensk bostadsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade Projected Unit Credit Method. Vidare beräknas det verkliga värdet av eventuella förvaltningstillgångar per rapportdagen.

Vid fastställandet av förpliktelsens nuvärde och verkligt värde på förvaltningstillgångar kan det uppstå aktuariella vinster och förluster. Dessa uppkommer antingen genom att det verkliga utfallet avviker från det tidigare gjorda antagandet, eller genom att antagandena ändras. Aktuariella vinster och förluster redovisas som intäkt eller kostnad i övrigt totalresultat.

I balansräkningen redovisas värde för pensioner och liknande förpliktelser motsvarande förpliktelsernas nuvärde vid bokslutstidpunkten, med avdrag för det verkliga värdet av förvaltningstillgångar.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdeberäknas ej.

Pensionering i egen regi

Folksam har utöver de kollektivavtalade pensioner som tryggats i Konsumentkooperationens Pensionsstiftelse utfäst till vissa anställda att ersätta 65 procent av lönen för dem som väljer att gå i pension från 62 års ålder. Förändring i pensionsförpliktelserna redovisas över resultaträkningen.

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Tillgångar klassificeras som tillgångar som innehas för försäljning när tillgångarna kommer att realiseras genom försäljning, snarare än genom fortsatt användande. Detta sker till exempel när:

- Folksam träffat bindande avtal om försäljning.
- Styrelsen beslutat och offentliggjort en plan för avveckling av verksamheten och därmed avyttring av tillgångar.

Vid klassificering som innehav för försäljning, redovisas anläggningstillgångar till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. En avvecklad verksamhet är en del av ett företags verksamhet som representerar en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet inom ett geografiskt område eller är ett dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att vidaresäljas. För år 2012 har inga tillgångar klassificerats som tillgångar som innehas för försäljning.

Ansvarförbindelser (eventualförpliktelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Moderföretagets redovisningsprinciper

Moderföretagets årsredovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26 och dess ändringsföreskrifter samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Moderföretaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och Finansinspektionens föreskrifter. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning

Skillnader mellan koncernens och moderföretagets redovisningsprinciper

Skillnaderna mellan koncernens och moderföretagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderföretaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderföretagets finansiella rapporter, där inte annat anges.

Immateriella tillgångar

Sådana utgifter för utveckling, som enligt IAS 38 redovisas som immateriell tillgång i koncernen, kostnadsförs i moderföretaget.

Byggnader och mark

I moderföretaget redovisas såväl förvaltnings- som rörelsefastigheter till verkligt värde i balansräkningen med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen. Samtliga fastigheter redovisas under posten Byggnader och mark i moderföretagets balansräkning.

Dotterföretag och intresseföretag

Aktier i dotter- och intresseföretag redovisas i moderföretaget till anskaffningsvärden efter avdrag för erforderliga nedskrivningar. Transaktionsutgifter inkluderas i det redovisade värdet för innehav i dotterföretag och intresseföretag. I koncernredovisningen redovisas transaktionsutgifter hänförliga till dotterföretag direkt i resultatet när de uppkommer. Koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas som en höjning av andelsvärdet i balansräkningen. För att fastställa huruvida det föreligger nedskrivningsbehov av placeringar i koncern- och intresseföretag tillämpas IAS 36, Nedskrivningar. För att beräkna konsolideringskapitalet görs en värdering till verkligt värde av koncern- och intresseföretag i första hand enligt en substansvärde-metod. I samband med förvärv eller andra strukturella förändringar görs en djupare analys av företagets värde som även tar hänsyn till kassaflöde, framtida vinster, varumärke och värdering av kundstocken.

Samtliga utdelningar redovisas som intäkt.

Förvärv till lågt pris som motsvarar framtida förväntade förluster och kostnader upplöses under de förväntade perioderna då förlusterna och kostnader uppkommer. Förvärv till lågt pris som uppkommer av andra orsaker redovisas som avsättning till den del den inte överstiger verkligt värde på förvärvade identifierbara icke-monetära tillgångar. Den del som överstiger detta värde intäktsförs omedelbart. Den del som inte överstiger verkligt värde på förvärvade identifierbara icke-monetära tillgångar intäktsförs på ett systematiskt sätt över en period som beräknas som kvarvarande vägd genomsnittlig nyttjandeperiod för de förvärvade identifierbara tillgångarna som är avskrivningsbara. I koncernredovisningen redovisas förvärv till lågt pris direkt i resultatet.

Förmånsbestämda pensionsplaner

I moderföretaget tillämpas andra principer för redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner än de som anges i IAS19. Moderföretaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkningen av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuariella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

Skatter

I moderföretaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Koncernbidrag redovisas enligt de redovisningsprinciper som anges i RFR 2 IAS 18 p 3 (erhållna koncernbidrag) samt RFR 2 IAS 27 p 2 (lämnade koncernbidrag). Detta innebär att koncernbidrag som företaget erhåller från dotterföretag redovisas enligt samma principer som utdelning från dotterföretag. Koncernbidrag som bolaget lämnar till dotterföretag redovisas som investering i aktier i dotterföretag.

Beskrivning av karaktär och syfte med reservposter under eget kapital Eget kapital i obeskattade reserver

I koncernredovisningen redovisas eget kapitaldelen (78 procent) av obeskattade reserver som Eget kapital i obeskattade reserver.

Reservfond

Syftet med reservfonden var att spara en del av nettovinsten som inte gick åt för täckning av balanserad förlust. Avsättning till reservfond är inte längre erforderlig.

Kapitalandelsfond

Här redovisas belopp som härrör från att andelar i intresseföretag som tagits upp till ett högre värde än i närmast föregående balansräkning med tillämpning av kapitalandelsmetoden.

Balanserad förlust

Balanserade förluster i koncernen utgörs av årets resultat samt föregående års balanserade förluster efter eventuell vinstutdelning till minoritetsägare. Styrelsen lämnar förslag till utdelning. Utdelningens storlek beslutas av bolagsstämman.

Not 2. Upplysningar om risker

Upplysningar om risker

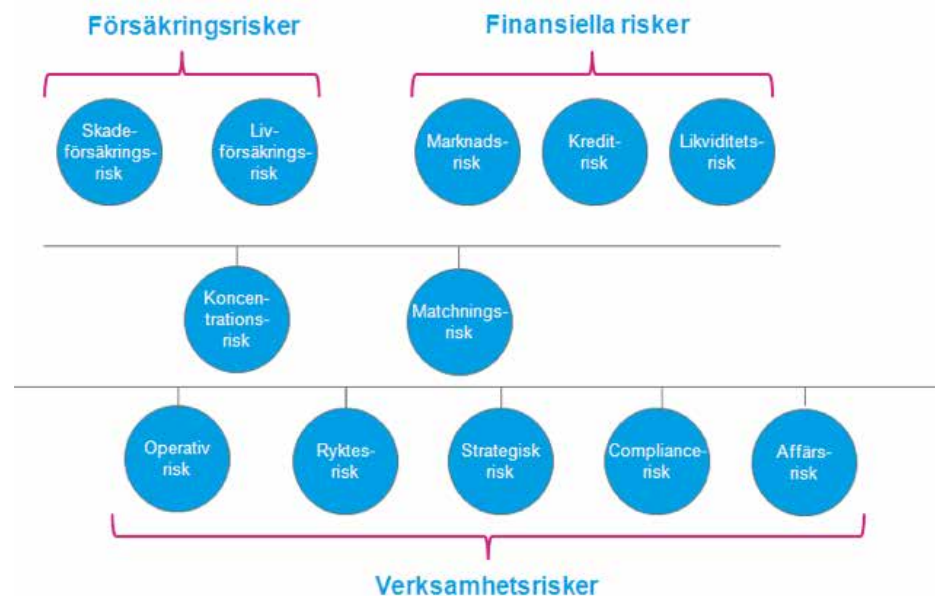
Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i försäkringsföretag. Denna not omfattar en beskrivning av Folksam Saks riskhantering samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker, finansiella risker och verksamhetsrisker.

Övergripande riskhantering

Förmågan att identifiera, förebygga och hantera risker blir allt viktigare för ett företag. Riskhanteringen ger åtgärdsberedskap samt möjlighet att planera och genomföra aktiviteter för att öka möjligheterna att nå företagets mål. Risker som hanteras på rätt sätt kan leda till nya möjligheter och värdeskapande medan risker som inte hanteras rätt kan leda till skador och stora kostnader. Folksam Saks risker hanteras på samma enhetliga och övergripande synsätt som inom hela Folksam vilket utgår ifrån en helhetssyn på risksituationen. Syftet med riskhanteringen är att fånga alla väsentliga risker som är förknippade med organisationen och dess verksamhet i både nutid och framtid.

- Genom god riskhantering får styrelse och vd en allsidig och saklig bild av den totala risksituationen, vilket ökar förståelsen och kunskapen om riskerna och möjligheterna att nå målen
- Genom att bedriva den övergripande riskhanteringen på ett enhetligt och strukturerat sätt ökar förståelsen och kunskapen i företaget om de risker och möjligheter som berör organisationen
- Genom riskhanteringen kan risknivån påverkas och anpassas så att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till risksituationen samt att även avvikelser i det förväntade ekonomiska resultatet kan begränsas.

Folksam Sak är exponerat mot olika risker, vilka påverkar företagets finansiella ställning, resultat och måluppfyllelse. Dessa risker delas, på aggregerad nivå, in i riskkategorier enligt riskkartan på bilden nedan.

För att beskriva riskhanteringen i risknoten har avsnitten delats in i Försäkringsrisker, Finansiella risker samt Verksamhetsrisker.

Riskhanteringsprocessen

Folksam Saks riskhanteringsprocess utgör en viktig beståndsdel av den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen utgör ett stöd i avvägningen mellan risktagande och möjlighet att nå uppsatta mål och är därmed en viktig del av den övergripande riskhanteringen. Riskhanteringsprocessen omfattar att identifiera, värdera, hantera, övervaka och rapportera alla väsentliga risker.

Identifiera

Ett enhetligt och systematiskt sätt används för att identifiera och kartlägga risker i enlighet med företagets riskkategorisering. Identifieringen av risker syftar till att upptäcka och klargöra alla väsentliga risker en organisation är utsatt för på både kort och lång sikt. Identifierade risker ska beskrivas, registreras och kategoriseras. Till samtliga risker kopplas också uppgifter om vilka enheter och vilka bolag som berörs. Alla identifierade risker tilldelas en riskägare och åtgärder tas fram för att hantera och förebygga riskerna.

Värdera

Företaget ska alltid sträva efter att värdera identifierade risker. För att risker ska kunna aggregeras till en bild över den totala risksituationen (dvs, riskprofilen) behöver riskerna värderas. Risker ska värderas på ett enhetligt sätt och, där så är möjligt, kvantifieras med ved-

ertagna mätmetoder. Risker kan värderas mer eller mindre precist och noggrant, och beroende på risktyp är värderingen kvantitativ (mätning) eller kvalitativ (bedömning). Med kvantitativ värdering (mätning) avses en skattning som är en numerisk beräkning eller överslagskalkyl. Med kvalitativ värdering (bedömning) avses en bedömning som är en översiktlig skattning av riskens påverkan. Den kvalitativa bedömningen kan exempelvis utgå från en värdering av risken från två perspektiv, dels vilken påverkan händelsen får om den inträffar samt vilken sannolikheten är att händelsen inträffar. Trafikljuset, som är Finansinspektionens verktyg för mätning av risker, används också inom Folksam som en metod för att värdera försäkringsrisker- och finansiella risker. För att beräkna hur mycket kapital företaget måste hålla enligt Trafikljuset för att täcka sina risker utförs ett antal fördefinierade stressscenarier. De olika scenarierna ger upphov till det totala kapitalkravet på företaget och sätts i relation till företagets tillgängliga kapital.

Hantera

Vilken typ av hantering av risker är avhängigt riskens natur, men gemensamt är att det ska finnas t ex regelverk, processer och kontrollaktiviteter. Som en del av hantering av risker planeras och genomförs åtgärder för att styra eller begränsa risken. Det är verksamhetens och företagsledningens ansvar att prioritera de åtgärder som planerats utifrån den nytta den kommer att medföra för organisationen. Alternativet för hanteringen bör väljas baserat på den förväntade kostnaden för införandet samt de förväntade fördelarna. Alternativet vid beslutet om hanteringen av risken är att antingen acceptera risken, bevaka risken eller reducera risken.

Övervaka

Övervakning innefattar den dagliga/löpande bevakningen av riskerna och deras åtgärder, samt att riskerna till exempel ligger inom fastställda limiter. Det förutsätts att nödvändiga processer och rutiner skapas av verksamheten för att följa upp riskarbetet. Det är den operativa verksamheten som ansvarar för att se till att åtgärder och risker kontinuerligt övervakas.

Rapportera

Samtliga väsentliga risker som är förknippade med organisationen och dess verksamhet, i både nutid och framtid, ska löpande rapporteras till styrelse och vd, i såväl moder- som dotterbolag, för att ge en allsidig och saklig bild över den totala risksituationen. Rapportering av den aggregerade risksituationen sker genom skriftliga riskrapporter. Riskerna, liksom de åtgärder som är knutna till dessa, följs kontinuerligt upp.

Organisation och ansvarsfördelning

Organisation och ansvar

För att tydliggöra styrning av verksamheten och ansvar för riskhantering och riskkontroll har en uppdelning i tre ansvarslinjer gjorts.

Ansvarslinjer

Den första ansvarslinjen utgörs av enheter, moder- och dotterbolag samt utlagd verksamhet. Med detta menas att den första ansvarslinjen:

- ansvarar för att leda verksamheten så att de av styrelsen fastställda målen uppfylls,
- äger och hanterar risker, dvs ansvarar för riskhanteringsaktiviteter, såsom att identifiera, värdera och hantera risker, uppföljningar av riskhanteringsaktiviteterna samt
- ansvarar för regelefterlevnad.

Den andra ansvarslinjen utgörs av styrnings- och kontrollfunktioner. Den andra ansvarslinjen stödjer, rådger och följer upp den första ansvarslinjen utifrån intern styrning och kontroll. Med detta menas att den andra ansvarslinjen bland annat:

- etablerar och upprätthåller regelverk inklusive principer och ramverk för intern styrning och kontroll,
- ansvarar för att ha övergripande och aggregerad bild av risksituationen, inklusive internkontroll avseende styrning, riskhantering och regelefterlevnad,
- stödjer och rådger den första ansvarslinjen i tolkning, implementering och efterlevnad av regelverk inklusive principer och ramverk,
- granskar och följer upp den första ansvarslinjen samt
- rapporterar till styrelse, vd och andra intressenter.

Den tredje ansvarslinjen inom företaget utgörs av internrevision. Internrevisionen granskar och utvärderar, på styrelsens uppdrag, den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhantering.

Ansvar och roller

Ansvar för Folksams, och tillika Folksam Saks, riskhantering är fördelat och strukturerat på följande sätt:

Styrelsen

Det är styrelsens ansvar att se till att ett företags risker hanteras och kontrolleras på ett tillfredställande sätt. Styrelsen fastställer de riktlinjer som ska gälla för riskhantering och intern kontroll.

Revisionsutskott

Styrelsen Folksam Sak har inom sig utsett ett revisionsutskott. Revisionsutskottet har till huvuduppgift att bistå styrelsen med att fullgöra dess skyldigheter och ansvar vad gäller att säkerställa den finansiella redovisningen och bedöma intern styrning och kontroll inklusive riskhantering för moderbolagen och dotterbolagen. Inom riskområdet har utskottet bland annat till uppgift att utvärdera:

- den interna styrningen och kontrollen
- väsentliga risker
- den interna revisionsprocessen

Koncernchefen/Vd

Vd ansvarar för att det finns interna regler och ansvariga för riskhantering och riskkontroll. Vd ansvarar också för att se till att hantering och uppföljning görs enligt dessa regler.

Riskkommittén

Riskkommitténs ansvar är att vara rådgivande inom frågor som berör riskhantering, såsom riskkategorisering och riskhanteringsprocess samt tillstyrka den aggregerade riskrapporten för företaget.

Riskavdelningen

Riskavdelningen ansvarar för genomförandet av den övergripande riskstyrningen samt att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll. Riskavdelningen ska vara stödjande och rådgivande i frågor avseende en gemensam ändamålsenlig och effektiv riskhantering, i enlighet med en god intern styrning och kontroll.

Riskavdelningen ska se till att det åtminstone finns en riskansvarig för varje företag (Risk Manager) som står under Finansinspektionens tillsyn samt för varje riskkategori (Riskkategoriansvarig).

Risk Manager

Risk Manager ansvarar för att företagsövergripande säkerställa en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll. Risk Manager ska vara stödjande och rådgivande i frågor avseende riskhantering som en del av den interna styrningen och kontrollen.

Riskkategoriansvarig

Riskkategoriansvarig ansvarar för att säkerställa och skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och effektiv riskhantering och oberoende riskkontroll för respektive riskkategori.

Chefaktuarier

Chefaktuarier ansvarar för värderingen av försäkringsåtagandena och arbetar fram och föreslår:

- förändringar i försäkringstekniska riktlinjer
- tillsammans med affärsansvariga förändringar i teckningsriktlinjer
- förändringar i reservsättningsinstruktionen.

Försäkringsrisker

Försäkringsrisker delas upp i riskkategorierna *skadeförsäkringsrisk* och *livförsäkringsrisk*. Inom respektive riskkategori finns en indelning i risktyper:

- *Teckningsrisk*, definierat som risken för förlust p.g.a. otillräcklig premie till följd av ogynnsamt utfall av tillämpade antaganden.
- *Avsättningsrisk*, definierat som risken för förlust p.g.a. otillräckliga avsättningar till följd av ogynnsamt utfall av tillämpade antaganden.
- *Koncentrationsrisk*, d.v.s. risken för koncentrationer av risk på tillgångs- eller skuldsidan som kan leda till förluster eller negativ resultatutveckling vid ogynnsamma marknadsförhållanden eller händelser, är också tillämplig vid beskrivningen av försäkringsrisker.

Hantering av försäkringsrisker

Hantering och värdering av risker i försäkringsverksamheten är grundläggande för alla försäkringsbolag. Korrekt prissättning av riskerna samt trygga att reservavsättningarna är tillräckliga säkerställer Folksam Saks långsiktiga lönsamhet. Risker liksom principer och verktyg för riskhantering skiljer sig åt för olika typer av försäkringskontrakt. I avsnittet om riskkoncentrationer beskrivs risker förknippade med de olika typerna av kontrakt Folksam Sak tecknar.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna förknippade med försäkringen. För att reducera teckningsrisker finns olika metoder.

För Folksam Sak, som har en stor exponering mot konsumentförsäkring, är det viktigt att löpande se över prissättningen av försäkringskontrakten. Underlag till analysen hämtas från databaser som innehåller information om historisk exponering och skaderesultat. Denna information analyseras regelbundet med olika typer av statistiska metoder. Vid behov görs förändringar i prissättningen som träder i kraft vid förnyelsen av avtalen.

Utöver prissättningen ser Folksam Sak även löpande över försäkringsvillkor och teckningsregler i syfte att diversifiera riskurvalet och få täckning för de kostnader som är förknippade med försäkringsavtalet. I samband med detta anges också limiter och andra begränsningar för att säkerställa att riskurvalet är anpassat efter den övergripande affärsplan och riktlinjer som styrelsen fastställt.

Teckningsrisken är generellt högre inom personförsäkring än inom egendomsförsäkring. Anledningen till detta är att personskador generellt sett tar längre tid att reglera och att det därmed är svårare att fånga upp nya trender. Den långa handläggningstiden innebär också att eventuella lagförändringar kan få större effekter.

I stort sett samtliga försäkringskontrakt löper på ett år med en inbyggd rättighet för försäkringsgivaren att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

Folksam Sak tecknar försäkringar i hela Sverige i samtliga de stora försäkringsklasserna. Försäkringsportföljen är tack vare det stora antalet kunder väldiversifierad, dock med en viss övervikt på gruppörsäkringar och en undervikt av företagsförsäkringar som är ett relativt nystartat område. Försäkringarna som är knutna till gruppörsäkringsavtalen är väl spridda både åldersmässigt och geografiskt, vilket innebär att koncentrationsrisken är begränsad.

De stora försäkringsbestånden inom olycksfall och boende gör att risken vid naturskador är stor, men ett återförsäkringprogram med ett maximalt självbehåll på 50 mkr finns och ses över årligen.

Tecknings-, katastrof- och koncentrationsrisk hanteras genom att löpande se över prissättning, villkor, riskurvals- och teckningsregler i syfte att främja en stabil och förutsägbar kostnadsutveckling. Därtill är det viktigt att ha ett adekvat återförsäkringprogram. Folksam har en analysgrupp med uppgift att inför varje verksamhetsår ta fram ett förslag till ett

till verksamhetens karaktär och omfattning anpassat återförsäkringsprogram. Programmet fastställs sedan av koncernledning och styrelse.

Syftet med återförsäkringsprogrammet är

- att ge skydd mot större skador och därigenom undanröja kraftiga svängningar i affärsresultatet mellan åren
- att täcka överskjutande risknivåer i de eventuella fall där bolagets exponering kan överskrida fastställda gränser.

Folksam har för år 2012 valt att återförsäkra sin verksamhet genom i första hand icke proportionella återförsäkringslösningar med självbehåll anpassade till förutsättningarna i respektive försäkringsklass. Denna typ av återförsäkring minskar riskexponeringen för Folksam.

Avsättningsrisk

Avsättningsrisken, dvs. risken för att de försäkringstekniska avsättningarna inte räcker för att reglera inträffande skador, hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador och utbetalningsströmmar. Avsättningarna kontrolleras och utvärderas löpande i det ordinarie boksluts- och prognosarbetet. Eventuellt överskott eller underskott redovisas i sin helhet i resultaträkningen som ett avvecklingsresultat.

Olika typer av skador hanteras på skilda sätt och ändrade lagar, regler, rutiner eller överenskommelser kan innebära att den framtida skadeutvecklingen skiljer sig från den historiska. Ansvar- och personskador är relativt få och tar lång tid att reglera vilket gör att de är svåra att uppskatta och bedömningen försvåras av t ex olikheter i inflationstakt och dödlighet över tiden. Egendomsskador däremot är betydligt fler till antalet och har betydligt kortare regleringstider, vilket gör uppskattningarna säkrare. Stora skadehändelser, som till exempel stormar, kan dock försvåra uppskattningen. Det handlar ofta om unika händelser där den historiska informationen och kunskapen inte alltid är applicerbar.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal Skadeförsäkring

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som nämnts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svår att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalys har genomförts genom att mäta effekten på brutto, och nettoavsättningar (exklusive skadelivräntor och avsättning för framtida skaderegleringskostnader), vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta. Någon hänsyn till eventuella korrelationer mellan antaganden har därmed inte tagits.

Koncernen, Antagande, Mkr	Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Resultat före skatt	Eget kapital
2012				
Försäkringstekniska avsättningar		15 503		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	16 212	-1 550	-1 530
Genomsnittligt antal skador	+10%	16 212	-1 550	-1 530
2011				
Försäkringstekniska avsättningar		14 459		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	15 904	-1 446	-1 446
Genomsnittligt antal skador	+10%	15 904	-1 446	-1 446
Moderföretaget, Antagande, Mkr				
	Förändring i antagande %	Avsättningar netto	Resultat före skatt	Eget kapital
2012				
Försäkringstekniska avsättningar		15 388		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	16 140	-1 550	-1 530
Genomsnittligt antal skador	+10%	16 140	-1 550	-1 530
2011				
Försäkringstekniska avsättningar		14 390		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	15 835	-1 446	-1 446
Genomsnittligt antal skador	+10%	15 835	-1 446	-1 446
2012				
Försäkringstekniska avsättningar		13 533		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	14 887	-1 353	-1 353
Genomsnittligt antal skador	+10%	14 887	-1 353	-1 353
2011				
Försäkringstekniska avsättningar		13 434		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	14 777	-1 343	-1 343
Genomsnittligt antal skador	+10%	14 777	-1 343	-1 343

Moderföretaget (forts.) Antagande, Mkr	Förändring i antagande %	Avsättningar netto	Resultat före skatt	Eget kapital
2012				
Försäkringstekniska avsättningar		13 467		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	14 820	-1 353	-1 353
Genomsnittligt antal skador	+10%	14 820	-1 353	-1 353
2011				
Försäkringstekniska avsättningar		13 371		
Genomsnittlig skadekostnad	+10%	14 714	-1 343	-1 343
Genomsnittligt antal skador	+10%	14 714	-1 343	-1 343

Skadelivräntor

Känslighetsanalysen har genomförts genom att mäta effekten på brutto, och nettoavsättningar, vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta. Någon hänsyn till eventuella korrelationer mellan antaganden har därmed inte tagits. Notera att förändringar i nedanstående antaganden är icke-linjära. Känslighetsinformationen beror även av ekonomiska omständigheter så som kostnaden för och tidsvärdet av optioner och garantier kopplade till kontrakten. Den metod som använts för att mäta känslighet har ändrats i ett avseende jämfört med föregående period. Skadelivräntornas känslighet i livslängdsantagandet har mätts med en minskning i dödlighet på 20 procent.

Koncernen, Antagande, Mkr	Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Resultat före skatt	Eget kapital
2012				
Försäkringstekniska avsättningar		4 227		
Ökad livslängd	-20%	4 989	-794	-794
Minskad ränta	- 1 %-enhet	4 833	-639	-638
Ökad inflation	+1 %-enhet	4 236	-42	-42
2011				
Försäkringstekniska avsättningar		3 920		
Ökad livslängd	-20%	4 622	-702	-702
Minskad ränta	- 1 %-enhet	4 106	-186	-186
Ökad inflation	+1 %-enhet	3 959	-39	-39

Moderföretaget, Antagande, Mkr	Förändring i antagande %	Avsättningar brutto	Resultat före skatt	Eget kapital
2012				
Försäkringstekniska avsättningar		4 174		
Ökad livslängd	-20%	4 963	-789	-789
Minskad ränta	- 1 %-enhet	4 805	-632	-632
Ökad inflation	+1 %-enhet	4 215	-41	-41
2011				
Försäkringstekniska avsättningar		3 901		
Ökad livslängd	-20%	4 600	-698	-698
Minskad ränta	- 1 %-enhet	4 086	-185	-185
Ökad inflation	+1 %-enhet	3 940	-39	-39

Koncernen, Mkr	Alla tidigare år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totalt
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (brutto)		5 149	5 191	5 658	6 351	6 730	7 382	36 461
Ett år senare		5 131	5 164	5 714	6 378	6 664		
Två år senare		5 068	5 205	5 627	6 344			
Tre år senare		5 098	5 152	5 556				
Fyra år senare		5 081	5 120					
Fem år senare		5 050						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2012-12-31		5 050	5 120	5 556	6 344	6 664	7 382	
Akkumulerade utbetalda försäkringsersättningar		4 269	4 245	4 920	5 338	5 301	3 971	28 045
Avsättning för oreglerade skador	7 459	781	875	636	1 006	1 363	3 374	15 493
Akkumulerat över/underskott		99	71	103	7	66		
D:o i % av initial skadekostnad		1,9%	1,4%	1,8%	0,1%	1,0%		
Avstämning mot balansräkning								
Oreglerade skador före diskontering	7 459	781	875	636	1 006	1 363	3 374	15 493
Diskonteringseffekt								453
Total avsättning för oreglerade skador redovisad i balansräkningen (brutto)								15 040
Koncernen, Mkr	Alla tidigare år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totalt
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (netto)		5 129	5 189	5 646	6 316	6 720	7 360	36 361
Ett år senare		5 080	5 168	5 705	6 316	6 655		
Två år senare		5 018	5 205	5 619	6 280			
Tre år senare		5 046	5 155	5 547				
Fyra år senare		5 030	5 123					
Fem år senare		5 001						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2012-12-31		5 001	5 123	5 547	6 280	6 655	7 360	
Akkumulerade utbetalda försäkringsersättningar		4 221	4 249	4 914	5 277	5 292	3 957	27 909
Avsättning för oreglerade skador	7 360	780	875	633	1 003	1 362	3 365	15 378
Akkumulerat över/underskott		128	66	99	37	66		
D:o i % av initial skadekostnad		2,5%	1,3%	1,8%	0,6%	1,0%		
Avstämning mot balansräkning								
Oreglerade skador före diskontering	7 360	780	875	633	1 003	1 362	3 365	15 378
Diskonteringseffekt								453
Total avsättning för oreglerade skador redovisad i balansräkningen (netto)								14 925

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Nedanstående tabeller visar den uppskattade totala brutto- respektive nettokostnaden för oreglerade skador, både rapporterade och IBNR, vid slutet av varje skadeår. Tabellerna visar också utbetalningar hänförliga till dessa skador. Diskonterings effekter framgår längst ned i varje tabell.

Moderföretaget, Mkr	Alla tidigare år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totalt
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (brutto)		4 634	4 622	5 013	5 458	5 729	5 894	31 350
Ett år senare		4 615	4 604	5 074	5 470	5 678		
Två år senare		4 548	4 641	4 989	5 432			
Tre år senare		4 589	4 587	4 925				
Fyra år senare		4 579	4 557					
Fem år senare		4 549						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2012-12-31		4 549	4 557	4 925	5 432	5 678	5 894	
Akkumulerade utbetalda försäkringsersättningar		3 803	3 749	4 337	4 523	4 462	3 204	24 078
Avsättning för oreglerade skador	6 598	746	808	588	909	1 216	2 689	13 554
Akkumulerat över/underskott		85	65	89	26	51		
D:o i % av initial skadekostnad		1,8%	1,4%	1,8%	0,5%	0,9%		
Avstämning mot balansräkning								
Oreglerade skador före diskontering	6 598	746	808	588	909	1 216	2 689	13 554
Diskonteringseffekt								453
Total avsättning för oreglerade skador redovisad i balansräkningen (brutto)								13 101
Moderföretaget, Mkr	Alla tidigare år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Totalt
Uppskattad slutlig skadekostnad i slutet av skadeåret (netto)		4 615	4 621	5 010	5 436	5 719	5 871	31 272
Ett år senare		4 566	4 612	5 070	5 428	5 676		
Två år senare		4 501	4 648	4 985	5 391			
Tre år senare		4 541	4 599	4 921				
Fyra år senare		4 533	4 569					
Fem år senare		4 503						
Uppskattad slutlig skadekostnad 2012-12-31		4 503	4 569	4 921	5 391	5 676	5 871	
Akkumulerade utbetalda försäkringsersättningar		3 759	3 761	4 334	4 484	4 459	3 191	23 988
Avsättning för oreglerade skador	6 544	744	808	588	907	1 216	2 680	13 487
Akkumulerat över/underskott		111	52	89	45	44		
D:o i % av initial skadekostnad		2,4%	1,1%	1,8%	0,8%	0,8%		
Avstämning mot balansräkning								
Oreglerade skador före diskontering	6 544	744	808	588	907	1 216	2 680	13 487
Diskonteringseffekt								453
Total avsättning för oreglerade skador redovisad i balansräkningen (netto)								13 034

Finansiella risker

Finansiella risker omfattar riskkategorierna marknadsrisk, kreditrisk, koncentrationsrisk, likviditetsrisk och matchningsrisk.

Riskkategorin marknadsrisk definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av förändringar i marknadspriser. Inom marknadsrisk finns risktyperna:

- *Ränterisk*, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av förändringar i marknadsräntor.
- *Aktiekursrisk*, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av aktiekursförändringar.
- *Fastighetsprisrisk*, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av förändringar av priset på fastigheter.
- *Valutakursrisk*, definieras som risken för att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av ändrade valutakurser.
- *Övrig marknadsrisk*, definieras som risken att nettovärdet av tillgångar och skulder minskar till följd av marknadsförändringar som ej omfattas av andra marknadsrisker.

Riskkategorin kreditrisk delas upp i risktyperna:

- *Spreadrisk*, risken för att räntebärande placeringar med kreditrisk förlorar i värde till följd av förändringar av spreaden mot riskfria placeringar.
- *Motpartsrisk*, risken för att en motpart inte kan fullgöra sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran vilket leder till kreditförluster.

Med *koncentrationsrisk* avses risken för koncentrationer av risk på tillgångs- eller skuldsidan som kan leda till förluster eller negativ resultatutveckling vid ogynnsamma marknadsförhållanden eller händelser. Koncentrationsrisken kan vara tillämplig i flera riskkategorier.

Med *likviditetsrisk* avses risken för att inte kunna infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt.

Riskkategorin *matchningsrisk* definieras som risken att nettot av bolagets tillgångar och skulder minskar till följd av att tillgångarnas sammansättning inte motsvarar skuldernas. Risken kan vara tillämplig i flera riskkategorier.

Hantering av finansiella risker

Styrelsen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av företagets tillgångar och anger ramar och riktlinjer för verksamheten. VD ansvarar för förvaltningen av företagets tillgångar inom de ramar och anvisningar som styrelsen givit samt för översynen av placeringsriktlinjerna. Finanskommittén är VD:s forum för uppföljning av tillgångsförvaltningen och beslut rörande riskstyrningen.

Kapitalförvaltningen är organiserad så att Folksams kapitalförvaltning föreslår styrelsen inom vilka ramar kapitalet ska få placeras. Inom dessa ramar ansvarar kapitalförvalt-

ningen för spridningen mellan olika typer av tillgångar såsom aktier, obligationer, valutor, fastigheter och s.k. alternativa placeringar. Vissa placeringar sköts via internt och externt utlagda förvaltningsuppdrag. Placeringarna i egen regi görs i huvudsak via derivat för att skräddarsy portföljens risknivå. Det kan t.ex. röra sig om aktieoptioner som minskar (eller ökar) effekterna av kraftiga börsfall (eller börsuppgångar) eller räntederivat för att justera portföljens ränterisk. Folksams kapitalförvaltning ansvarar för att styra, följa upp och utvärdera hur de utlagda förvaltningsuppdragen sköts.

Förvaltningen av direktägda fastigheter och alternativa placeringar hanteras av två separata avdelningar inom Folksams organisation. Avdelningen för alternativa placeringar svarar även för förvaltningen av indirekt ägda fastigheter. Löpande aktie- och ränteförvaltning samt värdepappersadministration sköts av Swedbank Robur. Avdelningen för ansvarsfullt ägande ansvarar för bolagsstyrning, miljö- och etikanalys och företagets etiska placeringsregler.

I syfte att skapa en oberoende riskkontroll har uppföljningen organiserats enligt följande:

- Folksams kapitalförvaltning ansvarar för att föreslå placeringsinriktning för styrelsen och för löpande kapitalförvaltning.
- Chefen för GRC är huvudansvarig för att uppföljning sker på daglig basis enligt de limiter som fastställts av styrelsen i placeringsriktlinjer, placeringsreglementen och fondbestämmelser och för att rapportering sker av överträdelser till styrelser och VD inom respektive bolag.
- Swedbank Robur ansvarar för daglig kontroll av gällande placeringsbestämmelser samt att resultatet av utförd kontroll rapporteras till GRC och Folksams kapitalförvaltning.

Förvaltningsprinciper

Målet för förvaltningen av tillgångarna är att under gällande risk- och placeringsrestriktioner på bästa sätt bidra till en stabil och konkurrenskraftig premie. Styrelsen har formulerat att risknivån i företaget inte får vara högre än att grönt ljus erhålls i Finansinspektionens trafikljusmodell. Valet av placeringsinriktning och sammansättningen av tillgångsportföljen görs med utgångspunkten att företaget ska tåla att utvecklingen på finansmarknaderna blir svag.

Uppfyllandet av de legala restriktionerna om skuldtäckning och solvens har högsta prioritet vid valet av placeringsportfölj. Först därefter ska företagets interna riskpreferenser och affärsmål tas i beaktande. Ytterligare begränsningar av inriktningen på placeringstillgångarna är Folksams vision, där Folksam ska bidra till ett långsiktigt och hållbart samhälle där individen känner trygghet och att Folksam därmed ställer etiska krav på de företag där placeringar görs. Först därefter ska företagets interna riskpreferenser och affärsmål tas i beaktande.

Den placeringsinriktning som fastställs tjänar sedan som utgångspunkt för tillgångsförvaltningen. Förvaltarna får, inom vissa ramar, avvika från placeringsinriktningen om det bedöms vara gynnsamt för avkastningen.

Portföljstruktur

Den totala tillgångsportföljen i Folksam Sak är sammansatt av sex delportföljer: aktier, räntor, fastigheter, alternativa placeringar, säkringsinstrument och bolagsstrategiska innehav. Säkringsinstrument är placeringar vars huvudsyfte är att matcha placeringsrisker i åtagandena, t ex en ränteswap för att reducera balansräkningens räntekänslighet. Bolagsstrategiska innehav är innehav som anses vara av särskilt strategiskt värde för företaget. Endast styrelsen får fatta beslut om placeringar av detta slag. Typexempel på en sådan placering är aktier i koncernföretag.

Kreditrisk

Företaget har som policy att endast tillåta placeringar i värdepapper med hög kreditvärdighet. Kredit- och motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små. Den maximala kreditriskexponeringen (efter avdrag för värde av säkerheter) företaget är exponerat för, avseende olika klasser av finansiella tillgångar framgår av nedanstående tabell.

Mkr Maximal kreditriskexponering	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto
Koncernen 2012			
Tillgångsklass			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	24 552	-	24 552
Lån med säkerhet i fast egendom	10	-	10
Övriga lån	292	80	212
Derivat	30	-	30
Övriga finansiella placeringstillgångar	241	-	241
Fordringar	899	-	899
Upplupna ränteintäkter	348	-	348
Koncernen 2011			
Tillgångsklass			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	22 440	-	22 440
Övriga lån	168	80	88
Derivat	52	-	52
Övriga finansiella placeringstillgångar	218	-	218
Fordringar	630	-	630
Upplupna ränteintäkter	392	-	392

Mkr Maximal kreditriskexponering	Brutto	Erhållna säkerheter	Netto
Moderföretaget 2012			
Tillgångsklass			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	21 439	-	21 439
Lån med säkerhet i fast egendom	10	-	10
Övriga lån	292	80	212
Derivat	30	-	30
Övriga finansiella placeringstillgångar	241	-	241
Fordringar	872	-	872
Upplupna ränteintäkter	300	-	300
Moderföretaget 2011			
Tillgångsklass			
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	20 807	-	20 807
Övriga lån	168	80	88
Derivat	52	-	52
Övriga finansiella placeringstillgångar	218	-	218
Fordringar	633	-	633
Upplupna ränteintäkter	365	-	365

Mkr

Kreditkvalitet på klasser av finansiella tillgångar	AAA	AA	A	BBB	BB	Ingen rating	Totalt
Koncernen 2012							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	12 546	5 833	6 241	141	5	115	24 881
	12 546	5 833	6 241	141	5	115	24 881
Koncernen 2011							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	20 162	1 879	592	117	-	72	22 822
	20 162	1 879	592	117	-	72	22 822
Moderföretaget 2012							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	10 923	5 134	5 482	117	-	63	21 719
	10 923	5 134	5 482	117	-	63	21 719
Moderföretaget 2011							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	18 685	1 768	519	117	-	72	21 161
	18 685	1 768	519	117	-	72	21 161

Övriga finansiella tillgångar har ingen rating.

Det redovisade värdet för finansiella tillgångar som annars skulle redovisas som förfallna till betalning eller nedskrivna och vars villkor har omförhandlats, eller som är antingen förfallna till betalning eller nedskrivna uppgår per balansdagen till ett ringa belopp.

Koncentrationsrisk

Företagets största koncentrationsrisk ges av aktieinnehavet i Swedbank. Denna koncentrationsrisk beaktas vid valet av placeringsinriktning och särskilt vid sammansättningen av företagets aktieportfölj. I relation till marknadsriskerna bedöms övriga koncentrationsrisker vara små genom den diversifiering som ges genom företagets placeringsinriktning.

Väsentliga koncentrationer av kreditrisk

Koncernen 2012	Total	Varav säkerställda bostadsobligationer	Koncernen 2011	Total	Varav säkerställda bostadsobligationer
Swedbank	5 303	4 270	Swedbank	5 584	4 565
Svenska handelsbanken	3 517	3 517	Svenska handelsbanken	4 362	4 362
Nordea	2 656	2 602	Nordea	2 973	2 846
SEB	1 412	1 254	SBAB	831	831
SBAB	687	687	SEB	467	396
Tyska staten	340	-	Landshypotek	212	212
Telia Sonera	217	-	Telia Sonera	220	-
Landshypotek	211	211	SCA	117	-
Franska staten	128	-			
SCA	117	-			
Moderföretaget 2012					
Swedbank	4 832	3 884	Swedbank	5 071	4 217
Svenska handelsbanken	3 175	3 176	Svenska handelsbanken	4 013	4 013
Nordea	2 401	2 346	Nordea	2 748	2 626
SEB	1 231	1 170	SBAB	793	793
SBAB	635	635	SEB	379	309
Landshypotek	211	211	Landshypotek	212	212
Telia Sonera	206	-	TeliaSonera	209	-
SCA	117	-	SCA	117	-

Väsentliga koncentrationer av aktierisk

Koncernen 2012, Mkr	Total	Koncernen 2011, Mkr	Total
Swedbank	3 542	Swedbank	2 525
Aberdeen	228	Bel Air	114
EQT Infrastructure	61	Aberdeen	57
Apple Inc	40	EQT Infrastructure	49
Roxanne	31	Roxanne	28
Albight Flagship Fund	31	Exxon Mobil	27
Forum Fastighets Kb	29	Apple Inc	25
Peab AB	18	Royal Dutch Shell PLC	16
Royal Dutch Shell Plc	17	Proventus	16
IBM	17	BHP Billiton	14
Moderföretaget 2012, Mkr	Total	Moderföretaget 2011, Mkr	Total
Swedbank	3 367	Swedbank	2 365
Aberdeen	228	Bel Air	70
EQT Infrastructure	61	Aberdeen	57
Apple Inc	40	EQT Infrastructure	49
Roxanne	31	Roxanne	28
Albight Flagship Fund	31	Exxon Mobil	27
Peab AB	18	Apple Inc	25
Royal Dutch Shell Plc	17	Royal Dutch Shell PLC	16
IBM	17	Proventus	16
Nestle	16	BHP Billiton	14

Väsentliga koncentrationer av kreditrisk

Per 2012-12-31 hade bolaget följande stora exponeringar (för räntebärande värdepapper, aktier, derivat och övriga finansiella placeringstillgångar):

Kreditrisk i återförsäkringsfordringar och återförsäkrarens andel av oreglerade skador

Folksam Saks återförsäkringspolicy innebär att avtal endast ingås med återförsäkrare med kreditbetyg A eller högre. Återförsäkrarnas kreditvärdighet ses över regelbundet för att säkerställa att det beslutade återförsäkringsskyddet upprätthålls. Om ett bolag nedgraderas åren efter ett kontraktår är det svårt att byta ut den återförsäkrare som blivit nedgraderad eftersom en del återförsäkringsavtal är extremt långsvansade som exempelvis svensk motoraffär. Det kan ta upp till 25-30 år innan en motorskada har blivit slutreglerad. I nedanstående tabell återges externa återförsäkrarens fördelning på kreditbetyg.

Mkr	AAA	AA	A	BBB	BB	Ingen rating	Totalt
Koncernen 2012							
Exponering	-	29	60	2	-	58	149
Koncernen 2011							
Exponering	-	30	39	1	-	50	120
Moderföretaget 2012							
Exponering	-	16	35	2	-	44	97
Moderföretaget 2011							
Exponering	-	26	34	-	-	50	110

Likviditetsrisker

Bolagets likviditetsrisk anses vara av ringa betydelse i den totala riskbilden. Genom att tillgångarna i huvudsak placeras i marknadsnoterade värdepapper med god likviditet säkerställer placeringsstrategin att mängden likvida tillgångar med betryggande marginal överstiger bolagets förväntade betalningsförpliktelser. Likviditetsrisken mäts som den andel av de totala placeringstillgångarna som består av likvida tillgångar såsom bankkontosaldon och innehav i aktie- och ränteporföljer, exklusive strategiska innehav i aktier och räntebärande instrument. På balansdagen utgjorde likvida värdepapper 76 (78) procent av placeringstillgångarna i koncernen och 73 (75) procent i moderföretaget, varav innehav i räntebärande placeringar utgivna av svenska staten svarade för 20 (20) procent motsvarande 6 497 (5 799) miljoner kronor i koncernen och 20 (19) procent motsvarande 6 139 (5 380) miljoner kronor i moderföretaget. Genomsnittlig duration på räntebärande tillgångar uppgick till 3,0 (3,1) år i koncernen och 3,0 (3,1) år i moderföretaget.

Företagets likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på finansiella skulder framgår av tabellen nedan. Tabellen visar odiskonterade nominella värden.

Mkr	På anmodan	Mindre än 1 år	Återstående löptider		
			1-5 år	Mer än 5 år	Utan löptid
Koncernen 2012					
Övriga skulder	-	517	-	-	218
Upplupna kostnader	-	-	-	-	-
	-	517	-	-	218
Mkr	På anmodan	Mindre än 1 år	Återstående löptider		
			1-5 år	Mer än 5 år	Utan löptid
Moderföretaget 2012					
Övriga skulder	767	486	-	-	199
Upplupna kostnader	4	-	-	-	-
	771	486	-	-	199
Mkr	På anmodan	Mindre än 1 år	Återstående löptider		
			1-5 år	Mer än 5 år	Utan löptid
Koncernen 2011					
Övriga skulder	22	476	-	-	28
Upplupna kostnader	-	-	-	-	-
	22	476	-	-	28
Mkr	På anmodan	Mindre än 1 år	Återstående löptider		
			1-5 år	Mer än 5 år	Utan löptid
Moderföretaget 2011					
Övriga skulder	22	476	-	-	26
Upplupna kostnader	-	-	-	-	-
	22	476	-	-	26

Vad avser försäkringsskulder (avsättning) framgår den beräknade tiden för kassautflödet för skulderna av nedanstående tabell

Koncernen 2012	Sammanlagda avsättningar, Mkr	Duration, år	Koncernen 2011	Sammanlagda avsättningar, Mkr	Duration, år
Försäringsgren					
Sjuk- och olycksfallsförsäkring	7 095	4	Sjuk- och olycksfallsförsäkring	6 279	6
Hem och villa	4 166	1	Hem och villa	1 863	1
Företag och Fastighet	570	1	Företag och Fastighet	295	1
Motorfordon	2 075	1	Motorfordon	3 900	1
Trafik	6 677	7	Trafik	6 696	4
Husdjur	312	1	Husdjur	407	1
Övriga grenar	249	1	Övriga grenar	166	1
Skadelivräntor	4 479	14	Skadelivräntor	3 920	14
Moderföretaget 2012	Sammanlagda avsättningar, Mkr	Duration, år	Moderföretaget 2011	Sammanlagda avsättningar, Mkr	Duration, år
Försäringsgren					
Sjuk- och olycksfallsförsäkring	6 696	5	Sjuk- och olycksfallsförsäkring	6 695	4
Hem och villa	3 376	1	Hem och villa	3 273	1
Företag och Fastighet	391	2	Företag och Fastighet	295	1
Motorfordon	1 698	1	Motorfordon	1 585	1
Trafik	5 552	7	Trafik	5 572	7
Husdjur	312	1	Husdjur	295	1
Övriga grenar	178	1	Övriga grenar	166	1
Skadelivräntor	4 174	14	Skadelivräntor	3 901	14

Den genomsnittliga durationen för försäkringsskulderna för hela beståndet i koncernen är 5,6 (5,5) år och i moderföretaget 5,8 (5,7) år per 2012. Under 2013 beräknas 3 989 (3 776) miljoner kronor betalas ut från försäkringsavtal i försäkringsersättningar i koncernen och 3 532 (3 346) miljoner kronor i moderföretaget.

Marknadsrisker

Ränterisk

Nedan tabell illustrerar hur företaget är exponerad för ränterisk utifrån räntebärande tillgångar och skulders räntebindningstid. Med koncernen avses i tabellen bolagen Folksam Sak, Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ), Tre Kronor Försäkring AB och Folksam Skadeförsäkring Ab.

Räntebindningstider för tillgångar och skulder Ränteexponering, Mkr	Högst 1 år	Längre än 1 år – högst 3 år	Längre än 3 år – högst 5 år	Längre än 5 år – högst 10 år	Längre än 10 år	Totalt
Koncernen 2012						
Tillgångar						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	5 303	7 609	7 464	2 633	1 871	24 880
Övriga lån	-	192	103	-	-	295
Andra räntebärande finansiella instrument, netto	400	-	175	-	88	663
	5 703	7 801	7 742	2 633	1 959	25 838
Skulder och avsättningar						
Avsättning för oreglerade skador som diskonteras	315	508	338	428	511	2 100
Skadelivräntor	243	463	434	785	2 553	4 478
	558	971	772	1 213	3 064	6 578
Netto, tillgångar och skulder	5 145	6 830	6 970	1 420	-1 105	19 260

Räntebindningstider för tillgångar och skulder Ränteexponering, Mkr	Högst 1 år	Längre än 1 år – högst 3 år	Längre än 3 år – högst 5 år	Längre än 5 år – högst 10 år	Längre än 10 år	Totalt
Koncernen 2011						
Tillgångar						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	3 231	9 905	5 078	3 094	1 514	22 822
Övriga lån	-	-	319	-	-	319
Andra räntebärande finansiella instrument, netto	192	218	-92	-	-	318
	3 423	10 123	5 305	3 094	1 514	23 459
Skulder och avsättningar						
Avsättning för oreglerade skador som diskonteras	293	476	305	343	252	1 669
Skadelivräntor	213	406	376	669	2 257	3 920
	506	882	681	1 012	2 509	5 589
Netto, tillgångar och skulder	2 917	9 241	4 624	2 082	995	17 870
Moderföretaget 2012						
Tillgångar						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	4 826	6 611	6 718	2 210	1 354	21 719
Övriga lån	-	192	103	-	-	295
Andra räntebärande finansiella instrument, netto	568	-	175	-	88	831
	5 394	6 803	6 996	2 210	1 442	22 845
Skulder och avsättningar						
Avsättning för oreglerade skador som diskonteras	274	447	286	322	236	1 565
Skadelivräntor	222	424	400	718	2 410	4 174
Övriga skulder	771	-	-	-	-	771
	1 267	871	686	1 040	2 646	6 510
Netto, tillgångar och skulder	4 127	5 932	6 310	1 170	-1 204	16 335

Räntebindningstider för tillgångar och skulder Ränteexponering, Mkr	Högst 1 år	Längre än 1 år – högst 3 år	Längre än 3 år – högst 5 år	Längre än 5 år – högst 10 år	Längre än 10 år	Totalt
Moderföretaget 2011						
Tillgångar						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive upplupen ränta)	2 875	9 215	4 723	2 919	1 429	21 161
Övriga lån	-	-	319	-	-	319
Andra räntebärande finansiella instrument, netto	187	218	-92	-	-	313
	3 062	9 433	4 950	2 919	1 429	21 793
Skulder och avsättningar						
Avsättning för oreglerade skador som diskonteras	293	476	305	343	252	1 669
Skadelivräntor	212	404	375	666	2 246	3 903
	505	880	680	1 009	2 498	5 572
Netto, tillgångar och skulder	2 557	8 553	4 270	1 910	-1 069	16 221

Känslighetsanalys - ränterisk Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Riskparameter				
Ökning av marknadsräntan				
Värdeökning räntebärande tillgångar	-185	-208	-169	-196
Minskning av redovisat värde på räntebärande skulder (inklusive realistiskt värderade försäkringsskulder)	326	363	305	347
Nettopåverkan årets resultat	95	115	101	111
Nettopåverkan eget kapital	95	115	101	111
Minskning av marknadsräntan				
Värdeökning räntebärande tillgångar	190	200	174	187
Ökning av redovisat värde på räntebärande skulder (inklusive realistiskt värderade försäkringsskulder)	-329	-163	-306	-146
Nettopåverkan årets resultat	-91	26	-97	31
Nettopåverkan eget kapital	-91	26	-97	31

De ränteförändringar som känslighetsanalysen beräknats på för 2012 är för nominella respektive reala marknadsräntor en minskning med 0,46 (0,49) respektive 0,06 (0,07) procentenheter. Dessa nivåer används även vid beräkning av Finansinspektionens trafikljus.

Kassaflödesrisk

I tabellen nedan framgår hur en ökning eller sänkning av marknadsräntan på 0,5 procent påverkar ränteintäkter respektive räntekostnader för tillgångar och skulder med räntebindningstid på upp till ett år.

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Ökning av marknadsräntan				
Ränteintäkter för obligationer och andra räntebärande värdepapper	60	7	15	6
Ränteintäkter för andra räntebärande finansiella instrument	3	4	4	4
Räntekostnader för övriga skulder	-	-	-4	-

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Minskning av marknadsräntan				
Ränteintäkter för obligationer och andra räntebärande värdepapper	-61	-	-15	-6
Ränteintäkter för andra räntebärande finansiella instrument	-3	-	-4	-4
Räntekostnader för övriga skulder	-	-	4	-

Valutakursrisk

Företagets valutaexponering före och efter säkring med derivat redovisas i nedanstående tabell.

Valutakurs exponering, Mkr	USD	EUR	GBP	CAD	CHF	AUD	Övrigt
Koncernen 2012							
Placeringstillgångar							
Aktier och andelar	988	383	139	75	-	60	262
Fastigheter	-	52	-	-	-	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	1 364	-	-	-	-	11
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-	-	203
Övriga tillgångar	147	143	25	7	-	11	198
Summa tillgångar	1 135	1 942	164	82	-	71	674
Övriga skulder och avsättningar	-84	-1 069	-9	-17	-	-9	-31
Summa skulder och avsättningar	-84	-1 069	-9	-17	-	-9	-31
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	1 051	873	155	66	-	61	643
Nominellt värde valutaterminer	266	-712	105	8	-	159	-583
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	2 317	161	260	74	-	220	60

Valutakurs exponering, Mkr	USD	EUR	GBP	CAD	CHF	AUD	Övrigt
Koncernen 2011							
Placeringstillgångar							
Aktier och andelar	874	-	134	68	54	-	458
Fastigheter	-	-	-	-	-	-	211
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-	-	-	-	78
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-	-	175
Övriga tillgångar	18	-	1	-	-	-	817
Summa tillgångar	892	-	135	68	54	-	1 739
Övriga skulder och avsättningar	-14	-	-	-	-	-	-22
Summa skulder och avsättningar	-14	-	-	-	-	-	-22
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	878	-	135	68	54	-	1 717
Nominellt värde valutaterminer	790	-	154	-	-	-	-1 787
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	1 668	-	289	68	54	-	-70

Valutakurs exponering, Mkr	USD	EUR	GBP	CAD	CHF	AUD	Övrigt
Moderföretaget 2012							
Placeringstillgångar							
Aktier och andelar	988	350	139	75	-	60	262
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-	-	-	-	11
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-	-	203
Övriga tillgångar	147	439	25	7	-	11	198
Summa tillgångar	1 135	789	164	82	-	71	674
Övriga skulder och avsättningar	-84	-31	-9	-17	-	-9	-31
Summa skulder och avsättningar	-84	-31	-9	-17	-	-9	-31
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	1 051	758	155	66	-	61	643
Nominellt värde valutaterminer	1 266	-712	105	8	-	159	-583
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	2 317	46	260	74	-	220	60

Valutakurs exponering, Mkr	USD	EUR	GBP	CAD	CHF	AUD	Övrigt
Moderföretaget 2011							
Placeringstillgångar							
Aktier och andelar	868	-	134	68	54	-	458
Fastigheter	-	-	-	-	-	-	211
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-	-	-	-	78
Andra finansiella placeringstillgångar	-	-	-	-	-	-	175
Övriga tillgångar	19	-	1	-	-	-	817
Summa tillgångar	887	-	135	68	54	-	1 739
Övriga skulder och avsättningar	-14	-	-	-	-	-	-22
Summa skulder och avsättningar	-14	-	-	-	-	-	-22
Nettoexponering före ekonomisk säkring med derivat	872	-	135	68	54	-	1 717
Nominellt värde valutaterminer	790	-	154	-	-	-	-1 787
Nettoexponering efter ekonomisk säkring med derivat	1 662	-	289	68	54	-	-70

Känslighetsanalys - valutakursrisk

En ogynnsam förändring med 10 procent av bolagets nettoexponering mot utländska valutor (efter ekonomisk säkring med derivat) påverkar resultat före skatt enligt nedanstående tabell.

Mkr	Koncernen ¹⁾		Moderföretaget ¹⁾	
	2012	2011	2012	2011
USD	-232	-167	-232	-166
EUR	-16	-	-5	-
GBP	-26	-29	-26	-29
AUD	-22	-	-22	-
CAD	-7	-7	-7	-7
CHF	-	-5	-	-5
Övrigt	-6	7	-6	7

¹⁾ AUD och EUR ingår år 2011 i posten övrigt.

Känslighetsanalys – aktiekursrisk, fastighetsprisrisk och övrig marknadsrisk

I tabellen nedan redovisas effekten av en kursnedgång på 40 procent avseende svenska aktier och 35 procent avseende utländska aktier och fastigheter. Dessa stressnivåer används även i Finansinspektionens Trafikljustest.

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Aktier	-2 087	-1 629	-2 022	-1 565
Intresse- och dotterföretag	-801	-137	-801	-337
Fastigheter	670	-531	-669	-531

Derivat

Under året har handel skett med valutaterminer, aktieindexterminer, aktieindexoptioner, swappar och ränteterminer. Handeln med valutaterminer har skett med syfte att reducera valutakursrisken i portföljen. Syftet med handeln av aktieindexterminer och aktieindexoptioner har varit att effektivisera förvaltningen. Handeln med swappar och ränteterminer har skett med syfte att justera ränteportföljens risk.

Beskrivning av kreditrisk i derivat

Kreditrisken för derivat avser risken för att motparten ej kan uppfylla sina åtaganden i enlighet med avtalen. För standardiserade derivat begränsas kreditrisken till medel på konto hos den s.k. clearingkontohållaren. För ej standardiserade derivat begränsas kreditrisken genom att alla realiserade vinster säkerställs av motparterna i enlighet med s.k. ISDA-avtal och CSA-avtal.

Beskrivning av marknadsrisk i derivat

Med marknadsrisk för derivat avses risken att marknadsvärdet ändras till följd av ändringar på marknaden av underliggande räntor, aktie- och valutakurser etc.

Beskrivning av likviditetsrisk i derivat

Likviditetsrisken avser risken för att ett visst derivat ej kan avyttras/förvärvas utan större prispåverkan eller att transaktionen medför stora kostnader. Handel har endast skett med derivat i marknader med god likviditet, varför likviditetsrisken har varit låg.

Verksamhetsrisk

Verksamhetsrisk omfattar främst risker inom verksamheten såsom operativ risk, affärsrisk, strategisk risk, compliancerisk och ryktesrisk.

Operativ risk definieras som risk för förluster till följd av felaktiga eller inte ändamålsenliga interna processer och rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker. En operativ risk är således en möjlig händelse som leder till eller kan leda till skada för affärsverksamheten. Skadan kan vara en följd av felaktiga eller inte ändamålsenliga interna processer och rutiner, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive avvikelser från avtal. Operativa risker är därför inte eftersträvarnsvärda och ska hållas låga. Risktagandet begränsas inom ramen för vad som är ekonomiskt försvarbart. Åtgärder ska genomföras för att reducera samtliga exponeringar som inte anses acceptabla.

Affärsrisk definieras som risken för förluster eller negativ resultatutveckling till följd av förändrade affärsförutsättningar, konkurrenssituation samt oförmåga att reagera på utvecklingen eller förändringar i branschen.

Strategisk risk definieras som risken för förluster eller negativ framtida resultatutveckling till följd av brister i affärsbeslut, brister i genomförda affärsbeslut eller oförmåga att möta omvärldsförändringar samt brister i VD:s och styrelsernas planering, organisation, uppföljning och kontroll av verksamheten. Det avser också risken för ett oväntat utfall på grund av brister i VD:s och styrelsernas planering, organisation, uppföljning och kontroll av verksamheten. De strategiska riskerna hanteras framför allt av koncernledning och styrelser. Val av affärsstrategier och samarbetspartners, resursfördelning och företagsförvärv är exempel på strategiska risker.

Ryktetsrisk definieras som risken för betydande ekonomiska förluster till följd av förlorat anseende hos kunder, partner och myndigheter. Exempel på orsaker som kan bidra till negativ publicitet är produktförändringar, intern brottslighet, inte följt interna och externa regelverk, stora skadehändelser, otydlig information, bristande krishantering och händelser kopplade till sponsorskap. Om något av ovanstående skulle inträffa skulle det kunna få konsekvenser på Folksam varumärke och det ekonomiska resultatet.

Compliancerisk definieras som risken för juridiska sanktioner, tillsynssanktioner, ekonomiska förluster eller ryktesförluster till följd av att verksamheten inte bedrivs i enlighet med gällande lagar och förordningar, föreskrifter eller övriga externa eller interna regler.

Hantering av verksamhetsrisker

Identifiering av operativa risker, affärsrisker, strategiska risker och ryktesrisker ingår bland annat som en del av en process under verksamhetsplaneringen. Identifiering och värdering av dessa riskkategorier sker främst genom självutvärdering där en kvalitativ bedömning av påverkan och sannolikhet att risken inträffar görs. För att kontrollera och minska riskerna tas åtgärder fram både för att hantera och förebygga dessa. Samtliga risker förses med riskägare och åtgärdsansvariga som bland annat ansvarar för att riskerna kontinuerligt följs upp.

Information om realiserade risker samlas systematiskt i Folksam incidentrapporteringssystem. De incidenter som rapporteras kategoriseras och värderas, och informationen om dessa incidenter utgör en viktig del vid den ovan nämnda självutvärderingen. Genom att hantera dessa risker på ett samordnat och strukturerat vis ökar organisationens möjligheter att nå de uppsatta målen.

Not 3. Förvärv och avyttring av rörelse

Den 31 januari 2012 förvärvades 30 procent av aktierna i Kalix Finans AB. Därmed får Folksam Sak en strategisk samarbetspartner och ett långsiktigt engagemang från en partner som har gott renommé och stor vana av att förmedla komplicerade finansiella produkter till privatpersoner.

I syfte att bland annat fokusera på försäkringsverksamheten avyttrade Folksam ömsesidig Sakförsäkring värdepappersbolaget Folksam Spar AB den 1 februari 2012 till Indecap AB. Samtidigt förvärvades 20 procent av aktierna i Indecap AB.

Den 29 februari 2012 förvärvades 51 procent av aktierna i Folksam Skadeförsäkring Ab, som en del av den nordiska expansionsstrategin. Folksam Skadeförsäkring Ab omsätter ca 70 miljoner euro och är huvudsakligen verksamt inom kustområdet i Finland

Per den 1 september 2012 förvärvas den prisbelönta fastigheten Katsan 1 av Länsförsäkringar Liv som ett led i Folksam strategi att stärka ägarpositioneringen kring Skanstull. Byggnaden är en del av det expansiva Skanstullsområdet och har en tydlig miljöprofil.

Folksam Sak förvärvade Sicklaön Bygg Invest AB till 12,5 procent per den 28 december 2012 i syfte att tillsammans med Folksam Liv och Peab förvärva KF Fastigheters andel i Kvarnholmen Utvecklings AB. Folksam Sak deltar i investeringen i huvudsak genom lånefinansiering. Kvarnholmen Utvecklings AB har till uppgift att utveckla byggrätter för produktion av cirka 1 500 nya lägenheter.

I syfte att stärka marknadspositionen inom riskförsäkring förvärvades Förenade Liv Grupp-försäkring AB från Folksam Liv den 31 december 2012. Förvärvet ger dessutom utökade möjligheter att tillhandahålla samlade erbjudanden med personriskförsäkring och sakförsäkring till företag, organisationer och deras medlemmar. Folksam Liv renodlar samtidigt sin bolagsstruktur med fokus på sparandeerbjudande.

Effekter av förvärv 2012

Förvärvade nettotillgångar och goodwill

Koncernen, Mkr	2012
Immateriella tillgångar	31
Placeringstillgångar	1 170
Omsättningstillgångar	3
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	2
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	62
Fordringar	167
Andra tillgångar	499
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven åf)	-1 183
Andra avsättningar	-93
Skulder	153
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-27
Netto identifierbara tillgångar och skulder	806
Innehav utan bestämmande inflytande	-223
Ej konsoliderade bolag	115
Koncerngoodwill	84
Kostnader i samband med förvärv	6
Överförd ersättning	788
Överförd ersättning	
Likvida medel	449
Aktier	58
Villkorad köpeskilling	273
Kostnader i samband med förvärv/avyttring	8
Totalt överförd ersättning	788

Ersättningen för förvärvet av Indecap AB utgick med 100 procent av aktierna i Folksam Spar AB, marknadsvärderat till 58 mkr samt en likvid på 17 mkr.

Goodwill

I goodwillvärdet ingår positiv framtida avkastning samt synergieffekter. Ingen del av goodwillen förväntas vara skattemässigt avdragsgill.

Förvärvsrelaterade utgifter

Förvärvsrelaterade utgifter uppgår till 6 mkr och avser arvoden till konsulter i samband med due diligence. Dessa utgifter har för dotterföretag kostnadsförts och för intresseföretag aktiverats i koncernredovisningen i samband med förvärv.

Effekter av avyttringar 2012

I juni 2012 likviderades bolagen Folksam Insurance & Risk Management AB i likvidation och CU Försäkringar AB i likvidation och under sista kvartalet likviderades bolagen Följninggården KB, Folksam Inköp AB i likvidation samt Folksam Property Holding 1 B V.

I syfte att bland annat fokusera på försäkringsverksamheten avyttrade Folksam ömsesidig Sakförsäkring värdepappersbolaget Folksam Spar AB den 1 februari 2012 till Indecap AB. Samtidigt förvärvades 20 procent av aktierna i Indecap AB.

Effekten av enskilda tillgångar och skulder i koncernen av avyttringen, Mkr	2012
Placeringsstillgångar	10
Andra tillgångar	31
Andra avsättningar	-1
Skulder	-11
Netto identifierbara tillgångar och skulder	29
Erhållen köpeskillning, Mkr	
Likvida medel	27
Aktier	26
Totalt erhållen ersättning	53

Not 4. Premieinkomst

Mkr	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Direkt försäkring i Sverige	9 895	9 741	8 351	8 325
Direkt försäkring övriga EES	384	-	-	-
Premier för mottagen återförsäkring ¹⁾	29	2	33	5
Premier för avgiven återförsäkring	-85	-46	-52	-38
	10 223	9 697	8 332	8 292
1) Varav mottagen återförsäkring från koncernföretag	-	-	5	4

Not 5. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Kapitalunderlaget utgörs av ett genomsnitt av de försäkringstekniska avsättningarna för Kalkylräntesatsen som har använts motsvarar räntenivån på statsobligationer med en löptid som refererar till de försäkringstekniska avsättningarnas genomsnittliga löptid (drygt 2 respektive 7 år). Hänsyn har tagits till de försäkringstekniska avsättningar som gjorts respektive år. Använd kalkylräntesats varierar mellan 1,0 procent och 2,7 procent beroende på produkt

Not 6. Försäkringsersättningar

Koncernen	2012			2011		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Skadekostnader hänförliga till årets verksamhet						
Utbetalda skadeersättningar	-3 971	13	-3 958	-3 588	-	-3 588
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-3 375	10	-3 365	-3 147	15	-3 132
Förändring i avsättning för skaderegleringskostnader	-	-	-	28	-	28
Driftskostnader för skadereglering	-770	-	-770	-677	-	-677
Summa skadekostnader hänförliga till årets verksamhet	-8 116	23	-8 093	-7 384	15	-7 369
Skadekostnader hänförliga till tidigare års verksamhet						
Utbetalda skadeersättningar	-3 085	42	-3 043	-3 104	818	-2 286
Förändring i avsättning för oreglerade skador	3 168	-24	3 144	3 355	-837	2 518
Utbetalda skadelivräntor	-233	-	-233	-193	-	-193
Förändring i avsättning för skadelivräntor	-283	2	-281	-653	-	-653
Summa skadekostnader hänförliga till tidigare års verksamhet	-433	20	-413	-595	-19	-614
Summa försäkringsersättningar	-8 549	43	-8 506	-7 979	-4	-7 983
Totalt utbetalda försäkringsersättningar						
Utbetalda skadeersättningar	-7 056	56	-7 000	-6 692	818	-5 874
Utbetalda skadelivräntor	-233	-	-233	-193	-	-193
Driftskostnader för skadereglering	-771	-	-771	-677	-	-677
Utbetalda försäkringsersättningar	-8 060	56	-8 004	-7 562	818	-6 744
Förändring i Avsättning för oreglerade skador						
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	-236	-15	-251	238	-822	-584
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	19	-	19	-30	-	-30
Förändring i avsättning för skadelivräntor	-272	2	-270	-653	-	-653
Förändring i avsättning för skaderegleringskostnader	-	-	-	28	-	28
Summa	-489	-13	-502	-417	-822	-1 239
Summa försäkringsersättningar	-8 549	43	-8 506	-7 979	-4	-7 983

Not 6. Försäkringsersättningar (forts)

	2012			2011		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Moderföretaget						
Skadekostnader hänförliga till årets verksamhet						
Utbetalda skadeersättningar	-3 205	13	-3 192	-3 028	-	-3 028
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-2 689	9	-2 680	-2 701	10	-2 691
Förändring i avsättning för skaderegleringskostnader	2	-	2	27	-	27
Driftskostnader för skadereglering	-633	-	-633	-587	-	-587
Summa skadekostnader hänförliga till årets verksamhet	-6 525	22	-6 503	-6 289	10	-6 279
Skadekostnader hänförliga till tidigare års verksamhet						
Utbetalda skadeersättningar	-2 547	18	-2 529	-2 719	801	-1 918
Förändring i avsättning för oreglerade skador	2 588	-6	2 582	2 951	-817	2 134
Utbetalda skadelivräntor	-214	-	-214	-193	-	-193
Förändring i avsättning för skadelivräntor	-273	-	-273	-653	-	-653
Summa skadekostnader hänförliga till tidigare års verksamhet	-446	12	-434	-614	-16	-630
Summa försäkringsersättningar	-6 971	34	-6 937	-6 903	-6	-6 909
Totalt utbetalda försäkringsersättningar						
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda skadeersättningar	-5 752	31	-5 721	-5 747	801	-4 946
Utbetalda skadelivräntor	-214	-	-214	-193	-	-193
Driftskostnader för skadereglering	-633	-	-633	-587	-	-587
Utbetalda försäkringsersättningar	-6 599	31	-6 568	-6 527	801	-5 726
Förändring i Avsättning för oreglerade skador						
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	-248	3	-245	221	-807	-586
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	147	-	147	29	-	29
Förändring i avsättning för skadelivräntor	-273	-	-273	-653	-	-653
Förändring i avsättning för skaderegleringskostnader	2	-	2	27	-	27
Summa	-372	3	-369	-376	-807	-1 183
Summa försäkringsersättningar	-6 971	34	-6 937	-6 903	-6	-6 909

Not 7. Driftskostnader

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Specifikation av resultatposten driftskostnader				
Anskaffningskostnader ¹⁾	-958	-846	-649	-627
Förändring av Förutbetalda anskaffningskostnader	10	12	7	5
Administrationskostnader ²⁾	-964	-900	-964	-850
	-1 912	-1 734	-1 606	-1 472
Övriga driftskostnader				
Skaderegleringskostnader ingående i Utbetalda försäkringsersättningar	-772	-680	-633	-587
Kostnader för finansförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	-33	-14	-29	-12
Kostnader för fastighetsförvaltning ingående i Kapitalavkastning, kostnader	-4	-4	-4	-4
	-809	-698	-666	-603
Summa driftskostnader	-2 721	-2 432	-2 272	-2 075
¹⁾ Varav provisioner i direktförsäkring	-269	-249	-45	-58
²⁾ Varav erlagda provisioner till koncernföretag i mottagen återförsäkring	-	-	-	-
Totala driftskostnader uppdelade på kostnadsslag				
Direkta och indirekta personalkostnader	-1 953	-1 735	-1 817	-1 689
Lokalkostnader	-148	-156	-127	-153
Avskrivningar	-151	-41	-19	-42
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	-	-	-	-
Andra verksamhetsrelaterade kostnader	-469	-500	-309	-191
	-2 721	-2 432	-2 272	-2 075
Operationella leasingavtal (leasetagare)				
Operationell leasing där företaget är leasetagare avser i huvudsak kostnader för lokaler, bilar och PC-utrustning.				
Totala framtida minimileaseavgifter				
Förfallotidpunkter				
<1 år	-170	-137	-169	-137
1-5 år	-170	-216	-170	-216
>5 år	-21	-21	-21	-21
Summa	-361	-374	-360	-374
Totala leasingavgifter under perioden				
varav minimileaseavgifter	-173	-184	-171	-184
varav variabla avgifter	-158	-153	-156	-153
	-15	-31	-15	-31

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Arvode och kostnadsersättningar till revisorer				
KPMG				
Revisionsuppdrag	-8	-9	-6	-8
Revisionsverksamhet utöver uppdraget	-1	-	-1	-
Övriga tjänster	-9	-1	-9	-1
	-18	-10	-16	-9

Not 8. Kapitalavkastning, intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Hyesintäkter från byggnader och mark	86	71	78	71
Erhållna utdelningar	197	157	193	152
varav övriga erhållna utdelningar	197	157	193	152
Ränteintäkter m m				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	624	664	552	617
Koncernföretag	-	-	3	-
Övriga ränteintäkter	144	163	38	42
varav från finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen	135	163	41	42
Återförda nedskrivningar				
Övriga placeringstillgångar	15	37	-	-
Valutakursvinst netto	-	119	-	119
Realisationsvinst, netto				
Aktier och andelar	-1	542	-	540
Räntebärande värdepapper	372	97	345	80
Övriga placeringstillgångar	-	1	-	1
	1437	1851	1209	1622

Operationella leasingavtal (leasegivare)

Operationell leasing där företaget är leasegivare avser intäkter för lokaler.

Totala framtida minimileaseavgifter

Förfallotidpunkt	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
<1 år	101	87	86	87
1-5 år	187	188	143	188
>5 år	39	43	32	43
Summa	327	318	261	318
Totala leasingavgifter under perioden	126	113	121	113
varav minimileaseavgifter	112	100	108	100
varav variabla avgifter	14	13	13	13

Not 9. Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Byggnader och mark	33	82	46	112
Aktier och andelar	1235	-	1221	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	74	816	-	755
Övriga finansiella placeringstillgångar	24	10	24	10
	1366	908	1291	877

Not 10. Kapitalavkastning, kostnader

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Driftskostnader för byggnader och mark	-50	-45	-49	-45
Kapitalförvaltningskostnader	-35	-14	-29	-12
Räntekostnader m m				
Koncernföretag	-	-	-6	-
Övriga räntekostnader	-155	-186	-50	-62
varav från finansiella skulder som inte värderas till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen	-152	-186	-56	-62
Av- och nedskrivningar				
Aktier och andelar	-	-2	-3	-10
Valutakursförlust, netto	-83	-	-82	-
Realisationsförlust, netto				
Aktier och andelar	-	-	-7	-
	-323	-247	-226	-129

Not 11. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Aktier och andelar	-6	-705	-	-683
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-22	-	-14	-
	-28	-705	-14	-683

Not 12. Nettovinst eller nettoförlust per kategori av finansiella instrument

Koncernen 2012	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	
Finansiella tillgångar				
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	-	-	11	11
Aktier och andelar	1 312	-	-	1 312
Övriga lån	-	-	13	13
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	921	-	-	921
Derivat, netto	-	95	-	95
Övriga finansiella placeringstillgångar	30	-	6	36
Övriga fordringar	-	-	46	46
Summa	2 263	95	76	2 434
Finansiella skulder		Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Övriga skulder		-	-13	-13
Summa		-	-13	-13

Koncernen 2011	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	
Finansiella tillgångar				
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncern- och intresseföretag	-	-	11	11
Aktier och andelar	-28	-	-	-28
Övriga lån	-	-	12	12
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 582	-	-	1 582
Derivat, netto	-	123	-	123
Övriga finansiella placeringstillgångar	25	-	3	28
Övriga fordringar	-	-	6	6
Summa	1 579	123	32	1 734
Finansiella skulder		Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Övriga skulder		-	-3	-3
Summa		-	-3	-3

Not 12. Nettovinst eller nettoförlust per kategori av finansiella instrument (forts)

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Moderföretaget 2012	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
Finansiella tillgångar				
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	-	-	3	3
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	-	-	11	11
Aktier och andelar	1 291	-	-	1 291
Övriga lån	-	-	13	13
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	764	-	-	764
Derivat, netto	-	89	-	89
Övriga finansiella placeringstillgångar	30	-	6	36
Övriga fordringar	-	-	45	45
Summa	2 085	89	78	2 252
Finansiella skulder		Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Övriga skulder			-13	-13
Summa			-13	-13
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Moderföretaget 2011	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa
Finansiella tillgångar				
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	-	-	11	11
Aktier och andelar	-14	-	-	-14
Övriga lån	-	-	12	12
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 459	-	-	1 459
Derivat, netto	-	122	-	122
Övriga finansiella placeringstillgångar	25	-	3	28
Övriga fordringar	-	-	5	5
Summa	1 470	122	31	1 623
Finansiella skulder		Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa
Övriga skulder			-3	-3
Summa			-3	-3

Not 13. Bokslutsdispositioner	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Förändring av säkerhetsreserv	-	-	-481	-1 144
Not 14. Skatter	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Skatt på årets resultat				
Aktuell skattekostnad	-8	-12	-11	-
Uppskjutna skattekostnader/skatteintäkter	-51	-381	-202	-59
	-59	-393	-213	-59
Specifikation av aktuell skattekostnad				
Periodens skattekostnad	-8	-12	-11	-
	-8	-12	-11	-
Specifikation av uppskjutna skattekostnader/skatteintäkter				
Uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	-352	-381	-351	-59
Uppskjuten skattekostnad/skatteintäkt avseende förändring i skattesats eller införda skatter	149	-	149	-
Uppskjuten skatteintäkt under året aktiverat underskottsavdrag	-	-	-	-
Uppskjuten skattekostnad till följd av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	-	-	-	-
	-203	-381	-202	-59
Avstämning av effektiv skattesats avseende inkomstskatt				
Resultat före skatt	2 014	1 749	1 375	237
Skatt enligt gällande skattesats för moderföretaget	-507	-459	-361	-62
Andra inte avdragsgilla kostnader/inte skattepliktiga intäkter	-	77	17	-
Skatteeffekt till följd av utnyttjande av tidigare ej aktiverade underskottsavdrag	-7	-	-7	-
Skatteeffekt till följd av ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	11	-	-	-
Lämnade koncernbidrag	-	-	-	3
Skatteeffekt hänförlig till tidigare år samt ändrade skattesatser	446	-11	138	-
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	-2	-	-	-
	-59	-393	-213	-59

Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	2012			2011		
	Före skatt	Skatt	Efter skatt	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Koncernen						
Aktuariella vinster och förluster inkl löneskatt	-537	118	-419	-676	178	-498

Not 15. Immateriella tillgångar	Goodwill		Mjukvaror och övriga immateriella tillgångar	
	2012	2011	2012	2011
Koncernen				
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans	30	30	555	481
Rörelseförvärv	6	-	42	-
Övriga investeringar	-	-	193	74
Utgående balans	36	30	790	555
Ackumulerade avskrivningar				
Ingående balans			-385	-311
Rörelseförvärv			-12	-
Årets avskrivningar			-131	-74
Utgående balans			-528	-385
Redovisade värden	36	30	262	170
Årets avskrivningar ingår i nedanstående rader i resultaträkningen				
Driftskostnader	-	-	-131	-74

Goodwill på 30 miljoner kronor avser det förvärvade dotterbolaget Tre Kronor Försäkring AB år 2007. Goodwill testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov. Förvärvade verksamheter integreras med övriga verksamheter efter förvärv. Därför genomförs prövningar av nedskrivningsbehov på lägsta möjliga kassagenererande enhet. De kassagenererande enheternas återvinningsvärde baseras på nyttjandevärde. Dessa värden bygger på uppskattade framtida kassaflöden baserade på affärsplaner, budgetar och prognoser som har godkänts av företagsledningen för de närmaste tre åren. Kassaflöden bortom treårsperioden extrapoleras med hjälp av en uppskattad tillväxttakt per år. Som diskonteringsränta tillämpas ledningens krav på avkastning.

Not 16. Byggnader och mark

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Marknadsvärde				
Redovisat värde vid årets ingång	715	613	1 133	999
Förvärv via bolag	248	-	-	-
Förvärv via dotterföretag	50	-	-	-
Investeringar	13	22	15	22
Orealiserade värdeförändringar	33	80	46	112
Redovisat värde vid årets utgång	1 059	715	1 194	1 133
Värden uppdelade på rörelse- och förvaltningsfastigheter				
Rörelsefastigheter				
Anskaffningsvärde vid årets ingång			280	280
Investeringar			2	-
Anskaffningsvärde vid årets utgång	-	-	282	280
Redovisat värde vid årets utgång	-	-	436	418
Förvaltningsfastigheter				
Anskaffningsvärde vid årets ingång	556	534	553	531
Förvärv via bolag	248	-	-	-
Förvärv av dotterföretag	20	-	-	-
Investeringar	13	22	13	22
Avyttringar	-3	-	-	-
Anskaffningsvärde vid årets utgång	834	556	566	553
Redovisat värde vid årets utgång	1 059	715	758	715

Bedömt marknadsvärde	Kontrakterad årshyra ¹⁾	Driftsöverskott ²⁾	Direktavkastning ³⁾	Marknadsvärde	Marknadsvärde ⁴⁾	Avkastningskrav ⁵⁾
Koncernen						
Stockholm med närförort						
Kontors- och affärsfastighet	40	29	5,7%	510	35 742	5,9-6,0%
Övriga Sverige						
Kontors- och affärsfastighet	51	31	6,2%	497	13 400	5,3-7,0%
Finland						
Flerbostadshus	1	1	2,4%	32	30	N/A
Kontors- och affärsfastighet	1	1	4,7%	20	23	6,5%
Moderföretaget						
Stockholm och Göteborg med närförort						
Kontors- och affärsfastighet	59	39	5,6%	697	32 120	5,6-6,0%
Övriga Sverige						
Kontors- och affärsfastighet	51	31	6,2%	497	13 400	5,3 - 7,0%
Totalt	110	70	5,9%	1 194	20 310	5,3 - 7,0%

1) Hyreskontrakt per 1 januari omräknat till helår

2) Driftsöverskott omräknat med hyreskontrakt per 1 januari.

3) Driftsöverskott omräknat med hyreskontrakt per 1 januari i förhållande till marknadsvärde

4) Marknadsvärde per kvm lokalarea (exkl garage)

5) Vid värderingarna tillämpade avkastningskrav

Värderingsantaganden i genomsnitt

Inflationsantagande	1,8%
Kalkylränta restvärde	7,8%
Direktavkastning restvärde	5,9%
Långsiktig vakansgrad	4,6%

Utländska värderingsantaganden i genomsnitt

Inflationsantagande	2,0%
Kalkylränta restvärde	8,5%
Direktavkastning restvärde	6,5%
Långsiktig vakansgrad	2,0%

Drifts & Underhållskostnader År 1	508 kr/kvm
Investeringar År 1	88 kr/kvm
Marknadshyra (vid noll vakans)	1962 kr/kvm

Drifts & Underhållskostnader År 1	86 Euro/kvm
Investeringar År 1	0 Euro/kvm
Marknadshyra (vid noll vakans)	884 Euro/kvm

Marknadsvärdet har bedömts med en marknadsanpassad flerårig kassaflödesanalys. Kalkylperioden uppgår till 5 alternativt 10 år. Metoden innebär en analys av de förväntade framtida betalningsströmmar (hyror, vakans, drift- och underhållskostnader med mera) som en förvaltning av fastigheten kan antas generera. I kassaflödeskalkylen görs en nuvärdesberäkning av de bedömda framtida betalningsströmmarna. Som grund för bedömningar om marknadsavkastningskrav ligger ortsprisanalyser av gjorda jämförbara fastighetsköp.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Påverkan på periodens resultat				
Hysesintäkter brutto	96	99	104	99
Internhyror	-26	-28	-26	-28
Hysesintäkter	70	71	78	71
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden	-34	-45	-49	-45
	36	26	29	26
Taxeringsvärden				
Taxeringsvärden byggnader (i Sverige)	472	341	507	505
Taxeringsvärden mark (i Sverige)	149	111	182	182
Taxeringsvärden byggnader (i Finland)	3	-	-	-
Taxeringsvärden mark (i Finland)	-	-	-	-
	624	452	689	687

Klassificeringen av rörelse- respektive förvaltningsfastigheter har gjorts med utgångspunkt från den internt nyttjade andelen av respektive fastighet, med utgående hyra som bas. För de fastigheter där andelen internt nyttjade uppgår till mer än 15 procent har fastigheten klassificerats som rörelsefastighet. Rörelsefastighet redovisas i koncernen som materiell anläggningstillgång i not 29. Samtliga fastigheter har marknadsvärderats. Marknadsvärdebedömningarna har genomförts i enlighet med riktlinjer framtagna av Svenskt Fastighetsindex och har utförts av externa oberoende värderingsmän auktoriserade av ASPECT. För bolaget finns inga begränsningar i rätten att sälja förvaltningsfastigheter. Det finns inte heller några förpliktelser att köpa, uppföra eller exploatera förvaltningsfastigheter eller att utföra reparationer, underhåll eller förbättringar. 31 procent av den uthyrningsbara ytan (koncernen) används i Folksam verksamhet.

Not 17. Aktier och andelar i koncernföretag	Organisationsnummer	Antal	Kapitalandel i %	Bokfört värde	Bokfört värde
				2012	2011
Moderföretaget					
Folksam Sak Fastighets AB	556236-2342	5 200	100	788	790
Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ)	516401-6700	200 000	100	300	300
Tre Kronor Försäkring AB	516406-0369	25 000	100	286	286
Folksam Skadeförsäkring Ab	FO 2190954-7	2 040	51	242	-
Förenade Liv Grupp-försäkring AB (publ)	516401-6569	15 000	100	115	-
Katsan AB	556894-1842	1 000	100	75	-
Folksam Hälsa AB i likvidation	556237-1285	100 000	100	2	2
Skanstull Invest BV		402	100	-	-
Folksam Insurance & Risk Management AB i likvidation	556443-4032	10 000	100	-	1
Folksam Spar AB (publ)	556055-3470	50 000	100	-	26
CU Försäkringar AB i likvidation	556034-6792	1 000	100	-	-
Folksam Inköp AB i likvidation	556454-1182	2 000	100	-	-
Bokfört värde				1 808	1 405
Verkligt värde				2 009	1 581

Samtliga aktier är onoterade.

Not 17. Aktier och andelar i koncernföretag (forts.)

	Eget kapital 2012-12-31	Resultat 2012	Organisa- tionsnummer	Antal	Kapitalandel i %	Bokfört värde 2012	Bokfört värde 2011
Koncernen (ej konsoliderade livförsäkringsföretag)							
Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ)	1 200	204	516401-6569	15 000	100	115	-
Bokfört värde						115	-
Verkligt värde						115	-

Ovanstående livförsäkringsföretag konsolideras ej på grund av utdelningsförbud. Hela överskottet i det ej konsoliderade livförsäkringsföretaget tillfaller försäkringstagarna i form av återbäring och kan således inte disponeras av moderföretaget.

	Moderföretaget		Koncernföretag	Säte	Kapitalandel i %	
	2012	2011			2012	2011
Akkumulerade anskaffningsvärden						
Ingående balans	1 709	1 696	Folksam Sak Fastighets AB	Stockholm	100	100
Förvärv	432	-	Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ)	Stockholm	100	100
Försäljning	-27	-	Tre Kronor Försäkring AB	Stockholm	100	100
Förändringar till följd av under året lämnade koncernbidrag och aktieägartillskott	-	13	Folksam Skadeförsäkring Ab	Helsingfors	51	-
Utgående balans	2 114	1 709	Förenade Liv Grupp försäkring AB (publ)	Stockholm	100	-
Akkumulerade nedskrivningar						
Ingående balans	-304	-293	Katsan AB	Stockholm	100	-
Under året återförda nedskrivningar	-	-	Folksam Hälsa AB i likvidation	Stockholm	100	100
Årets nedskrivningar	-2	-11	Skanstull Invest B.V	Stockholm	100	100
Utgående balans	-306	-304	Katsan KB	Stockholm	100	100
			Folksam Hälsa Förlingekliniken AB i likvidation	Krokom	100	100
Redovisat värde 31 december	1 808	1 405				

Nedskrivning av aktier och andelar i koncernföretag är hänförligt till största del valutakursförändringar.

Not 18. Aktier och andelar i intresseföretag

	Organisations- nummer	Säte	Antal	Kapitalandel i %	Bokfört värde 2012	Bokfört värde 2011
Koncernen						
Folksam Property Holding 1 B V		Amsterdam	55 400	50	-	790
Consulting AB Lennermark & Andersson	556131-2223	Örebro	1 209	22	12	11
Folksam Cruise Holding AB	556767-4121	Stockholm	275	25	27	27
FIH Erhvervsbank A/S	CVR 17029312	Köpenhamn	-	5	172	287
Kulltorp Holding AB	556767-4147	Stockholm	200	20	6	6
Rosengård Invest AB	556756-0528	Malmö	5 625	25	11	12
Kalix Finans AB	556757-6755	Kalix	429	30	4	-
Indecap AB	556622-4480	Stockholm	334	20	97	-
Sicklaön Bygg Invest AB	556911-5479	Stockholm	125	13	10	-
Bokfört värde					339	1 133
Moderföretaget						
Consulting AB Lennermark & Andersson	556131-2223	Örebro	1 209	22	6	6
Folksam Cruise Holding AB	556767-4121	Stockholm	275	25	27	27
Kulltorp Holding AB	556767-4147	Stockholm	200	20	6	6
Rosengård Invest AB	556756-0528	Malmö	5 625	25	10	8
Kalix Finans AB	556757-6755	Kalix	429	30,02	4	-
Indecap AB	556622-4480	Stockholm	334	30,04	80	-
Sicklaön Bygg Invest AB	556911-5479	Stockholm	125	12,5	10	-
Bokfört värde					143	47

Röstandel i respektive företag motsvaras av kapitalandel förutom i Folksam Cruise Holding AB där avtal reglerar röstandel. Samtliga aktier är onoterade.

Ackumulerade anskaffningsvärden	Koncernen		Moderföretaget		Sammanlagda belopp för intressebolag	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011		2012	2011	2012	2011
Ingående balans	1 133	830	47	33	Summa tillgångar	59 761	104 874	1 129	872
Förvärv	110	18	96	14	Summa skulder	53 187	94 205	881	674
Avyttring	-790	-	-	-	Summa eget kapital	6 574	10 669	247	199
Andel i intresseföretagets resultat	-103	291	-	-	Intäkter	897	910	251	142
Omräkningsdifferens	-11	-6	-	-	Årets resultat	-1 782	-1 415	16	13
Utgående balans	339	1 133	143	47					
Redovisat värde	339	1 133	143	47					
Verkligt värde	339	1 133	146	50					

Not 19. Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag

För specifikation av räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag hänvisas till not 49 Upplysningar om närstående.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Not 20. Aktier och andra andelar				
Bokfört värde	5 514	4 169	5 304	4 003
Anskaffningsvärde	3 341	3 125	3 164	2 973
Verkligt värde	5 514	4 169	5 304	4 003
varav:				
Noterade aktier	5 105	3 943	4 930	3 783
Onoterade aktier	409	226	374	220

Not 21. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Upplupet anskaffningsvärde				
Statsskuldväxlar	1 200	98	1 079	-
Svenska staten	4 973	5 237	4 747	4 941
Svenska kommuner	3 495	1 946	3 240	1 823
Svenska bostadsinstitut	10 406	12 424	9 501	11 425
Svenska räntefonder	-	10	-	-
Övriga svenska emittenter	2 023	1 487	1 772	1 438
Utländska stater	853	375	358	361
Övriga utländska emittenter	668	79	11	79
	23 618	21 656	20 708	20 067
varav:				
Noterade	23 594	21 632	20 683	20 043
Onoterade	25	24	25	24
Tidsbundna förlagsbevis	13	12	13	12
Eviga förlagsbevis	11	12	11	12

Not 21. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Verkligt värde				
Statsskuldväxlar	1 200	98	1 079	-
Svenska staten	5 297	5 701	5 060	5 380
Svenska kommuner	3 510	1 950	3 253	1 826
Svenska bostadsinstitut	10 773	12 704	9 841	11 688
Svenska räntefonder	-	10	-	-
Övriga svenska emittenter	2 070	1 515	1 811	1 465
Utländska stater	957	384	384	370
Övriga utländska emittenter	745	78	11	78
	24 552	22 440	21 439	20 807
varav:				
Noterade	24 528	22 416	21 415	20 783
Onoterade	24	24	24	24
Tidsbundna förlagsbevis	13	12	13	12
Eviga förlagsbevis	11	12	11	12
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	2 542	2 423	2 261	2 276
Negativ skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	9	-4	9	-

Moderföretaget

Vid värdering av räntebärande värdepapper enligt upplupet anskaffningsvärde skulle balansposten redovisas till ett belopp på 20 708 (20 067) miljoner kronor.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Not 22. Övriga lån				
Upplupet anskaffningsvärde	292	168	292	168
Verkligt värde	292	168	292	168
Bokfört värde	292	168	292	168

Not 23. Derivat

Derivatinstrument med positiva värden eller värde noll	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Verkligt värde				
Aktieoptioner	-	1	-	1
Ränteterminer	5	2	5	2
Valutaterminer	25	49	25	49
	30	52	30	52
Anskaffningsvärde				
Aktieoptioner	-	17	-	17
Ränteterminer	-	-	-	-
Valutaterminer	-	-	-	-
	-	17	-	17
Koncernen				
Nominellt belopp / återstående kontraktssenlig löptid på derivat med positiva värden eller värde noll 2012	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år	
Aktieoptioner	-	-	-	
Ränteterminer	6 237	-	-	
Valutaterminer	26	-	-	
2011	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år	
Aktieoptioner	4 832	-	-	
Ränteterminer	-2 282	-	-	
Valutaterminer	51	-	-	
Moderföretaget				
Nominellt belopp / återstående kontraktssenlig löptid på derivat med positiva värden eller värde noll 2012	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år	
Aktieoptioner	-	-	-	
Ränteterminer	6 237	-	-	
Valutaterminer	26	-	-	
2011	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år	
Aktieoptioner	4 832	-	-	
Ränteterminer	-2 439	-	-	
Valutaterminer	51	-	-	

Not 24. Övriga finansiella placeringstillgångar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Bokfört värde	241	218	241	218
Verkligt värde	241	218	241	218
Anskaffningsvärde	115	115	115	115

Not 25. Fordringar avseende direkt försäkring

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Försäkringstagare	2 950	2 661	2 276	2 116
Försäkringsföretag	119	93	98	81
	3 069	2 754	2 374	2 197

Not 26. Fordringar avseende återförsäkring

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Övrigt	40	40	30	35
	40	40	30	35

Not 27. Övriga Fordringar

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Fordringar på koncernföretag	-	-	12	6
Fordringar på närstående företag	545	424	545	424
Övriga fordringar	354	206	315	204
	899	630	872	633

Not 28. Finansiella tillgångar och skulder

Information om redovisade värden per kategori av finansiella instrument

Koncernen 2012	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaff- ningsvärde
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål					
Finansiella tillgångar							
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	-	-	232	232	232	232	232
Aktier och andelar	5 514	-	-	5 514	5 514	5 514	3 341
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	24 552	-	-	24 552	24 552	24 552	23 619
Lån med säkerhet i fast egendom	-	-	10	10	10	10	10
Övriga lån	-	-	292	292	292	292	292
Övriga finansiella placeringstillgångar	241	-	-	241	241	241	115
Derivat	-	30	-	30	30	30	-
Fordringar	-	-	2 284	2 284	2 284	2 284	2 284
Upplupna intäkter	-	-	348	348	348	348	348
Summa	30 307	30	3 166	33 503	33 503	33 503	30 241

Koncernen 2012	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	Finansiella skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels ändamål	Övriga finansiella skulder		
Finansiella skulder					
Derivat	-	47	-	47	47
Övriga skulder	-	-	755	755	710
Summa	-	47	755	802	757

Not 28. Finansiella tillgångar och skulder (forts.)

Koncernen 2011	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaff- ningsvärde
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar			
Finansiella tillgångar						
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till intresseföretag	-	-	151	151	151	151
Aktier och andelar	4 169	-	-	4 169	4 169	3 125
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	22 440	-	-	22 440	22 440	21 656
Övriga lån	-	-	168	168	168	168
Övriga finansiella placeringstillgångar	218	-	-	218	218	115
Derivat	-	52	-	52	52	17
Fordringar	-	-	1 903	1 903	1 903	1 903
Upplupna intäkter	-	-	392	392	392	392
Summa	26 827	52	2 614	29 493	29 493	27 527

Koncernen 2011	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	Finansiella skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels ändamål	Övriga finansiella skulder		
Finansiella skulder					
Skulder till kreditinstitut	-	-	4	4	4
Derivat	-	24	-	24	24
Övriga skulder	-	-	509	509	460
Summa	-	24	513	537	488

Not 28. Finansiella tillgångar och skulder (forts.)

Moderföretaget 2012	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaff- ningsvärde
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar			
Finansiella tillgångar						
Räntebärande värdepapper emitterade av och lån till, koncernföretag	-	-	175	175	175	175
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, intresseföretag	-	-	232	232	232	232
Aktier och andelar	5 304	-	-	5 304	5 304	3 164
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	21 439	-	-	21 439	21 429	20 708
Lån med säkerhet i fast egendom	-	-	10	10	10	10
Övriga lån	-	-	292	292	292	292
Övriga finansiella placeringstillgångar	241	-	-	241	241	115
Derivat	-	30	-	30	30	-
Fordringar	-	-	1 977	1 977	1 977	1 977
Upplupna intäkter	-	-	300	300	300	300
Summa	26 984	30	2 986	30 000	30 000	26 973

Moderföretaget 2012	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	Finansiella skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels ändamål	Övriga finansiella skulder		
Finansiella skulder					
Derivat	-	47	-	47	47
Övriga skulder	-	-	1 408	1 408	1 408
Summa	-	47	1 408	1 455	1 455

Not 28. Finansiella tillgångar och skulder (forts.)

Moderföretaget 2011	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaff- ningsvärde
	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar			
Finansiella tillgångar						
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till intresseföretag	-	-	151	151	151	151
Aktier och andelar	4 003	-	-	4 003	4 003	2 973
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	20 807	-	-	20 807	20 807	20 067
Övriga lån	-	-	168	168	168	168
Övriga finansiella placeringstillgångar	218	-	-	218	218	115
Derivat	-	52	-	52	52	17
Fordringar	-	-	1 700	1 700	1 700	1 700
Upplupna intäkter	-	-	365	365	365	365
Summa	25 028	52	2 385	27 464	27 464	25 556

Moderföretaget 2011	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen			Summa redovisat värde	Verkligt värde
	Finansiella skulder som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handels ändamål	Övriga finansiella skulder		
Finansiella skulder					
Derivat	-	24	-	24	24
Övriga skulder	-	-	457	457	457
Summa	-	24	457	481	481

Information om finansiella instruments verkliga värden

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. I not 1 Redovisningsprinciper återfinns beskrivningar om hur verkligt värde bestäms avseende tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Not 28. Finansiella tillgångar och skulder

Koncernen 2012	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	5 105	38	370	5 513
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	21 468	3 060	25	24 553
Derivat	30	-	-	30
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	241	241
Summa	26 603	3 098	636	30 337
Skulder				
Derivat	43	4	-	47
Summa	43	4	-	47

Koncernen 2011	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	3 943	76	150	4 169
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	20 022	2 394	24	22 440
Derivat	2	51	-	52
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	218	218
Summa	23 967	2 521	392	26 879
Skulder				
Derivat	1	22	-	24
Summa	1	22	-	24

Moderföretaget 2012	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	4 930	38	336	5 304
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18 450	2 964	25	21 439
Derivat	30	-	-	30
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	241	241
Summa	23 410	3 002	602	27 014
Skulder				
Derivat	43	4	-	47
Summa	43	4	-	47

Moderföretaget 2011	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Aktier och andelar	3 783	70	150	4 003
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18 529	2 254	24	20 807
Derivat	1	51	-	52
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	-	218	218
Summa	22 313	2 375	392	25 080
Skulder				
Derivat	1	23	-	24
Summa	1	23	-	24

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

Inga betydande överföringar mellan nivå 1 och 2 har skett under året.

Not 28. Finansiella tillgångar och skulder (forts.)

Tilläggsinformation avseende innehav inom nivå 3

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbara marknadsdata (nivå 3).

	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga finansiella placerings-tillgångar	Totalt
Koncernen 2012				
Ingående balans 2012-01-01	192	24	218	434
Totalt redovisade vinster och förluster redovisat i årets resultat ¹⁾	3	-	24	27
Anskaffningsvärde förvärv	259	1	-	260
Försäljningslikvid försäljning	-85	-	-	-85
Förflyttning ut från nivå 3	-	-	-	-
Förflyttning in till nivå 3	-	-	-	-
Utgående balans 2012-12-31	369	25	242	636
Vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen 2012-12-31 ¹⁾	4	-	24	28

¹⁾ Redovisas i kapitalavkastning, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar i årets resultat

	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga finansiella placerings-tillgångar	Totalt
Koncernen 2011				
Ingående balans 2011-01-01	452	12	207	671
Totalt redovisade vinster och förluster redovisat i årets resultat ¹⁾	101	-	10	111
Anskaffningsvärde förvärv	58	12	1	71
Försäljningslikvid försäljning	-461	-	-	-461
Utgående balans 2011-12-31	150	24	218	392
Vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen 2011-12-31 ¹⁾	15	-	-	15

¹⁾ Redovisas i kapitalavkastning, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar i årets resultat

	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga finansiella placerings-tillgångar	Totalt
Moderföretaget 2012				
Ingående balans 2012-01-01	150	24	218	392
Totalt redovisade vinster och förluster redovisat i årets resultat ¹⁾	5	-1	24	28
Anskaffningsvärde förvärv	259	1	-	260
Försäljningslikvid försäljning	-78	-	-	-78
Utgående balans 2012-12-31	336	24	242	602
Vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen 2012-12-31 ¹⁾	15	-	-	15

¹⁾ Redovisas i kapitalavkastning, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar i årets resultat

	Aktier och andelar	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga finansiella placerings-tillgångar	Totalt
Moderföretaget 2011				
Ingående balans 2011-01-01	452	12	207	671
Totalt redovisade vinster och förluster redovisat i årets resultat ¹⁾	101	-	10	111
Anskaffningsvärde förvärv	58	12	1	71
Försäljningslikvid försäljning	-461	-	-	-461
Utgående balans 2011-12-31	150	24	218	392
Vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen 2011-12-31 ¹⁾	15	-	-	15

¹⁾ Redovisas i kapitalavkastning, intäkter och kostnader samt realiserade vinster och förluster på placeringstillgångar i årets resultat

Not 28. Finansiella tillgångar och skulder (forts.)

I tabellen nedan presenteras en sammanställning av vilken effekt som förändringar i observerbara antaganden skulle få på redovisat resultat

Känslighetsanalys	2012		2011	
	Effekt av gynnsam förändring av antaganden	Effekt av ogynnsam förändring av antaganden	Effekt av gynnsam förändring av antaganden	Effekt av ogynnsam förändring av antaganden
Koncernen				
Aktier och andelar	37	-37	15	-15
Obligationer	2	-2	2	-2
Summa	39	-39	17	-17
	Effekt av gynnsam förändring av antaganden	Effekt av ogynnsam förändring av antaganden	Effekt av gynnsam förändring av antaganden	Effekt av ogynnsam förändring av antaganden
Moderföretaget				
Aktier och andelar	34	-34	15	-15
Obligationer	2	-2	2	-2
Summa	36	-36	17	-17

För flertalet av innehaven i nivå 3 finns det en betydande osäkerhet i värderingen då den bygger på indata som inte är observerbar på marknaden. Flertalet innehav värderas av ansvarig förvaltare eller av extern part utsedd av extern förvaltare där underlag till värderingen inte är tillgänglig. Folksam Sak har valt att visa vilken effekt en 10 procent förändring i marknadsvärdet skulle få på resultatet till följd av en kurs-/prisförändring.

Aktier och andelar

Värdering av fond i fondinnehav sker av extern part utsedd av fond i fondförvaltaren. Folksam Sak saknar därför tillräcklig information för att kunna redovisa effekten av ändrade antaganden.

För fastighetsfonder finns en osäkerhet i värderingen p.g.a. värdet av de underliggande fastigheterna. Även för dessa innehav saknas information för att kunna göra en adekvat beräkning av effekten av ändrade antaganden.

Obligationer

Då verkligt värde överensstämmer med anskaffningsvärdet bedöms inga förändringar i antaganden som erforderliga.

Övriga finansiella placeringstillgångar

Den största delen av innehav i placeringssaktier värdebestäms genom substansvärdering. Då detta värde baseras på faktiska data och inte utifrån egna bedömningar eller antaganden bedöms det bokförda värdet vara en god approximation av det verkliga värdet. För resterande del av övriga finansiella placeringstillgångar görs bedömningen att effekten av förändringar i antaganden inte är väsentlig.

Not 29. Materiella anläggningstillgångar	Byggnader och mark	Kontors- utrustning	Data- utrustning	Övriga tillgångar	Totalt
Koncernen 2012					
Ackumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans	456	69	327	14	866
Förvärvat via rörelseförvärv	-	3	-	-	3
Övriga förvärv	2	6	5	1	14
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-8	-1	-9
Utgående balans	458	78	324	14	874
Ackumulerade avskrivningar					
Ingående balans	-23	-52	-294	-12	-381
Förvärvat via rörelseförvärv	-	-2	1	3	2
Årets avskrivningar	-8	-7	-15	-1	-31
Avyttringar och utrangeringar	-	-	8	-	8
Utgående balans	-31	-61	-300	-10	-402
Ackumulerade nedskrivningar					
Ingående balans	-15	-	-	-	-15
Återlagda tidigare nedskrivningar	15	-	-	-	15
Redovisat värde 1 januari	418	17	33	2	470
Redovisat värde 31 december	427	17	24	4	472

Not 29. Materiella anläggningstillgångar (forts.)

Materiella anläggningstillgångar	Byggnader och mark	Kontors- utrustning	Data- utrustning	Övriga tillgångar	Totalt
Koncernen 2011					
Akkumulerade anskaffningsvärden					
Ingående balans	456	63	400	15	934
Förvärv	-	6	6	1	13
Avyttringar och utrangeringar	-	-	-79	-2	-81
Utgående balans	456	69	327	14	866
Akkumulerade avskrivningar					
Ingående balans	-15	-47	-327	-12	-401
Årets avskrivningar	-8	-5	-22	-1	-36
Avyttringar och utrangeringar	-	-	55	1	56
Utgående balans	-23	-52	-294	-12	-381
Akkumulerade nedskrivningar					
Ingående balans	-53	-	-	-	-53
Återlagda tidigare nedskrivningar	38	-	-	-	38
Utgående balans	-15	-	-	-	-15
Redovisat värde 1 januari	388	16	73	3	480
Redovisat värde 31 december	418	17	33	2	470

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på rörelsefastigheter.

Byggnad	Installationer
Utvändig mark	35 år Hiss 55 år
Grund	100 år EI 45 år
Stomme	100 år Luft 45 år
Yttertak	35 år Rör 60 år
Fasad	30 år
Stomkomplettering	60 år
Ytskikt	15 år

Materiella tillgångar	Kontors- utrustning	Data- utrustning	Övriga tillgångar	Totalt
Moderföretaget 2012				
Akkumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans	66	325	11	402
Förvärv	6	3	-	9
Avyttringar och utrangeringar	-	-8	-1	-9
Utgående balans	72	320	10	402
Akkumulerade avskrivningar				
Ingående balans	-50	-292	-9	-351
Årets avskrivningar	-6	-13	-1	-20
Avyttringar och utrangeringar	-	8	1	9
Utgående balans	-56	-297	-9	-362
Redovisat värde 1 januari	16	33	2	51
Redovisat värde 31 december	16	23	1	40
Moderföretaget 2012				
Akkumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans	61	398	12	471
Förvärv	6	6	1	13
Avyttringar och utrangeringar	-1	-79	-2	-82
Utgående balans	66	325	11	402
Akkumulerade avskrivningar				
Ingående balans	-44	-325	-10	-379
Årets avskrivningar	-6	-21	-1	-28
Avyttringar och utrangeringar	-	54	2	56
Utgående balans	-50	-292	-9	-351
Redovisat värde 1 januari	17	73	2	92
Redovisat värde 31 december	16	33	2	51

Not 30. Förutbetalda anskaffningskostnader

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Upplupet anskaffningsvärde				
Ingående balans	331	319	263	257
Årets aktivering	341	331	270	263
Årets avskrivning	-331	-319	-263	-257
Utgående balans	341	331	270	263

Not 31. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Förutbetalda kostnader	96	84	102	84
Upplupna intäkter	73	50	73	50
	169	134	175	134

Not 32. Eget kapital

För specifikation av Eget kapital hänvisas till Rapport över eget kapital för koncernen respektive moderföretaget.

Not 33. Ej intjänade premier och kvardröjande risker

	2012			2011		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	5 444	-2	5 442	4 769	-	4 769
Premieinkomst	10 309	-90	10 219	9 746	-50	9 697
Intjänade premier under perioden	-10 373	89	-10 284	-9 395	50	-9 346
Utgående balans	5 380	-3	5 377	5 120	0	5 120

Koncernen	2012			2011		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättning för kvardröjande risk						
Ingående balans	16	-	16	32	-	32
Förändring av avsättning	3	-	3	-16	-	-16
Utgående balans	19	-	19	16	-	16

Moderföretaget	2012			2011		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	4 426	-	4 426	4 188	-	4 188
Premieinkomst	8 384	-52	8 332	8 331	-39	8 292
Intjänade premier under perioden	-8 389	52	-8 337	-8 093	39	-8 054
Utgående balans	4 421	0	4 421	4 426	0	4 426

Moderföretaget	2012			2011		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättning för kvardröjande risk						
Ingående balans	11	-	11	24	-	24
Förändring av avsättning	-3	-	-3	-13	-	-13
Utgående balans	8	-	8	11	-	11

Not 34. Oreglerade skador

Koncernen	2012			2011		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättningar för oreglerade skador						
IB Rapporterade skador	10 453	-127	10 326	9 603	-891	8 712
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	8 756	-	8 756	8 360	-	8 360
Ingående balans	19 209	-127	19 082	17 963	-891	17 072
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	63	17	80	199	-22	177
Andra förändringar	425	-4	421	217	844	1 061
Utgående balans	19 697	-114	19 583	18 379	-69	18 310
UB Rapporterade skador	10 666	-114	10 552	9 931	-69	9 861
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	9 031	-	9 031	8 448	-	8 448

Not 34. Oreglerade skador (forts.)

Koncernen	2012			2011		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättningar						
Avsättning för inträffade rapporterade skador	10 606	-114	10 492	5 537	-69	5 468
Avsättning för inträffade ännu ej rapporterade skador	9 031	-	9 031	8 448	-	8 448
Avsättning för skadelivräntor	21	-	21	3 920	-	3 920
Avsättning för skaderegleringskostnader	39	-	39	474	-	474
	19 697	-114	19 583	18 379	-69	18 310

Moderföretaget	2012			2011		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättningar för oreglerade skador						
IB Rapporterade skador	9 430	-63	9 367	9 082	-870	8 212
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	7 905	-	7 905	7 876	-	7 876
Ingående balans	17 335	-63	17 272	16 958	-870	16 088
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	40	12	52	231	-16	215
Andra förändringar	332	-16	316	146	823	969
Utgående balans	17 707	-67	17 640	17 335	-63	17 272
UB Rapporterade skador	9 655	-67	9 588	9 430	-63	9 367
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	8 052	-	8 052	7 905	-	7 905

Moderföretaget	2012			2011		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Avsättningar						
Avsättning för inträffade rapporterade skador	5 049	-67	4 982	5 094	-63	5 031
Avsättning för inträffade ännu ej rapporterade skador	8 052	-	8 052	7 905	-	7 905
Avsättning för skadelivräntor	4 174	-	4 174	3 901	-	3 901
Avsättning för skaderegleringskostnader	432	-	432	435	-	435
	17 707	-67	17 640	17 335	-63	17 272

Not 35. Återbäring och rabatter

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Ingående balans	10	1	10	1
Under perioden reglerad återbäring och rabatt	-	-1	-	-1
Årets avsättning för ej förfallen återbäring	231	10	231	10
Utgående balans	241	10	241	10

Not 36. Pensioner och liknande förpliktelser

Koncernen	2012	2011
	Pensionsförpliktelser	
Nuvärde av helt eller delvis fonderade förpliktelser	3 659	3 192
Nuvärde av helt eller delvis ofonderade pensionsförpliktelser	108	115
Totalt nuvärde av förmånsbestämda förpliktelser	3 767	3 307
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	3 109	2 972
Netto redovisat avseende förmånsbestämda planer i rapporten över finansiell ställning	-658	-335

Nettobeloppet för förmånsbestämda planer redovisas i följande poster i rapport över finansiell ställning

Avsättningar till pensioner	-658	-335
Nettobeloppet i rapporten över finansiell ställning	-658	-335

Översikt förmånsbestämda planer Förändring av nuvärdet för fonderade förpliktelser

Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 1 januari	3 192	2 561
Utbetalda ersättningar	-146	-140
Kostnader för tjänstgöring innevarande period	74	55
Räntekostnad	103	125
Aktuariella vinster och förluster	492	536
Justering mellan koncerner	-56	55
Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 31 december	3 659	3 192

Förändring av nuvärdet för ofonderade pensionsförpliktelser

Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 1 januari	115	111
Kostnader för tjänstgöring innevarande år	4	4
Räntekostnad	4	5
Aktuariella vinster och förluster	-	5
Övriga förändringar	-15	-10
Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 31 december	108	115

Not 36. Pensioner och liknande förpliktelser (forts.)

Förändringar av förvaltningstillgångarnas verkliga värde	2012	2011
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde per den 1 januari	2 972	2 842
Avgifter från arbetsgivaren	172	138
Utbetalda ersättningar	-146	-140
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	101	120
Reduceringar och regleringar	3	-41
Aktuariella vinster och förluster	59	-8
Justering mellan koncerner	-52	61
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde per den 31 december	3 109	2 972
Förvaltningstillgångarna består av följande		
Egetkapitalinstrument	995	892
Skuldinstrument	1 834	1 813
Fastigheter	280	267
	3 109	2 972
Kostnad redovisad i årets resultat		
Kostnader avseende tjänstgöring innevarande period	78	59
Effekter av reduceringar och regleringar	-3	41
Räntekostnader på förpliktelse	107	130
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-101	-120
Nettokostnad (+) / Intäkt (-) i årets resultat	81	110
Kostnaden redovisas i följande rader ingående i årets resultat		
Administrationskostnader	75	100
Finansiella intäkter	-101	-120
Finansiella kostnader	107	130
	81	110
Verklig avkastning på förvaltningstillgångar	160	112

Kostnad redovisad i övrigt totalresultat		
Aktuariella vinster (-) och förluster (+) exkl löneskatt	432	549
Netto redovisat i övrigt totalresultat	432	549
Aktuariella vinster (-) och förluster (+) redovisade i övrigt totalresultat		
Ackumulerat per den 1 januari	-166	-715
Redovisat under perioden	432	549
Ackumulerat per den 31 december	266	-166
Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser		
Diskonteringsränta	2,86%	3,42%
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	2,86%	3,60%
Framtida löneökning	3,31%	3,14%
Framtida ökning av pensioner (Inflation)	1,81%	1,64%
Inkomstbasbeloppet	3,31%	3,14%
Avgångsintensitet	5,00%	5,00%
Livslängdsantaganden	FFFS 2007:31	FFFS 2007:31

Diskonteringsränta

För att bestämma diskonteringsräntan använder Folksam den marknadsmässiga avkastningen på balansdagen som erhålles på svenska bostadsobligationer med en löptid som motsvarar längden på pensionsförpliktelsen.

Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar

Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar är fastställd utifrån antagandet att avkastningen på obligationer beräknas ha en likartad avkastning som en 10 årig statsobligation samt att aktieavkastningen kommer att ha samma ränta med tillägg för en riskpremie.

Framtida löneökning

Framtida löneökning avspeglar förväntade framtida procentuella löneökningar som en sammansatt effekt av inflation, tjänsteålder och befordran.

Inflation

Beträffande inflationsantagande har Folksam valt att följa Riksbankens uppsatta inflationsmål som utgångspunkt vid beräkningarna.

Framtida ökning av pensioner

Inflationsantaganden används för uppräknig av framtida ökning av pensioner.

Not 36. Pensioner och liknande förpliktelser (forts.)

Inkomstbasbeloppet

Inkomstbasbeloppet fastställs årligen av regeringen och används bland annat för att bestämma taket i pensionsgrundande lön i det allmänna pensionssystemet.

Historisk information	2012	2011	2010	2009
Koncernen				
Nuvärde av förmånsbestämda förpliktelser	3 767	3 307	2 672	2 866
Verkligt värde på förvaltningstillgångar	3 109	2 972	2 842	2 778
Överskott/underskott i planen	-658	-335	170	-89
Förändring av förmånsbestämda förpliktelser baserade på erfarenhet	72	-9	-159	21
Förändring av förvaltningstillgångar baserade på erfarenhet	59	-8	26	188

Koncernen uppskattar att 168 (117)mkr blir betalda under 2013 till fonderade och ofonderade förmånsbestämda planer.

Aktuariella beräkningar görs för Folksam Liv och Folksam Sak koncernerna på förmånsbestämda pensionsavsättningar enligt IAS 19.

Beräkningarna görs per pensionsplan och arbetsgivare.

KTP planen, som är den största pensionsplanen inom Folksam, är tryggad i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse. Folksam Sak har betalningsansvaret för pensionsplanen för samtliga anställda inom Folksam.

Inom Folksam fördelas kostnader och åtaganden inom respektive koncern enligt en fördelningsnyckel baserad på lönesummor för respektive företag som ingår i Folksam Liv och Folksam Sak koncernerna. Detta görs för att återspegla en så korrekt bild som möjligt av kostnader och åtaganden inom koncernerna.

Lönesummorna varierar mellan åren varför den procentuella fördelningen av pensionsavsättningen ändras mellan Folksam Liv och Folksam Sak koncernerna. Detta ger en effekt att UB värdet från året innan inte kommer att stämma överens med IB värdet för det aktuella året vilket ger upphov till en fordran/skuld mellan Folksam Liv och Folksam Sak koncernerna. Denna effekt behandlas som en justering mellan koncernerna i koncernredovisningen som förändras när den procentuella fördelningen av lönesummor i företagen inom koncernerna ändras.

	2012	2011	2010	2009
Moderföretaget				
Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 1 januari	97	97	115	129
Kostnader för tjänstgöring innevarande år	3	3	4	4
Räntekostnad	3	4	4	4
Aktuariella vinster och förluster	-	4	-21	-20
Övriga förändringar	-13	-11	-5	-2
Förpliktelser för förmånsbestämda planer per den 31 december	90	97	97	115
Antaganden				
Diskonteringsränta	2,86%	3,42%	5,00%	4,00%
Framtida löneökning	3,31%	3,14%	3,50%	3,50%
Framtida ökning av inkomstbasbelopp	3,31%	3,14%	3,50%	3,50%
Framtida ökning av pensioner (Inflation)	1,81%	1,64%	2,00%	2,00%
Avgångsintensitet	5,00%	5,00%	5,00%	5,00%

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser i moderföretaget avser ej tryggade förpliktelser enligt kollektivavtal. Anställda födda 1955 eller tidigare och som var anställda den 1 juni 2006 har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, för övriga anställda gäller 65 år. Den som har möjlighet att gå vid 62 års ålder kan maximalt få en ersättningsnivå motsvarande cirka 65 procent av pensionsmedförande lön fram till 65 års ålder.

När den anställde väljer att gå i pension vid 62 års ålder gör Folksam en kompletterande premiebetalning för att täcka pensionsförmånen fram till 65 års ålder. Beräkning av avsättning för pensioner och liknande förpliktelser har gjorts med antagande om att cirka 50 procent utnyttjar möjligheten till förtida pensionsavgång.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Not 37. Uppskjuten skatteskuld				
Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder				
Andra immateriella tillgångar	49	-	-	-44
Byggnader och mark	161	174	156	174
Aktier och andelar	479	275	471	271
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	209	207	161	195
Derivat	-1	-4	-1	-4
Övriga finansiella placeringstillgångar	1	1	1	1
Obeskattade reserver	1 781	1 921	-	-
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	-189	-105	-20	-25
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-5	-7	-4	-6
Underskottsavdrag	-	-	-	-
Övriga uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder, netto	2 485	2 462	764	562

Årets förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader har i moderföretaget redovisats över resultaträkningen. I koncernen har årets förändring av uppskjuten skatt redovisats med -51 (-384) mkr över resultaträkningen och 118 (178) mkr över övrigt totalresultat.

Ej aktiverade underskottsavdrag uppgår till 50 (36) miljoner kronor i koncernen.

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Not 38. Skulder avseende direkt försäkring				
Försäkringstagare	56	52	-	-
Försäkringsföretag	30	107	30	107
	86	159	30	107

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Not 39. Skulder avseende återförsäkring				
Skulder till concernföretag	-	-	1	-
Övrigt	2	1	-	1
	2	1	1	1

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Not 40. Skulder till kreditinstitut				
Banklån	-	4	-	-
Skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen	-	-	-	-

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Not 41. Derivat				
Derivatinstrument med negativa värden				
Verkligt värde				
Aktieoptioner	-	14	-	14
Valutaterminer	38	7	38	7
Ränteterminer	6	1	6	1
Ränteswappar	3	2	3	2
	47	24	47	24
Anskaffningsvärde				
Aktieoptioner	-	17	-	17
	-	17	-	17

	Koncernen, 2012		
	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Nominellt belopp / återstående kontraktssenlig löptid på derivat med negativa värden eller värde noll 2012			
Ränteterminer	6 475	-	-
Valutaterminer	37	-	-

	Koncernen, 2011		
	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Aktieoptioner	-857	-	-
Ränteterminer	1 401	-	-
Valutaterminer	-8	-	-

Not 41. Derivat (forts.)

Moderföretaget, 2012	Nominellt belopp / återstående kontraktstid på derivat med negativa värden eller värde noll 2012		
	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Ränteterminer	6 475	-	-
Valuteterminer	37	-	-

Moderföretaget, 2011	Nominellt belopp / återstående kontraktstid på derivat med negativa värden eller värde noll 2011		
	Mindre än 1 år	1-5 år	Mer än 5 år
Aktieoptioner	-857	-	-
Ränteterminer	1 350	-	-
Valuteterminer	-8	-	-

Not 42. Övriga skulder	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Skulder till koncernföretag	-	-	771	10
Skulder till närstående företag	41	52	25	43
Övrigt	762	542	656	470
	803	594	1 452	523

Not 43. Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Upplupna kostnader	573	441	377	354
Förutbetalda intäkter	152	161	76	96
	725	602	453	450

Not 44. Förväntade återvinnings-tidpunkter för tillgångar och skulder

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Koncernen 2012			
Tillgångar			
Immateriella tillgångar	89	209	298
Byggnader och mark	-	1 059	1 059
Aktier och andelar i koncernföretag	-	115	115
Aktier och andelar i intresseföretag	-	339	339
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till intresseföretag	-	232	232
Aktier och andelar	5 305	209	5 514
Obligationer och räntebärande värdepapper	5 297	19 255	24 552
Lån med säkerhet i fast egendom	-	10	10
Övriga lån	-	292	292
Derivat	-	30	30
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	241	241
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	3	2	5
Återförsäkrarens andel av Försäkringstekniska avsättningar	-	-	-
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-	3	3
Oreglerade skador	19	95	114
Fordringar avseende direkt försäkring	3 069	-	3 069
Fordringar avseende återförsäkring	25	15	40
Aktuell skattefordran	90	-	90
Övriga fordringar	897	-	897
Pensioner och liknande förpliktelser	-	-	-
Likvida medel	1 382	-	1 382
Materiella anläggningstillgångar	9	463	472
Utlåning till kreditinstitut	-	-	-
Upplupna ränte- och hyresintäkter	348	-	348
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	-	-	-
Förutbetalda anskaffningskostnader	341	-	341
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	169	-	169
	17 043	22 569	39 612

Not 44. Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder (forts.)

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Koncernen 2012			
Skulder och avsättningar			
Efterställda skulder	-	-	-
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	5 399	-	5 399
Oreglerade skador	4 348	15 349	19 697
Återbäring och rabatter	241	-	241
Andra avsättningar	-	-	-
Avsättning Pensioner och liknande förpliktelser	21	637	658
Uppskjuten skatteskuld	-	2 485	2 485
Skulder avseende direkt försäkring	86	-	86
Skulder avseende återförsäkring	2	-	2
Skulder till kreditinstitut	-	-	-
Derivat	47	-	47
Övriga skulder	803	-	803
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	725	-	725
	11 672	18 471	30 143
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Moderföretaget 2012			
Tillgångar			
Byggnader och mark	-	1 194	1 194
Aktier och andelar i koncernföretag	-	1 808	1 808
Räntebärande värdepapper emmitterade av, och lån till koncernföretag	-	175	175
Aktier och andelar i intresseföretag	-	143	143
Räntebärande värdepapper emmitterade av, och lån till intresseföretag	-	232	232
Aktier och andelar	5 304	-	5 304
Obligationer och räntebärande värdepapper	4 826	16 613	21 439
Lån med säkerhet i fast egendom	-	10	10
Övriga lån	-	292	292
Derivat	-	30	30
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	241	241

	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	3	-	3
Återförsäkrars andel av Försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	17	50	67
Fordringar avseende direkt försäkring	2 374	-	2 374
Fordringar avseende återförsäkring	15	15	30
Aktuell skattefordran	84	-	84
Övriga fordringar	872	-	872
Materiella tillgångar	8	32	40
Kassa och bank	1 105	-	1 105
Upplupna ränte- och hyresintäkter	300	-	300
Förutbetalda anskaffningskostnader	270	-	270
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	175	-	175
	15 353	20 835	36 188
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Moderföretaget 2012			
Skulder och avsättningar			
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	4 429	-	4 429
Oreglerade skador	3 531	14 176	17 707
Återbäring och rabatter	241	-	241
Andra avsättningar			
Avsättning Pensioner och liknande förpliktelser	18	72	90
Uppskjuten skatteskuld	-	764	764
Skulder avseende direkt försäkring	30	-	30
Skulder avseende återförsäkring	1	-	1
Derivat	47	-	47
Övriga skulder	1 452	-	1 452
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	452	-	452
	10 202	15 012	25 214

Not 45. Resultat per försäkringsklass	Motorförsäkring						Motorförsäkring						
	Olycksfall och sjukdom	Ansvar mot 3:eman	Övriga klasser	Sjöfart, luftfart och transport	Brand & annan skada på egen dom	Allmän ansvarighet	Olycksfall och sjukdom	Ansvar mot 3:eman	Övriga klasser	Sjöfart, luftfart och transport	Brand & annan skada på egen dom	Allmän ansvarighet	
Moderföretaget, 2012							Moderföretaget, 2011						
Premieinkomst, brutto	1 644	923	2 329	3	2 427	158	Premieinkomst, brutto	1 693	942	2 248	3	2 428	170
Premieintäkt, brutto	1 691	935	2 285	3	2 395	160	Premieintäkt, brutto	1 723	981	2 112	3	2 314	163
Försäkringsersättningar, brutto	-1 466	-1 106	-1 488	-	-2 042	-120	Försäkringsersättningar, brutto	-1 349	-1 461	-1 492	-2	-1 910	-109
Driftskostnader, brutto	-276	-286	-391	-1	-465	-33	Driftskostnader, brutto	-238	-261	-368	-1	-448	-33
Resultat av avgiven återförsäkring	-4	18	-3	-	-21	-5	Resultat av avgiven återförsäkring	-4	-27	-3	-	-7	-1
	Kredit och borgen	Rätts-skydd	Övriga försäkringsklasser	Direkt försäk-ring	Mot-tagen återför-säkring	Totalt	Kredit och borgen	Rätts-skydd	Övriga försäkringsklasser	Direkt försäk-ring	Mot-tagen återför-säkring	Totalt	
Premieinkomst, brutto	-	198	669	8 351	33	8 384	Premieinkomst, brutto		208	634	8 326	5	8 331
Premieintäkt, brutto	-	202	688	8 359	33	8 392	Premieintäkt, brutto		195	609	8 100	5	8 105
Försäkringsersättningar, brutto	5	-161	-558	-6 936	-34	-6 970	Försäkringsersättningar, brutto		-148	-425	-6 896	-7	-6 903
Driftskostnader, brutto	-1	-37	-116	-1 606	-	-1 606	Driftskostnader, brutto		-36	-87	-1 472	-	-1 472
Resultat av avgiven återförsäkring	-	-2	-1	-18	-	-18	Resultat av avgiven återförsäkring		-1	-3	-46	2	-44

Not 46. Ställda panter

Tillgångar som omfattas av försäkrings- tagarnas förmånsrätt	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Byggnader och mark (inkl. indirekt ägda)	1 062	1 367	1 010	1 367
Aktier och andelar i koncernföretag	534	500	534	500
Aktier och andelar	4 917	3 650	4 883	3 490
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	23 071	21 546	21 114	20 407
Övriga lån	80	80	80	80
Övriga finansiella fodringar	36	-	-	-
Fordringar avseende direkt försäkring	2 565	2 044	1 996	1 826
Kassa och Bank	100	-	18	-
Upplupna räntor och hyresintäkter	305	373	279	353
	32 670	29 560	29 914	28 023
För andras räkning pantsatta tillgångar				
Obligationer och räntebärande värdepapper	349	357	313	323
Kassa och bank	103	56	102	55
	452	413	415	378
Övriga ställda panter och säkerheter				
Säkerheter ställda till förmån för dotterföretag	3	4	-	4
Totalt ställda panter	33 125	29 977	30 329	28 405

Not 47. Eventualförpliktelser/Ansvarsförbindelser

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Borgensförbindelser	-	4	-	-
Borgensförbindelser till förmån för intresseföretag	211	-	211	-
Garantier	2	2	2	2
Kapitalvärde av pensionsåtaganden som ej upptagits bland skulder eller täcks av försäkring	1	1	1	1
	214	7	214	3

Not 48. Åtagande

	Koncernen		Moderföretaget	
	2012	2011	2012	2011
Redovisade åtagande för avtalat men ännu ej investerat riskkapital	162	76	160	76
Redovisat åtagande för avtalat men ännu ej utbetalat lån till intresseföretag	93	-	92	-
	255	76	252	76

Not 49. Upplysningar om närstående

Närstående parter

Denna not innehåller en beskrivning av väsentliga relationer mellan Folksam Sak och närstående bolag i Folksam (Folksam Sak-koncernen respektive Folksam Liv-koncernen, inklusive KPA Pension) samt övriga närstående parter. Samtliga bolag i Folksam definieras som närstående på grund av gemensam ledning.

Övriga närstående parter utgörs av nyckelpersoner, nyckelpersoners nära familjemedlemmar (enligt definitionen i IAS 24) samt bolag som står under bestämmande eller betydande inflytande av nyckelpersoner eller deras nära familjemedlemmar. Med bolag avses alla typer av företag och organisationer förutom företag i Folksam och företag/organisationer med inflytande i Folksam genom styrelserepresentation. Nyckelpersoner överensstämmer med de ledande befattningshavare för vilka upplysning lämnas avseende ”Ersättning och förmåner till ledande befattningshavare” i Not 50.

Som närstående parter räknas inte de organisationer som har styrelserepresentation i bolag i Folksam. Dessa agerar inte i direkt eget intresse utan representerar försäkringstagarna.

Upplysningar om hur närståendetransaktioner ingås och följs upp

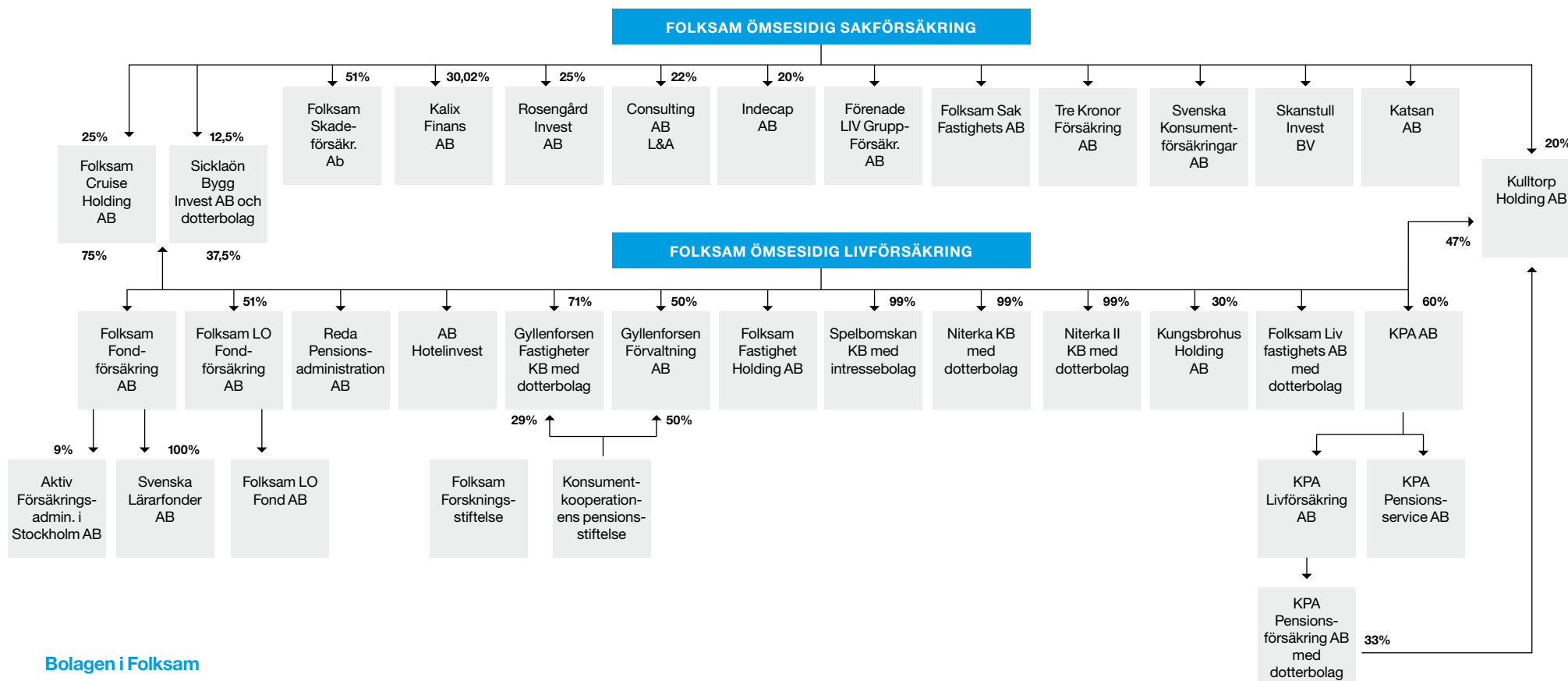
Varje år belutar styrelsen en verksamhetsplan som bland annat beskriver ekonomiska mål och nyttjandet av gemensamma resurser. Vd ska regelbundet under året informera styrelsen om prognos och utfall av verksamhetsplan. Principiella avvikelser från beslutad verksamhetsplan ska godkännas av styrelsen. I samband med årsbokslutet ska den slutliga fördelningen av kostnader mellan bolagen beslutas av styrelsen.

Självkostnadsprincipen

Den övergripande utgångspunkten är att åstadkomma en korrekt kostnadsfördelning per bolag och produkt med tillämpning av självkostnadsprincipen. Varje bolag och produkt ska bära de kostnader som är hänförliga till bolaget och produkten. Inga internvinster eller korssubventioner ska uppstå.

Driftskostnader fördelas så långt möjligt efter faktiskt nyttjande på bolag och produkt. Exempel på sådana kostnader är datorutrustning, lokaler och telefoni. För övriga kostnader görs en bedömning av faktiskt nyttjande, utifrån bland annat tidsredovisning, antal transaktioner eller antal försäkringar kopplade till kostnaden. Exempel på sådana kostnader är utnyttjande av vissa stödenheter och marknadsföring.

Not 49. Upplysningar om närstående (forts.)

Bolagen i Folksam

Folksam består av två koncerner, Folksam Sak-koncernen och Folksam Liv-koncernen.

Folksam Sak är moderföretag i en koncern som förutom moderföretaget omfattar de helägda dotterföretagen, Folksam Sak Fastighets AB, Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ), Tre Kronor Försäkring AB, Katsan AB och Förenade Liv Grupp-försäkring AB (publ). Vidare innehar Folksam Sak 51 procent i Folksam Skadeförsäkring Ab, 22 procent i det delägda Consulting AB Lennermark & Andersson, 25 procent i Folksam Cruise Holding AB, 20 procent i Kulltorp Holding AB, 25 procent i Rosengård Invest AB, 30,02 procent i Kalix Finans AB, 20 procent i Indecap AB och 12,5 procent i Sicklaön Bygg Invest AB.

Not 49. Upplysningar om närstående (forts.)

Tillikaanställning

Den största delen av driftskostnaderna utgörs av personalrelaterade kostnader. I Folksam tillämpas tillikaanställning vilket innebär att all personal är anställda i alla bolag. Följaktligen tillhör kostnaderna det bolag som arbetet utförs åt.

Varje anställd är organisatoriskt placerad på ett kostnadsställe. Ett kostnadsställe kan endast tillhöra ett bolag. De anställdas kostnader belastar initialt det kostnadsställe och bolag de tillhör. Dessa kostnader fördelas sedan på de bolag för vilka de arbetat. Det är dock inte frågan om köp och försäljning av tjänster utan fördelning av kostnader.

Överenskommelser

Den kostnadsfördelning som beslutats av styrelsen operationaliseras genom att interna överenskommelser upprättas mellan enheter/bolag där interndebitering förekommer. Överenskommelserna dokumenteras, och innehåller uppgifter om hur uppföljning och kontroll ska utföras.

Inventering av ledande befattningshavares närståendetransaktioner

En inventering har gjorts avseende ledande befattningshavares eventuella närståendetransaktioner på belopp över 10 000 kronor. Denna inventering avser inte ersättningar som ledande befattningshavare/nyckelpersoner har erhållit i sin egenskap av ledande befattningshavare, det vill säga löner, pensioner, styrelsearvode mm, vilka specificeras i årsredovisningens personalnot under ersättning till ledande befattningshavare. Den genomförda inventeringen av närstående transaktioner för ledande befattningshavare har givit ett resultat på 48 tkr.

Not 49. Upplysningar om närstående (forts.)

Närstående transaktioner

Följande transaktioner har skett med närstående, Mkr

Närståendetransaktioner	Erlagd ersättning		Erhållen ersättning	
	2012	2011	2012	2011
Folksam ömsesidig livförsäkring				
Försäkringsrörelsen	66	58	317	272
Kapitalförvaltning	-	-	73	69
IT	15	4	294	235
Administrativt stöd	138	112	274	217
Pensionsavsättningar	-	-	50	34
Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ)				
Försäkringsrörelsen	-	-	50	45
Kapitalförvaltning	-	-	2	2
IT	-	-	20	21
Administrativt stöd	-	-	21	17
Pensionsavsättningar	-	-	7	5
Folksam Fondförsäkring Aktiebolag (publ)				
Försäkringsrörelsen	-	-	101	112
Administrativt stöd	-	-	39	28
Pensionsavsättningar	-	-	5	3
Tre Kronor Försäkring AB				
Försäkringsrörelsen	7	-	59	44
Kapitalförvaltning	-	-	1	-
IT	1	-	15	15
Administrativt stöd	6	-	24	14
Pensionsavsättningar	-	-	5	4
KPA AB				
Försäkringsrörelsen	4	2	5	5
IT	38	15	162	115
Administrativt stöd	2	4	60	56
Pensionsavsättningar	-	-	19	-
Folksam Spar AB (publ)				
IT	-	-	-	3
Administrativt stöd	-	-	-	2

Närståendetransaktioner	Erlagd ersättning		Erhållen ersättning	
	2012	2011	2012	2011
Folksam LO Fondförsäkring Aktiebolag (publ)				
Försäkringsrörelsen	-	-	21	27
IT	-	-	1	1
Administrativt stöd	-	-	22	10
Pensionsavsättningar	-	-	2	2
Förenade Liv Gruppörsäkring AB (publ)				
Försäkringsrörelsen	5	4	7	9
IT	-	-	7	5
Administrativt stöd	3	-	28	18
Pensionsavsättningar	-	-	12	9
Folksam Inköp AB i likvidation				
Administrativt stöd	-	1	-	-
Folksam LO Fond AB (publ)				
Administrativt stöd	-	-	3	1
Pensionsavsättningar	-	-	3	-
Reda Pensionsadministration AB				
IT	-	-	9	3
Administrativt stöd	-	-	4	3
Svenska Läraryrskassor				
IT	-	-	4	-
Administrativt stöd	1	-	-	-
KPA Pensionsförsäkring AB (publ)				
IT	-	-	1	-
Pensionsavsättningar	-	-	4	-
KPA Pensionservice AB				
IT	-	-	-	1
Pensionsavsättningar	-	-	4	-
KPA Livförsäkring AB (publ)				
Pensionsavsättningar	-	-	1	-
Konsumentkooperationens pensionsstiftelse				
Pensionsavsättningar	-	-	1	-
Totalt	286	200	1737	1407

Not 49. Upplysningar om närstående (forts.)

Posten försäkringsrörelsen består framför allt av kostnader för den gemensamma marknadsorganisationen. Här ingår bland annat distribution, skadehantering, kundservice och försäkringsadministration. Med kapitalförvaltning avses kapitalförvaltningskostnaderna. Bland IT-transaktionerna ingår bland annat datautrustning, drift och utveckling av system, trycksaker samt telefoni. Administrativt stöd avser kostnader inom övriga centrala enheter, exempelvis kostnader för redovisning, revision och marknadsföring

Utgående balanser vid årets slut	Fordringar		Skulder	
	2012	2011	2012	2011
Folksam ömsesidig livförsäkring	420	405	25	25
KPA AB	35	9	-	-
Folksam Sak Fastighets AB	-	-	767	-
Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ)	8	6	-	-
Förenade Liv Grupp-försäkring AB (publ)	7	4	-	-
KPA Pensionsförsäkring AB (publ)	3	2	-	-
KPA Pensionservice AB	2	2	-	-
Reda Pensionsadministration AB	-	1	-	-
Folksam LO Fond AB (publ)	2	-	-	-
Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ)	49	-	-	17
Folksam Spar AB (publ)	-	-	-	1
Folksam LO Fondförsäkrings AB (publ)	26	-	-	2
Folksam Hälsa AB i likvidation	-	-	-	1
Tre Kronor Försäkring AB	-	-	4	7
Folksam Skadeförsäkring AB	5	-	-	-

Internränta

Internränta betalas för fordringar och skulder mellan bolag inom Folksam. Räntan är STIBOR 1 vecka. I Folksam Sak-koncernen uppgick internräntan 2012 från konsoliderade koncernföretag till 0 (0) miljoner kronor i intäkt och 6 (0) miljoner kronor i kostnad.

Lån

Folksam Sak har lånefordringar på koncernföretag med 175 (0) miljoner kronor och på intresseföretag med 232 (151) miljoner kronor. Ränteintäkter från lån till koncernföretag uppgick för år 2012 till 2 (0) miljoner kronor och från intresseföretag till 11 (11) miljoner kronor.

Koncernbidrag och Aktieägartillskott

Folksam Sak har lämnat koncernbidrag till Folksam Hälsa AB med 0 (1) miljon kronor och till Tre Kronor Försäkring AB med 20 (12) miljoner kronor, Folksam Sak har mottagit koncernbidrag från Tre Kronor Försäkring AB med 20 (0) miljoner kronor. Aktieägartillskott har lämnats till Rosengård Invest AB med 1 (7) miljoner kronor till Sicklaön Bygg Invest AB med 10 (0) miljoner kronor och till Katsan AB med 75 miljoner kronor.

Återförsäkring

Folksam Sak har mottagit intern återförsäkring genom att Tre Kronor Försäkring AB, Svenska Konsumentförsäkringar AB (publ) och Förenade Liv Grupp-försäkring AB (publ) har återförsäkrat sig hos Folksam Sak med en premievolyms uppgående till 24 (4) miljoner kronor år 2012.

Avtal om ansvarsfördelning av borgensförbindelse

Avtal har upprättats mellan Folksam Sak och Folksam Liv gällande fördelning av ansvar för borgensförbindelse till förmån för intresseföretag, uppgående till totalt 211 miljoner kronor.

Not 50. Medeltal anställda samt löner och ersättningar

	Moderföretag		Dotterföretag	
	2012	2011	2012	2011
Medeltal anställda i Sverige¹⁾				
Tjänstemän	2 046	1 934	233	39
varav män	48%	49%	45%	41%
Ombud ²⁾	266	272		

1) Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterade till en årsarbetstid på 1 922 (1 945) timmar.

2) Totalt antal i Folksam.

Ombud är anställda som mot rörlig ersättning säljer företagets produkter.

Löner, ersättningar och övriga förmåner, Mkr	2012	2011	2012	2011
Anställda i Sverige				
Styrelse	2,4	2,1		
Verkställande direktör	2,6	2,5		
Vice verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare	10,1	11,6		
Styrelse och VD dotterföretag			4,3	1,5
Tjänstemän	1 023,6	959,9	76,3	5,3
Ombud	43,3	64,2	219,5	73,9
Total	1 082,0	1 040,3	300,1	80,7
Sociala kostnader	645,7	576,0	20,4	3,2
varav pensionskostnader	258,7	202,7	23,3	6,5
varav pensionskostnader verkställande direktören	0,9	0,9	1,7	0,6

Fördelning kvinnor och män i företagsledningen, Antal	2012		2011	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Moderföretaget				
Verkställande direktör	-	1	-	1
Vice verkställande direktör och ställföreträdande koncernchef ¹⁾	-	-	-	1
Andra ledande befattningshavare	5	6	5	6
Styrelse	7	5	7	5

¹⁾Lars Burman lämnade sin befattning 1 augusti 2011.

Löner, ersättningar, arvoden och förmåner till ledande befattningshavare och styrelse, moderföretaget.	2012	2011
Styrelsens ordförande		
Wanja Lundby-Wedin	204	174
Övriga styrelseledamöter		
Ulf Andersson	178	152
Metta Fjelkner	109	97
Birgitt Förell	55	-
Björn Hartvigsson	96	64
Sten-Åke Karlsson	184	162
Martin Linder	55	-
Göran Lindblå	206	192
Leif Linde	161	122
Carina Malmer	126	103
Karin Mattson Weijber	120	103
Ella Niia	103	97
Hans-Olof Nilsson	84	80
Leif Nordmark	46	80
Annelie Nordström	103	87
Bengt Olsson	154	115
Ingela Rozmán	-	98
Ylva Thörn	-	14
Annika Strandhäll	126	28
Personalrepresentanter, 5 (4) stycken	340	348
Summa styrelsearvode	2 450	2 116

Not 50. Medeltal anställda samt löner och ersättningar (forts.)

Koncernchef och verkställande direktör ¹⁾	2012	2011
Anders Sundström		
Grundlön	2 612	2 506
Övriga förmåner	99	97
Pensionskostnad	914	862
Övrig ersättning	-	-
Summa	3 625	3 465
Vice verkställande direktör och stf koncernchef	2012	2011
Lars Burman		
Grundlön	-	975
Övriga förmåner	-	16
Pensionskostnad	-	241
Övrig ersättning	-	-
Summa	-	1 232
Ledande befattningshavare	2012	2011
Andra ledande befattningshavare 11 (10) stycken ²⁾		
Grundlön	10 132	10 658
Övriga förmåner ³⁾	277	255
Pensionskostnad	2 620	2 843
Övrig ersättning ⁴⁾	72	-
Summa	13 101	13 756

Ersättningar och förmåner för koncernchef, vd, vice vd, stf koncernchef och övriga ledande befattningshavare delas lika mellan Folksam Sak och Folksam Liv, ovan redovisas den del som avser FolksamSak. Den totala ersättningen till dessa personer utgörs av summan av ersättningar och förmåner redovisade i respektive bolags årsredovisning.

- 1) Pensionskostnader avser kostnader hänförligt till respektive år.
- 2) Med andra ledande befattningshavare avses de 10 (11) personer vilka tillsammans med verkställande direktören och vice verkställande direktören utgör koncernledningen. Vice verkställande direktören (de två vice verkställande direktörerna) ingår i koncernledningen och redovisas under andra ledande befattningshavare.
- 3) Övriga förmåner avser huvudsakligen tjänstebil.
- 4) Övrig ersättning avser ersättning för kommitté och utskottsarbete samt för styrelsearvoden i dotterbolag.

Styrelsen har ett fast årsarvode enligt nedan i tusen kronor:

Styrelseordförande	140
Vice ordförande	90
Övriga exklusive vd	65
Suppleanter	35
Sammanträdesarvode	6

Särskilt om personalrepresentanter

Ordinarie ledamot	65
Sammanträdesarvode	6
Sammanträdesarvode suppleanter	6

Arvoden till ledamöter i revisionsutskottet

Årsarvode	42
Sammanträdesarvode	6

Arvoden till ledamöter i ersättningsutskottet

Årsarvode	33
Sammanträdesarvode	6

Not 50. Medeltal anställda samt löner och ersättningar (forts.)

Ersättningar till verkställande direktör, vice verkställande direktör, ledande befattningshavare och styrelse

Valberedningen ger bolagsstämman rekommendationer gällande ersättning till styrelsen. Till styrelsens ordförande och ledamöter inklusive personalrepresentanter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut.

Folksam styrelser har fastställt Folksams ersättningspolicy. Principer för ersättning till verkställande direktör, vice verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare fastställs årligen av bolagsstämman. Ersättning utgörs av fast grundlön, övriga förmåner och pension. Inga belöningsprogram eller rörliga ersättningar utgår till ledande befattningshavare. Enligt Folksams ersättningspolicy fastställer styrelsen, efter förslag från ersättningsutskottet, lönen för verkställande direktör, vice verkställande direktörer och ledande befattningshavare. Ersättningen till verkställande direktör, vice verkställande direktörer och ledande befattningshavare revideras en gång per år.

Pension

Pensionsåldern för verkställande direktören är 62 år. Utöver förmåner enligt den allmänna pensionen ska Folksam bekosta pensionsförmåner för verkställande direktören motsvarande 35 procent av den årliga bruttolönen.

För vice verkställande direktören är pensionsåldern 62 år. För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år. Den vice verkställande direktören övergick den 1 maj 2005 till en premiebaserad pensionsplan. De andra ledande befattningshavare har anställts med en premiebaserad pensionsplan. Utöver förmåner enligt den allmänna pensionen ska Folksam bekosta pensionsförmåner för motsvarande 25 procent av den årliga bruttolönen. I anställningsavtal för ledande befattningshavare finns inskrivet att flytträtt av pensionen inte får utnyttjas om det kan antas att personen har kunskap om att en flytt i det enskilda fallet påverkar övriga försäkringstagare negativt.

Avgångsvederlag

Avgångsvederlag utgår för verkställande direktör med 12 månadslöner. För verkställande direktören gäller uppsägningstiden 12 månader från företagets sida och från verkställande direktörens sida gäller en uppsägningstid om sex månader. Uppsägningstiden för ledande befattningshavare är 12 månader från företagets sida och från vice verkställande direktörens och andra ledande befattningshavares sida gäller en uppsägningstid på sex månader. För vice verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår avgångsvederlag med 12 månadslöner.

Belöningsprogram

Ett belöningsprogram som omfattar samliga anställda medarbetare inom Folksam (exklusive ledande befattningshavare, medarbetare med särskild ställning som kan påverka Folksams risknivå i enlighet med den beslutade Ersättningspolicyn) har gällt under 2012. Belöningsprogrammet utformades med utgångspunkt från ett behov av effektiv resursförbrukning och en förflyttning av varumärket. Belöningsprogrammet fokuserades därför på två delområden: driftskostnader samt varumärkesförflyttning. Dessa två delområden fördelades sedan på totalt sex delmål varav två är nedbrutna på enheter och dotterföretag och övriga är övergripande Folksam mål. Ett maximalt utfall från belöningsprogrammet för 2012 uppgår till 20 000 kr per medarbetare. Utbetalning ur belöningsprogrammet ska föregås av styrelsebeslut.

En redogörelse för företagets ersättningar enligt Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy i Försäkringsföretag

(FFFS 2011:2 5 kap) kommer att finnas tillgänglig på Folksams webbplats www.folksam.se i samband med bolagsstämman den 17 april 2013.

Pensionsåtaganden

Folksams pensionsplaner utgörs främst av pensionsförmåner som framgår i kollektivavtal gällande planen för Kooperationens tilläggspension, KTP, för tjänstemän av den 1 juli 2011. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.

Den som är född 30 juni 1978 eller tidigare omfattas av KTP avdelning 2 som i huvudsak är ett förmånsbestämt system. Detta kompletteras med KTP-K som är den premiebestämda delen inom KTP avdelning 2. Den som är född 1 juli 1978 till 30 juni 1983 omfattas av KTP avdelning 1 som är helt premiebestämd. Dock hade denna grupp möjlighet vid införandet av den nya planen 2011 rätt att välja att stanna kvar i den förmånsbestämda pensionen. Den som är född 1 juli 1983 eller senare omfattas av KTP avdelning 1 som är helt premiebestämd.

Pensionsplanerna för förmånsbestämda pensioner är tryggade genom avsättningar till Konsumentkooperationens pensionsstiftelse.

Folksam Sak har betalningsansvaret för pensionsplanen för förmånsbestämd pension för samtliga anställda inom Folksam. Folksam Sak har givit Konsumentkooperationens pensionsstiftelse i uppdrag att ombesörja utbetalning av pension.

Vid redovisning av pensionsåtaganden i juridisk person tillämpas reglerna i tryggandelagen och Finansinspektionens föreskrifter. Tillämpning av tryggandelagen är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner tillämpas därför inte utan upplysningar lämnas enligt relevanta delar av vad som anges i IAS 19. Pensionsberäkningarna bygger på löne- och pensionsnivåer på balansdagen.

Not 50. Medeltal anställda samt löner och ersättningar (forts.)

Pensionsåtagande tryggade i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse, Mkr	2012	2011
Verkligt värde på särskilt avskiljbara tillgångar	3 511	3 380
Pensionsåtagande tryggade i Pensionsstiftelsen	-3 094	-2 902
Övervärde (inkl buffertkapital)	417	478
Specifikation av verkligt värde på särskilt avskilda tillgångar i Konsumentkooperationens pensionsstiftelse		
Räntebärande värdepapper	2 071	2 062
Aktier	1 124	1 014
Fastigheter	316	304
Totalt värde på särskilt avskilda tillgångar	3 511	3 380
Kostnader för pensioner pensionering i egen regi		
Avsättning till Pensionsstiftelsen	206	260
Utbetalade pensioner	167	156
Gottgörelse för pensionsutbetalningar och administration	-167	-256
Särskild löneskatt på pensionskostnader, 24,26%	50	39
Avgår avkastning på särskilt avskilda tillgångar	-198	-126
Nettokostnad för pensioner i egen regi	58	73

Not 51. Viktiga uppskattningar och bedömningar

Viktiga bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper

Försäkrings- respektive investeringsavtal

Enligt IFRS 4 ska avtal som överför betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkring. Folksam Sak har gjort bedömningen att försäkringsrisk överstigande fem procent ska anses vara betydande och avtalet därmed klassas som försäkring. En generell beskrivning av Folksam Saks redovisningsprinciper för klassificering av avtal finns i not 1. Alla avtal som juridiskt sett är försäkringsavtal har varit föremål för bedömning av om de innebär en överföring av betydande försäkringsrisk, så att de även i redovisningen kan presenteras som försäkringsavtal (se även avsnitt om försäkringsavtal och investeringsavtal i not 1 Redovisningsprinciper). Storleken på försäkringsrisken har bedömts genom ett övervägande huruvida det finns ett eller flera scenarier med kommersiell innebörd i vilka Folksam Sak är förpliktigt att erlagga väsentliga ytterligare förmåner överstigande den summa som skulle erlagts om inte den försäkrade händelsen inträffar.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Folksam Saks redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

- Klassificering av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel förutsätter att dessa motsvarar beskrivningen av finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel under redovisningsprinciper.
- Finansiella tillgångar och skulder som Folksam Sak initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar

Försäkringstekniska avsättningar

Folksam Saks redovisningsprinciper för försäkringskontrakt beskrivs i not 1. Även metoder och antaganden som ligger till grund för värderingen av avsättningarna beskrivs i not 1. Känsligheten i de antaganden som ligger till grund för värderingen av avsättningarna beskrivs i not 2.

Fastställande av verkligt värde på finansiella instrument

För värderingen av finansiella tillgångar och skulder för vilka det inte finns något direkt observerbart marknadspris används värderingstekniker som beskrivs under redovisningsprinciper i not 1. För finansiella instrument med begränsad likviditet avspeglar inte alltid det observerade marknadspriset faktiskt genomförda transaktioner. För sådana instrument kan därför vissa ytterligare bedömningar krävas beroende på osäkerheten i marknadssituationen. Se även upplysningar i not 28.

Förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter

Värdering av fastigheter sker med hjälp av värderingstekniker som innebär att antaganden med olika parametrar exempelvis diskonteringsränta och vakansgrad används. För närmare beskrivning av värderingsprinciperna se not 1 Redovisningsprinciper samt not 16 Byggnader och mark.

Pensioner och liknande förpliktelser

Redovisningsprinciper för förmånsbestämda pensioner och ej tryggade pensionsförpliktelser beskrivs i not 1. Till grund för värdering av pensionsförpliktelserna ligger aktuariella antaganden som beskrivs i not 36.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuellt nedskrivningsbehov av goodwill, har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. En redogörelse av dessa återfinns i not 15. Som förstås av beskrivningen i noten skulle ändringar under 2012 av förutsättningarna för dessa antaganden och uppskattningar kunna ha en väsentlig effekt på värdet på goodwill.

Not 52. Avstämning av totalavkastningstabell	Not	Ingående marknads-värde 2012-01-01	Utgående marknads-värde 2012-12-31	Total-avkastning 2012
Räntebärande				
Obligationer	21	20 807	21 439	
Upplupen ränta	28	354	280	
Räntederivat	23, 41	1	-1	
Övriga lån		80	183	
Övriga skulder		-22	-	
Övriga fordringar		-	26	
Omklassificering till säkringsinstrument		-2	-10	
Omklassificering till alternativa placeringar		-12	-13	
Likvida medel		247	357	
Räntebärande innan värderingsskillnader		21 453	22 261	809
Prisskillnader		27	24	-24
Räntebärande enligt TAT		21 480	22 285	785
Aktier				
Aktier och andelar	20	4 003	5 304	
Aktiederivat	23, 41	-13	-	
Likvida medel		10	9	
Omklassificering till fastigheter		-85	-259	
Omklassificering till alternativa placeringar		-135	-115	
Aktier innan värderingsskillnader		3 780	4 939	1 259
Skillnad värderingskurs bid/traded		6	2	-4
Aktier enligt TAT		3 786	4 941	1 255
Alternativa placeringar				
Omklassificering från aktier		135	115	-
Omklassificering från räntebärande		12	13	
Övriga finansiella placeringstillgångar	24	218	241	
Aktier och andelar i intresseföretag	18	47	128	
Lån till intresseföretag		151	149	
Upplupen ränta på lån till intresseföretag		11	23	
Inteckningslån		-	10	
Likvida medel		2	27	-

Not 52. Avstämning av totalavkastningstabell (forts.)	Not	Ingående marknads-värde 2012-01-01	Utgående marknads-värde 2012-12-31	Total-avkastning 2012
Alternativa placeringar innan värderingsskillnader		576	706	45
Värderingsskillnader		-	3	3
Alternativa placeringar enligt TAT		576	709	48
Fastigheter				
Byggnader och mark	16	1 133	1 194	-
Fastighetslån	22	88	112	-
Tillkommer dotterbolag som förvaltar indirekt ägda fastighet	17	790	75	-
Tillkommer intressebolag som förvaltar fastigheter		-	10	
Lån till intresseföretag		-	262	
Bankmedel fastighet		62	58	-
Rörelseskuld fastighet		-50	-52	-
Omklassificering från aktier		85	259	-
Likvida medel		13	50	-
Fastigheter innan värderingsskillnader		2 121	1 968	71
Värderingsskillnader		-4	-	26
Marknadsvärdering av indirekt ägda fastigheter		-	3	3
Fastigheter enligt TAT		2 117	1 971	100
Säkringsinstrument				
Valutaterminer	23, 41	41	-23	-
Likvida medel		1	-	
Omklassificering från räntebärande		2	10	-
Säkringsinstrument innan värderingsskillnader		44	-13	114
Värderingsskillnader		-2	-	23
Säkringsinstrument enligt TAT		42	-13	137

Not 52. Avstämning av totalavkastningstabell (forts.)	Not	Ingående marknadsvärde 2012-01-01	Utgående marknadsvärde 2012-12-31	Totalavkastning 2012
Bolagstrategiska innehav				
Aktier och andelar koncernföretag till bokfört värde	17, 18	1 405	1 808	-
Avgår innehav i dotterbolag som förvaltar fastigheter		-790	-75	
Skulder till koncernföretag		-	-772	-
Bolagstrategiska innehav innan värderingsskillnader		615	961	21
Uppdaterade marknadsvärden		176	198	22
Bolagstrategiska innehav enligt TAT		791	1 159	43
Summa		28 792	31 052	2 368

Not 53. Byte av redovisningsprinciper	Enligt tidigare principer	Effekter av ändrade redovisningsprinciper	Enligt nuvarande principer
Moderföretaget 2011			
Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	8 068	-	8 068
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	608	-	608
Övriga tekniska intäkter	25	-	25
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-6 909	-	-6 909
Återbäring och rabatter	-9	-	-9
Driftskostnader ^{a)}	-1 467	-5	-1 472
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	316	-5	311
Icke teknisk redovisning			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	316	-	311
Kapitalavkastning intäkter	1 622	-	1 622
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	877	-	877
Kapitalavkastning kostnader	-129	-	-129
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-683	-	-683
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	-608	-	-608
Övriga intäkter	1	-	1
Övriga kostnader	-10	-	-10
Bokslutsdispositioner	-1 144	-	-1 144
Skatt på årets resultat ^{b)}	-60	1	-59
Årets resultat	182	-4	178

a) Omräkning har gjort av immateriella tillgångar. I enlighet med RFR2 kostnadsförs i moderföretaget från 2012 sådana utgifter för utveckling av internt genererade immateriella tillgångar som enligt IAS 38 p.57 ska tas upp som tillgång i balansräkningen.

b) Effekt i uppskjuten skatt av förändrad värdering av immateriella tillgångar.

Not 53. Byte av redovisningsprinciper (forts.)

	Enligt tidigare redovisningsprinciper	Effekter av ändrade redovisningsprinciper	Enligt nuvarande redovisningsprinciper	Enligt tidigare redovisningsprinciper	Effekter av ändrade redovisningsprinciper	Effekter av nuvarande redovisningsprinciper
Moderföretaget	2010-12-31		2011-01-01	2011-12-31		2011-12-31
Tillgångar						
Immateriella tillgångar ^{a)}	163	-163	-	168	-168	-
Placeringstillgångar	2 435	-	2 435	2 736	-	2 736
Andra finansiella placeringstillgångar	22 450	-	22 450	25 248	-	25 248
Depåer	1	-	1	-	-	1
Återförsäkrases andel av försäkringstekniska avsättningar	870	-	870	63	-	63
Fordringar	2 813	-	2 813	2 949	-	2 949
Andra tillgångar	1 588	-	1 588	1 118	-	1 118
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	666	-	666	763	-	763
Summa tillgångar	30 986	-163	30 823	33 045	-168	32 877
Skulder, avsättningar och eget kapital						
Eget kapital a)	2 131	-120	2 011	2 313	-124	2 189
Obeskattade reserver	5 998	-	5 998	7 142	-	7 142
Försäkringstekniska avsättningar	21 172	-	21 172	21 782	-	21 782
Andra avsättningar ^{a)}	643	-43	600	703	-44	659
Skulder	531	-	531	655	-	655
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	511	-	511	450	-	450
Summa eget kapital, avsättningar	30 986	-163	30 823	33 045	-168	32 877

a) Omräkning av immateriella tillgångar. Omräkning har inneburit justeringar av redovisade immateriella tillgångar, uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Styrelsens och verkställande direktörens underskrift

Stockholm den 21 mars 2013

Wanja Lundby-Wedin
Styrelsens ordförande

Ulf Andersson

Metta Fjelkner

Sten-Åke Karlsson

Kerstin Kujala

Göran Lindblå

Leif Linde

Carina Malmer

Karin Mattsson Weijber

Ella Niia

Annelie Nordström

Martin Linder

Christer Pettersson

Annika Strandhäll

Min revisionsberättelse har lämnats
den 21 mars 2013

Anders Sundström
Verkställande direktör

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Folksam ömsesidig sakförsäkring, org. nr 502006-1619

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Folksam ömsesidig sakförsäkring för år 2012.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Folksam ömsesidig sakförsäkring för år 2012.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Revisionsberättelse (forts.)

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 21 mars 2013

Anders Bäckström
Auktoriserad revisor